

Ikt. sz.: NJB-42/7-6/2024.

NJB-2/2024. sz. ülés
(NJB-27/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Népjóléti Bizottságának**
2024. március 5-én, kedden, 11 óra 02 perckor
az Országház Hazai Samu báró termében (földszint 66.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	9
<i>Az ápolási díj összegének emeléséről szóló H/6271. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	10
<i>Gy. Németh Erzsébet előterjesztése</i>	10
<i>Hozzászólások</i>	12
<i>Gy. Németh Erzsébet reagálása</i>	21
<i>Határozathozatal</i>	23
<i>A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló T/6272. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	23
<i>Gy. Németh Erzsébet előterjesztése</i>	23
<i>Hozzászólások</i>	23
<i>Gy. Németh Erzsébet reagálása</i>	24
<i>Határozathozatal</i>	24
<i>A kapcsolattartásra vonatkozó szabályok átalakításáról szóló H/6548. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	24
<i>Sebők Éva előterjesztése</i>	25
<i>Hozzászólások</i>	26
<i>Sebők Éva reagálása</i>	31
<i>Határozathozatal</i>	32
<i>A tömeges kihúlésekes halálozások megelőzéséről, valamint az energiaszegénység és a lakhatási válság kezeléséről szóló H/6208. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	32
<i>Tordai Bence előterjesztése</i>	33
<i>Hozzászólások</i>	34
<i>Tordai Bence reagálása</i>	36
<i>Határozathozatal</i>	37
<i>A lakhatási válság megoldásáról címmel benyújtott H/6620. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	37
<i>Határozathozatal</i>	38
<i>A minden gyermeknek járó családi pótlék azonnali emeléséről szóló T/7185. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	38

Szabó Sándor előterjesztése	38
Hozzászólások	38
Szabó Sándor reagálása	40
Határozathozatal	40
A véradásra való ösztönzésről szóló H/6290. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	40
Balassa Péter előterjesztése	41
Hozzászólások	42
Balassa Péter reagálása	43
Határozathozatal	43
A férfiak 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetőségéről szóló H/7050. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	44
Balassa Péter előterjesztése	44
Ander Balázs előterjesztése	45
Hozzászólások	46
Ander Balázs és Balassa Péter reagálása	49
Határozathozatal	50
A családi pótlék azonnali megduplázásáról, valamint Családi Kártyán történő folyósításáról szóló H/7116. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	51
Balassa Péter előterjesztése	51
Z. Kárpát Dániel előterjesztése	51
Hozzászólás	53
Z. Kárpát Dániel reagálása	55
Határozathozatal	56
A sajátos nevelési igényű gyermekek utazási költségtérítési támogatásának emeléséről szóló H/7206. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	57
Z. Kárpát Dániel előterjesztése	57
Hozzászólások	60
Z. Kárpát Dániel reagálása	64
Határozathozatal	65
A gyermekvédelmi eseti bizottságok felállításáról szóló H/7389. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	65
Ander Balázs előterjesztése	65

Hozzászólások	66
Ander Balázs reagálása	67
A menstruációs szegénység visszaszorításáról szóló H/5774. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	67
Bakos Bernadett előterjesztése	68
Hozzászólások	68
Bakos Bernadett reagálása	74
Határozathozatal	75
A családi pótlék emeléséről szóló T/7084. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	76
Kanász-Nagy Máté előterjesztése	76
Hozzászólások	76
Kanász-Nagy Máté reagálása	79
Határozathozatal	79
A gyermekek védelméről címmel benyújtott H/7113. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	80
Kanász-Nagy Máté előterjesztése	80
Kanász-Nagy Máté reagálása	80
Határozathozatal	81
A szociális ágazat dolgozóinak anyagi megbecsüléséről szóló H/7246. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	81
Kanász-Nagy Máté előterjesztése	81
Hozzászólás	81
Kanász-Nagy Máté reagálása	82
Határozathozatal	82
Az ápolási díj összegének a mindenkori minimálbérhez történő kötéséről szóló H/7247. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	82
Kanász-Nagy Máté előterjesztése	82
Hozzászólás	82
Határozathozatal	83
Az otthonápolás, otthonápolók, otthongondozók napjáról szóló H/7252. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	83
Kanász-Nagy Máté előterjesztése	83
Hozzászólás	83
Kanász-Nagy Máté reagálása	84

<i>Határozathozatal</i>	84
A kórházi fertőzések visszaszorításáról szóló H/6471. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	84
<i>Szabó Tímea előterjesztése</i>	84
<i>Hozzászólások</i>	87
<i>Szabó Tímea reagálása</i>	92
<i>Határozathozatal</i>	93
A gyermekvédelmi rendszer fejlesztéséről szóló H/7176. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	94
<i>Szabó Tímea előterjesztése</i>	94
<i>Hozzászólások</i>	96
<i>Szabó Tímea reagálása</i>	97
<i>Határozathozatal</i>	97
A gyermekvédelmi rendszer átvilágításához és reformjához szükséges eseti bizottság felállításáról címmel benyújtott H/7178. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	97
<i>Szabó Tímea előterjesztése</i>	97
<i>Szabó Tímea reagálása</i>	98
<i>Határozathozatal</i>	99
<i>Az ülés berekesztése</i>	99

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a gyermekvédelmi intézményrendszer, különös tekintettel a gyermekotthonok helyzetéről
Meghívott előadó:
Dr. Pintér Sándor belügyminiszter
2. Az ápolási díj összegének emeléséről szóló határozati javaslat (H/6271. szám)
(Gy. Németh Erzsébet, Dr. Komáromi Zoltán, Földi Judit (DK), Varga Ferenc (független), Varga Zoltán (DK) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6272. szám)
(Gy. Németh Erzsébet, Dr. Komáromi Zoltán, Földi Judit (DK), Varga Ferenc (független), Varga Zoltán (DK) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. A kapcsolattartásra vonatkozó szabályok átalakításáról szóló határozati javaslat (H/6548. szám)
(Sebők Éva (Momentum) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
5. A tömeges kihúlésees halálozások megelőzéséről, valamint az energiaszegénység és a lakhatási válság kezeléséről szóló határozati javaslat (H/6208. szám)
(Tordai Bence (Párbeszéd) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
6. A lakhatási válság megoldásáról címmel benyújtott határozati javaslat (H/6620. szám)
(Jámbor András Imre (Párbeszéd) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
7. A minden gyermeknek járó családi pótlék azonnali emeléséről szóló törvényjavaslat (T/7185. szám)
(Szabó Sándor (MSZP) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
8. A véradásra való ösztönzésről szóló határozati javaslat (H/6290. szám)
(Balassa Péter (Jobbik) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
9. A férfiak 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetőségéről szóló határozati javaslat (H/7050. szám)
(Balassa Péter, Ander Balázs, Dr. Lukács László György, Dudás Róbert, Z. Kárpát Dániel (Jobbik) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
10. A családi pótlék azonnali megduplázásáról, valamint Családi Kártyán történő folyósításáról szóló határozati javaslat (H/7116. szám)
(Balassa Péter, Z. Kárpát Dániel (Jobbik) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

11. A sajátos nevelési igényű gyermekek utazási költségtérítési támogatásának emeléséről szóló határozati javaslat (H/7206. szám)
(Z. Kárpát Dániel (Jobbik) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
12. A gyermekvédelmi eseti bizottságok felállításáról szóló határozati javaslat (H/7389. szám)
(Ander Balázs (Jobbik) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
13. A menstruációs szegénység visszaszorításáról szóló határozati javaslat (H/5774. szám)
(Bakos Bernadett (LMP) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
14. A családi pótlék emeléséről szóló törvényjavaslat (T/7084. szám)
(Kanász-Nagy Máté, Ungár Péter (LMP) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
15. A gyermekek védelméről címmel benyújtott határozati javaslat (H/7113. szám)
(Kanász-Nagy Máté, Bakos Bernadett, Csárdi Antal, Dr. Keresztes László Lóránt, Ungár Péter (LMP) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
16. A szociális ágazat dolgozóinak anyagi megbecsüléséről szóló határozati javaslat (H/7246. szám)
(Ungár Péter, Kanász-Nagy Máté (LMP) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
17. Az ápolási díj összegének a mindenkori minimálbérhez történő kötéséről szóló határozati javaslat (H/7247. szám)
(Ungár Péter, Kanász-Nagy Máté (LMP) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
18. Az otthonápolás, otthonápolók, otthongondozók napjáról szóló határozati javaslat (H/7252. szám)
(Ungár Péter, Kanász-Nagy Máté (LMP) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
19. A kórházi fertőzések visszaszorításáról szóló határozati javaslat (H/6471. szám)
(Szabó Tímea (Párbeszéd) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
20. A gyermekvédelmi rendszer fejlesztéséről szóló határozati javaslat (H/7176. szám)
(Szabó Tímea, Jámbor András Imre, Berki Sándor, Tordai Bence, Dr. Mellár Tamás, Szabó Rebeka (Párbeszéd) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
21. A gyermekvédelmi rendszer átvilágításához és reformjához szükséges eseti bizottság felállításáról címmel benyújtott határozati javaslat (H/7178. szám)
(Szabó Tímea (Párbeszéd) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
22. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Varga Zoltán, a bizottság elnöke

Dr. Kovács József (Fidesz), a bizottság alelnöke
Kovács Sándor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Mészáros Lajos (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Pesti Imre (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Komáromi Zoltán (DK), a bizottság alelnöke
Bartos Mónika (Fidesz)
Horváth László (Fidesz)
Dr. Pesti Imre (Fidesz)
Sztojka Attila (Fidesz)
Nacsa Lőrinc (KDNP)
Sebők Éva (Momentum)
Szabó Timea (Párbeszéd)
Varga Ferenc (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) Horváth Lászlónak (Fidesz)
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz) dr. Pesti Imrének (Fidesz)
Kovács Sándor (Fidesz) távolléte idejére dr. Kovács Józsefnek (Fidesz)
Nacsa Lőrinc (KDNP) távozása után dr. Kovács Józsefnek (Fidesz)
Sztojka Attila (Fidesz) távozása után Bartos Mónikának (Fidesz)
Horváth László (Fidesz) távozása után Kovács Sándornak (Fidesz)
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) dr. Mészáros Lajosnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Buksza Zsolt bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Gy. Németh Erzsébet (DK) előterjesztő
Tordai Bence (Párbeszéd) előterjesztő
Balassa Péter (Jobbik) előterjesztő
Bakos Bernadett (LMP) előterjesztő
Ander Balázs (Jobbik) előterjesztő
Kanász-Nagy Máté (LMP) előterjesztő
Z. Kárpát Dániel (Jobbik) előterjesztő
Szabó Sándor (MSZP) előterjesztő

Megjelentek

Rétvári Bence államtitkár (Belügyminisztérium)
Fülöp Attila államtitkár (Belügyminisztérium)
Dőringerné Kovács Melinda (Lépünk, hogy Léphessenek Közhasznú Alapítvány)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

VARGA ZOLTÁN (DK), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Üdvözlök mindenkit, a mai bizottsági ülésünket elkezdem. Köszöntöm a jelenlévőket, köszöntöm a bizottság képviselő tagjait, köszöntöm a hivatal dolgozóit, akik lehetővé tették, hogy ez a mai bizottsági ülés létrejöhesse, és működhessen bizottságunk. Köszöntöm külön is a kormány képviselőjében dr. Rétvári Bence miniszterhelyettes urat és Fülöp Attila államtitkár urat.

A határozatképeség megállapítása és a helyettesítések ismertetése történik meg, de mielőtt nekiállnánk, tájékoztatom a tisztelt bizottságot, hogy dr. Kovács József alelnök úr a napirendi javaslat módosítására vonatkozó indítványt terjesztett elő, melyet az ülést megelőzően a bizottság tagjai számára eljuttattam. Az indítvány az általam előterjesztett napirendi javaslatához képest azt a módosítást tartalmazza, hogy a gyermekvédelmi intézményrendszer, különös tekintettel a gyermekotthonok helyzetéről szóló kormányzati tájékoztató megtárgyalására ne kerüljön sor.

Mint emlékeztető, ezelőtt két héttel rendkívüli bizottsági ülést hívtam össze, melynek az egyik legfontosabb témája pontosan a gyermekvédelmi helyzet lett volna. Mindnyájan ismerjük, hogy milyen előzménye volt ennek, nagyon jól tudjuk, hogy a kegyelemaffia mit tett ebben az országban. Egyszerűen kíváncsiak voltunk arra, hogy Pintér Sándor belügyminiszter hogy kezeli ezt a helyzetet, mi a véleménye minderről. Sajnos akkor sem volt erre lehetőségünk, hiszen tudjuk nagyon jól, hogy a kormánypárti képviselők egyszerűen elmenekültek a bizottsági ülés és a meghallgatás elől. Most sincs ez másként, hiszen szemmel láthatóan nem kívánják megtárgyalni ezt a kérdést.

Mielőtt továbbmennék, mégiscsak muszáj szavaznunk erről a kérdéstről, de előtte megállapítom a határozatképeséget s bejelentem a helyettesítések rendjét: dr. Selmeczi Gabriella képviselő asszonyt Horváth László fogja helyettesíteni és dr. Tapolczai Gergely képviselő urat pedig Pesti Imre képviselő úr. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Most szavazásra bocsátom a kormánypárti képviselők indítványát. Ki az, aki a napirendi javaslat imént ismertetett módosítására vonatkozó indítványt támogatja? Kérem, kézfelemeléssel jelezzék! *(Szavazás.)* 10 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 4 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Nincs jelentkező.)*

Megállapítom, hogy a bizottság a kormánypárti többség akaratának megfelelően sajnos nem tudja meghallgatni ismét sem a Belügyminisztériumot, sem magát Pintér Sándort erről a kérdéstről.

Mielőtt szavaznánk az ülés napirendjéről, muszáj, hogy beszéljek erről a kérdéstről néhány szót, hiszen egy pillanatig sem gondolom, hogy a kormánypárti politikusok között ne lennének olyanok, akik szeretnének tisztességesek lenni. Egy pillanatig sem gondolom, hogy nincsenek olyanok a kormánypárti politikusok között, akik ne szégyellnék azt, hogy nevüket az utókor a pedofilsimogató és -mentegető kormányfőhöz, de az ország egyik legostobább emberéhez, az Orbán-család pénztárosának nevéhez kötik. És úgy gondolom, hogy vannak olyan kormánypárti képviselők is, akik nem fosztogatják szakmányban a rájuk bízott országot, akik nem nézik ostobának és hülyének a szavazóikat. Én bízom benne, hogy vannak olyan képviselők is, akiknek a kiégett szörnyű ügy és a Fidesz szörnyei, akiket a diktatúra gépezete körömszakadtáig védett, mindez nem egy szimpla kommunikációs problémát jelent, de lelkiismereti és morális, belső válságot is.

Én úgy hiszem, tisztelt kormánypárti képviselők, hogy önök között is vannak olyanok, akik most nem szívesen néznek tükörbe odahaza, hogy vannak olyanok, akik nem értenek egyet az 1500 milliárd forintnyi közpénzből létrehozott és felhizlalt Rogán-féle aljas, gátlástalan, cinikus és velejéig romlott, hazug *(Nacsa Lőrinc: Le van írva neki.)*, goebbelsi propagandagépezet minden szavával. *(Nacsa Lőrinc: Ez le van írva neki; felolvassa.)* Le van írva, így van. Fontosnak tartom, hogy ezt elmondjuk.

Itt külön felhívnám most a sajtó megjelent képviselőit, hogy természetesen ebben a teremben ott forgatnak, ahol akarnak, azonban arra ügyeljenek, hogy a kormánypárti képviselőket fél méternél közelebb ne közelítsék meg, hiszen a bizottsági ülés előtt egy olyan megkeresés érkezett hozzánk - mondhatnám azt is, hogy hiszti -, hogy a sajtó képviselőit korlátozzuk be a terem egy meghatározott helyére. Természetesen ezt nem fogom megengedni. A sajtó itt, ebben a teremben bárhol forgathat, de kérem, tartsuk be a fideszes képviselőknek azt az elképzelését, vágyát, hogy őket nagyon megközelíteni nem lehet, hiszen őket egyedül csak a rogáni, Goebbelst idéző propagandagépezet sajtósai azok, akik megközelíthetik. Remélem, hogy méltányolni fogják a sajtó képviselői a Fidesznek és a kormánypártoknak ezt a kérését.

Úgy gondolom, hogy előbb-utóbb azért mindenkinek szembe kell nézni a valósággal, szembe kell néznie önmagával, és szembe kell nézni a választóival is. Nem lehet elkenni azt a problémát, amiről most beszélünk, nem lehet azt mondani, hogy itt mások is vannak, hiszen a saját gyerekeinkről és unokáinkról van szó, az önökéről is. Önök most nem engedik azt, hogy Pintér Sándort ebben az ügyben meghallgassuk. Én úgy gondolom, hogy ez az önök szégyene, az önök felelőssége, és önök fognak ezért felelni. Köszönöm szépen.

Az ülés napirendjének elfogadása következik. Ki az, aki az ülés napirendjének elfogadását, amelyet az előbb elfogadott módosítást is tartalmazza, megszavazza? Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 10 igen. *(Nacsa Lőrinc: A saját indítványairól szavaznak!)* Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)*

Bejelentem, hogy a bizottság elfogadta a napirendet, és így a bizottság megkezdi az érdemi munkáját. Köszönöm szépen az államtitkár uraknak a megjelenést. További szép napot kívánok! *(Rétvári Bence és Fülöp Attila távoznak az ülésteremből.)*

**Az ápolási díj összegének emeléséről szóló H/6271. számú határozati javaslat
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Az 1. napirendi pontunk következik, az ápolási díj összegének emeléséről szóló H/6271. számú határozati javaslat, itt természetesen a tárgysorozatba vételről döntünk. Az előterjesztő képviseletében köszöntöm képviselőtársnőmet, Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonyt. Képviselő asszony, öné a szó, amennyiben szóban ki kívánja egészíteni az előterjesztést. Parancsoljon!

Gy. Németh Erzsébet előterjesztése

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK) előterjesztő: Természetesen. Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm az Országgyűlés Népjóléti Bizottságát. Engedjék meg, hogy mielőtt még a napirendi pontra rátérnék, azelőtt azért hadd mondjak annyit, hogy számomra egészen elképesztő az, hogy egy ilyen kiobbant ügy után az Országgyűlés illetékes... *(Nacsa Lőrinc: Csak az ügyről beszélhet!)* Nacsa Képviselő Úr! Már a múltkori bizottsági ülésen megbeszéltük...

ELNÖK: Képviselő Úr! *(Nacsa Lőrinc: Csak az ügyről beszélhet!)* Képviselő Úr! Legyen szíves! *(Nacsa Lőrinc: Csak az ügyről beszéljen!)* Én megértem, hogy zaklatott. Egy ilyen ügy után csak zaklatottak lehetnek a kormánypárti képviselők, de próbálja fegyelmezni magát! Nem a Fidesz-irodán van. Köszönöm szépen. *(Nacsa Lőrinc: Kérem a házszabályt betartatni!)*

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK) előterjesztő: Enyém a szó, ugye, elnök úr?

ELNÖK: Igen.

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK) előterjesztő: Köszönöm szépen. *(Nacsa Lőrinc közbeszólása.)* Tudja, Nacsa képviselő úr, a múltkori bizottsági ülésen már megbeszéltük, hogy egy olyan műfaj van itt, a bizottsági ülésen, amikor önnek majd az elnök úr fog szót adni, és persze nyugodtan bekiabálhat, azt gondolom, hogy ez önt minősíti. Azt, amit én szeretnék, biztos, hogy el fogom mondani.

Tehát ott tartottam, hogy számomra egészen elképesztő, hogy pont az Országgyűlés azon illetékes bizottsága nem hallgatja meg a területért felelős minisztert, néhány olyan hét után, ami azt gondolom, hogy az egész magyar társadalmat megrázta, pártállásra és bármilyen más kérdésre való tekintet nélkül.

Akkor most Nacsa képviselő úr kedvéért rátérek az 1. napirendi pontra. Úgy, ahogy elnök úr mondta, a Demokratikus Koalíció képviselői benyújtottak egy indítványt az ápolási díj összegének emeléséről. Tettük ezt azért, mert nagyon régóta szembesülünk azzal, hogy az ápolási díj összege nagyon-nagyon kis mértékben emelkedett az elmúlt időszakban, és az egy ösztársadalmilag fontos kérdés, hogy az ápolásra szoruló személyeket, amennyiben a család meg tudja oldani, ők az otthonukban ápolhassák, de ehhez az államnak, a társadalomnak minden támogatást meg kell tudni adni.

Az előterjesztésünket még november 24-én nyújtottuk be, ahhoz képest egy picikét szeretném itt, a bizottságban árnyalni. 2024 áprilisáig szeretnénk az országgyűlési határozattal felkérni a kormányt, hogy az ápolási díj összegét a mindenkori minimálbér összegéhez kötve emelje fel, biztosítsa ehhez a pénzügyi fedezetet. Azt is nagyon fontosnak tartanánk, hogy felhívjuk az önkormányzatok figyelmét arra, hogy ahol az önkormányzat büdzséje megengedi, ott kiegészítő önkormányzati támogatást nyújtsanak az otthonápolást végző családoknak. Itt szeretném arról tájékoztatni a tisztelt bizottságot, hogy jó néhány település saját hatáskörben megtette ezt. Szeretném megemlíteni azokat a DK-s vezetésű kerületeket és településeket, amelyek önként vállalták azt, hogy ha lehetővé teszi a büdzséjük, akkor jó néhány ezer forintot adnak ezeknek az otthonápolást végző családoknak.

Az utóbbi két évben az infláció megközelíti a 35 százalékot Magyarországon, és azt gondoljuk, hogy ez indokolja azt, hogy az ápolási díj összegét is emelni kelljen és emelni lehessen. Azoknak az otthonápolóknak, akik egyébként munkaképes korúak, tehát még munkavállalásra kötelezettek lennének vagy munkát vállalhatnának, az ő kiesésük a munkaerő-piacról nagyon-nagyon nehéz, egyrészt az ő számukra, másrészt, azt gondolom, hogy társadalmilag is van ennek kiesése. Tehát ezen is szeretnénk, hogyha a kormány elgondolkodna, és a határozati javaslatban foglaltaknak megfelelően lépne.

Arra kérem tehát a tisztelt bizottságot - már nem először, nem másodszor és talán nem is harmadszor -, hogy legalább tegyék lehetővé azt, hogy az Országgyűlés a plenáris ülésén vitatkozhasson erről a kérdéstről. Ha ezt így meg lehet tenni, akkor azt gondolom, hogy ez a társadalom döntő többségének az elvárásaival is találkozik. Kérem, támogassák a tárgysorozatba vételt! Köszönöm.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Kovács Sándor alelnök úr, öné a szó.

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Azt gondolom, hogy az előterjesztés egy kicsit sántíthat, hogyha jobban beleolvasunk, hiszen az ápolási díj három részből áll, illetve a gondozásra, ápolásra szorulónak az egészségi állapotához mérten van megállapítva. Tehát azt nem lehet egységesen kezelni, mert vannak enyhe, közép- és súlyos fogyatékosokkal élők is.

Itt a fogyatékosoknál meg szeretném jegyezni, hogy a polgári kormány az, amely külön kezeli gyod formájában azt az összeget, amely a fogyatékos gyerekeknek az ápolásáról gondoskodik; ez egy gyermek esetén 2022-ben 200 ezer forint volt, 2024-ben 266 800, több gyermek ápolása esetén pedig a 2022-es 300 ezer forint helyett 2024-ben 400.200 forint összeg van erre.

Ehhez még annyit szeretnék hozzátenni, tisztelt képviselőtársam, hogy az önkormányzatoknál, amikor a 1993. évi III. törvény segélyezési formáit átalakította a kormány, akkor létrehozta a településsegély formát, amelyben teljes egészében a képviselő-testületre ruházta át azt a felelősséget, hogy döntsön a beérkezett kérelmek elbírálásáról. Ebbe beletartozik az is, hogy ha valaki az élethelyzete miatt vagy bármilyen tekintetben jogosult segélyre, akkor azt megszavazzák és megadják, egyszerűen csak szabályozni kell a szociális rendeletben. Tehát nem zárja ki, hogy valaki ápolási díj mellett akár egyszeri, akár rendszeres kiegészítő támogatást kérjen, vagy bármilyen más formában segítséget kérjen az önkormányzattól. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Varga Ferenc képviselő úr, öné a szó.

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Kovács Sándor alelnök úrra reagálva azt szeretném mondani, hogy az tök jó, hogy a gyermekeket otthon ápolóknak létrehozták a gyodot, de azt is nézze meg, hogy hatalmas szakadék van a gyermeküket otthon ápolók és a más hozzátartozójukat otthon ápolók között. Teljesen mindegy, hogy egy gyermeket ápol otthon valaki vagy egy idősebb hozzátartozóját, mondjuk a szüleit, ez 24 órás szolgálatot jelent. Ezek az emberek gyakorlatilag terhet vesznek le az államnak a nyakáról. Nézzenek szét az idősothonokban, ezek mind-mind-mind teli vannak, és ezek az emberek sokszor olyan élethelyzetbe kerülnek, hogy potom néhány tízezer forintért cserében ápolják a hozzátartozójukat, de el sem tudnak menni dolgozni.

Tehát gyakorlatilag önök azzal, hogy nem emelik meg az ápolási díj összegét, fenyegetik a megélhetésüket. Például a Magyar Államkincstár szerint átlagosan 5,2 évig folyósítják az ápolási díjat, pedig nagyon sok beteget, tehát ezeket a betegeket túlnyomó többségben sokkal tovább kell ápolni ennél.

Amit még szerintem fontos elmondani, hogy szerintem azért is meg kell emelni az ápolási díjat, mert azt gondoljuk, hogy egy szociáldemokrata kormányzatnak ez a kötelessége. Most itt volna az ideje, hogy az önök által polgári kormánynak nevezett kormány is végre mutasson valamit ezen a területen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. A kormánypártok részéről? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok több hozzászólási igényt. *(Jelzésre:)* Sebők Éva képviselő asszony, öné a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm szépen. Én egy dologra szeretném felhívni a képviselőtársaim figyelmét, hogy az ápolást jellemzően egy nagyon jól körülhatárolható embercsoport végzi országszerte, mégpedig a nők. Ezek lesznek azok az emberek, a nők, akiknek a nyugdíja be fog zuhanni amiatt, mert az ápolási díj nincsen tisztességgel kezelve. Ők lesznek anyagilag kiszolgáltatott helyzetben azért, mert az ápolási díj nincsen megfelelően kezelve. Ez egy olyan dolog, amit, én azt gondolom, hogy az esélyegyenlőségi albizottságunknak kezelnie kellett volna, reagálnia kellene erre a kérdésre. De az esélyegyenlőségi albizottságunk, amennyire én belelátok, hiszen a kormánypárti képviselőtársak viselkedése miatt tiltakozásul kiléptem ebből az albizottságból, lényegében deklarációként működik.

Úgyhogy én majd szeretném kérni - és ezt írásban is be fogom az elnök úrnak nyújtani -, nagyon szeretnék a közeljövőben egy beszámolót látni, hogy az Esélyegyenlőségi Albizottság mégis mit csinált az elmúlt időszakban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Jelzésre:)* Szabó Tímea képviselő asszony, hiszen továbbra sem látok kormánypárti hozzászólási igényt.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Én is fideszes képviselőtársaimnak, elsősorban Kovács Sándornak szeretném mondani azt, hogy aki sérült gyereket nevel, kétszer éri tragédia az életben. Az első, amikor egy sérült gyereke születik, akit egész életükben ápolni kell, és önök valamiért úgy csinálnak, mintha ezek a gyerekek egyébként nem nőnének föl. Tehát nagyon örülünk annak, hogy a sérült gyerekeket ápoló - ahogy Sebők Éva képviselőtársam mondta - leginkább édesanyák vagy nők valamennyire tisztességes elbánásban részesülnek, ha lehet így mondani, de ezek a sérült gyerekek egyszer felnőnek, és attól még, hogy felnőnek, utána nem ugranak ki az ágyból, és nem lesznek önállóak. Őket felnőttkorukban is ugyanúgy ápolni kell, és innentől kezdve a kormány felemeli a kezét, és azt mondja, hogy nem foglalkozunk többet velük, az őket ápolókkal, miközben 18 éves koruk után ezeket az embereket ugyanúgy ápolni kell életük végéig. Ez az első tragédia, amikor valakinek ilyen sérült gyereke születik, és az egész életét fel kell áldoznia.

A második tragédia az, hogy idős korában még el is szegényedik, azért, mert arra volt kényszerítve egész életében, önhibáján kívül, hogy a gyereket ápolja. Utána még, ahogy itt szintén elhangzott, nyugdíjas korára egy teljes elszegényedés vár rá, ami egészen méltatlan és embertelen. Amikor itt polgárikormányoznak, akkor egy picit gondoljanak bele, hogy itt micsoda tragédiákról beszélünk, és micsoda nyomorokról beszélünk lelkileg is és utána anyagilag is.

Én most az Igazságügyi bizottságból jövök, ahol azt javasoltam, hogy bukott köztársasági elnökök ugyan ne kaphassanak már luxusnyugdíjat. Amikor egy bukott köztársasági elnök, aki egy pedofil bűnsegédet szabadon engedett, annak havonta 5,2 millió forint luxusjuttatás, luxusautó, luxuslakás, bejárónő és titkárság fog járni élete végéig, akkor annak, aki egész életében a beteg gyereket ápolta - mert neki idős korában is gyereke lesz az, aki akkor 30 éves -, ő meg majd nyomoroghat. Tehát ez egészen méltatlan. Lehet, hogy önök kétszer emelték ezt, de ebből még mindig pont éhen lehet halni, ahogy itt elhangzott, egy 40 százalékos élelmiszer-infláció után azért az önök emelése minden, csak nem elégséges.

Én arra kérem önöket, hogy egy picit emberségesen próbáljunk már ezekhez a kérdésekhez hozzáállni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Jelzésre:)* Kovács Sándor alelnök úr, öné a szó.

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Kedves Timea! *(Szabó Timea: Ó! - Közbeszólások.)* Képviselőtársam! Elnézést a megszólításért, nem tegeztem le. *(Szabó Timea: Parancsoljon, kedves Sándor! - Derültség.)* Köszönöm szépen, nagyon kedves. *(Nacsa Lőrinc: Amit szabad Jupiternek...)* A gyermekvédelmi rendszerrel és az egyéb ehhez kapcsolódó szociális rendszerrel az 1993. évi III. törvény foglalkozik. Fel kellene egy kicsit készülni a szakmaisággal, és nem lobogtatni, mint ahogy az elnök úr politikai nyilatkozatot tesz. Fel kellene készülni abból, hogy amikor a fogyatékos gyermek eléri a felnőttkorát, akkor állapotához mérten FOT-ban, fogyatékosági támogatásban részesül, amely nem érinti az ápolási díjat. A fogyatékosági támogatásban részesülő fogyatékosok és egyéb hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatására a kormány 47 milliárd forintot költ el, éppen azért, hogy azt a társadalmi integrációt, amiről ön beszélt, elősegítse.

Én csak ennyit szerettem volna mondani, hogy politikailag nagyon könnyű kioktatni, össze kell rakni azokat a részleteket. És kikérem magamnak, hogy a kormány elengedi ezeknek az embereknek a kezét. Nem. A kormány minden szociálisan rászorult embernek nullától a haláláig az állapotához mérten, annak megfelelő ellátást biztosít. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Szabó Timea képviselő asszony, öné a szó.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm. Kedves Sándor! Ön úgy csinál most, mintha egyébként minden sérült ember - ön arról a rehabilitációról beszélt, és ezt emelte ki, hogy a foglalkoztatás - képes lenne 18 éves kora után a munkaerőpiacon elhelyezkedni. Tehát nem én keverem a szezont a fazonnal, hanem ön, és itt igenis vannak olyan, nagyon sok családot érintő emberek, akiket életük végéig otthon kell ápolni, és erről beszélünk most, nem arról, hogy egyébként milyen foglalkoztatási vagy rehabilitációs támogatást nyújt ezekben a kormány. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. *(Jelzésre:)* Nacsa Lőrinc képviselő úr!

NACSA LŐRINC (KDNP): Tipikus hangulatkeltés, amit Szabó Timea csinál. Hát, nem szűnik ez meg 18 éves kortól, képviselő asszony! Ön azt mondja, hogy felnőtt a gyermek... *(Szabó Timea közbeszól.)* De azt mondja, hogy felnőtt a gyermek, és elengedjük a kezét. Nem. Állapottól függ, nem kortól, tisztelt képviselő asszony. Van felülvizsgálat, és megvizsgálják, hogy a gyodra vonatkozó feltételek például fennállnak-e, vagy nem. Az egy külön kérdés. *(Szabó Timea: Én nem ezt mondtam.)* Ön azt mondta, képviselő asszony, visszanézheti a jegyzőkönyvből, hogy ezek a gyermekek egyszer csak felnőnek, és utána mi elengedjük a kezüket. Ez nem így van. A szabályozás az állapottól függ, nem pedig kortól. Ez nagyon fontos, mert az a csúsztatás, ami elhangzott az ön felszólalásában, az sokakat megrémíthetett, de mindenki nyugodjon meg, arról a fake newsról van szó, amit Szabó Timea képviselő asszony mondott. Természetesen állapottól függ, nem pedig kortól.

ELNÖK: Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Jelzésre:)* Sebők Éva képviselő asszony, öné a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Egy alapvetésre nem adnak választ, és én nagyon-nagyon szeretném megérteni, hogy mi jár az ön fejükben, milyen forgatókönyv.

Vegyünk egy hölgyet, aki 48 éves, az anyósa leesik lábról, s ő áll be ápolni az anyóst, ezért szünetelteti a bt.-jének a működését, ahol mérlegképes könyvelőként dolgozott. Korábban hazavitt bruttó 600 ezer forint környékén ebből, amit a könyvelésből, esetleg még egy kis könyvvizsgálatból, tanácsadásból, bérszámfejtésből megcsinált. Hat évig ápolja, mosdatja, ágytálaztatja, hordja orvostól orvosig, fürdetsi, pelenkázza, eteti az anyósát. Hogy fog kinézni utána a nyugdíja? Hogyan fog megélni azokban az időkben?

Önmagában én azt látom, hogy borzasztóan be fog esni az életszínvonala. A gyerekének nagy eséllyel le kell mondania sok mindenről, nem lesz külön angol, nem lesz külön matek, ezért a gyerek nem fog bejutni abba a középiskolába, ahova egyébként a tehetsége engedné, mert a magyar oktatási rendszer a gyereknek nem fogja megadni az angolt meg a matekot, csak ha különóra megy a gyerek. Utána onnan számára nincsen arra a főiskolára, arra az egyetemre továbbmenetel, ahova neki a tehetsége és a szorgalma diktálná, megy Parragh Lászlóhoz eldobható munkásnak.

Ez az az életív, amire a jelenlegi rendszer rápakol egy 42 éves mérlegképes könyvelőt, aki egyébként az anyósát látja el, vagy az anyját vagy az apját. Ez az, amire nem érkezik válasz, hogy az ő élete hogyan ne sodródjon le egy útról. Azért az útért húsz éven keresztül dolgozott, mert elvégezte a mérlegképes könyvelőit, mert eljárt a továbbképzésekre, mert megcsinálta a gyakornoki idejét, lehúzott, mondjuk, egy Big Fournál pár évet, megalapította a saját cégét, felépítette az ügyfélkörét, és úgy döntött, hogy ő nem hajlandó az anyósát berakni egy állami intézménybe, mert pontosan tudjuk, hogy milyenek az állami intézményekben a viszonyok - függetlenül attól, ha erről lenne egy meghallgatás, azt is elszabotálnák, hogy megtörténjen -, nem adnak erre választ. Márpedig ez, azt mondom, hogy szerintem minden ötödik mérlegképes könyvelőnek az életútja ma Magyarországon, és nem érdekli önöket ez a probléma.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólási igényt nem látok, így bejelentem, hogy én is hozzá kívánok szólni ehhez a témához, ezért a hozzászólásom időtartamára átadom az ülés vezetését dr. Kovács József alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését dr. Kovács József, a bizottság alelnöke veszi át.)

DR. KOVÁCS JÓZSEF (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Varga Zoltán elnök úrnak adom meg a szót.

VARGA ZOLTÁN (DK), a bizottság elnöke: Köszönöm, alelnök úr. Persze majd most el fogják mondani, hogy megint politizálok. De azt azért ne felejtsük el, tisztelt kormánypárti képviselők, hogy önök döngetik a mellüket, hogy egy keresztény kormány. Önök azok, akik bizottsági ülés helyett parlamenti áhítatra járnak. Valóban keresztények? Valóban figyelnek az elesettekre?

Én nem vagyok vallásos ember. De ha normatívan megnézzük azt, hogy ki a nagyobb keresztény, azok az ellenzékiek, akik egyszerűen az elesett embereknek szeretnének két-háromezer forinttal többet juttatni, egy kicsit nagyobb megbecsülést, vagy pedig maguk *(Nacsa Lőrinc: Kormányon miért nem csinálták?)*, akik díszkeresztények, hiszen kérkednek vele, de semmit nem tesznek meg azért, hogy a Biblia betűje szerint éljenek vagy egyáltalán képviseljék ezt az országot, a saját választóikat. Ez az önök szégyene.

Mert miről is beszélünk? Maguk létrehoztak egy nemzeti arisztokráciát, arra figyelnek, hogy az Orbán-család jól él-e, hogy mekkora jachtja van, hogy mikor cserélnek repülőgépet, hogy milyen villába költözik Orbánnak a veje, vagy hány

szállodát vesz meg. Azt mondják már meg: abból a pénzből, ami így kifolyik a kezük közül - és nyilván ez egy jól meghatározott helyre és zsebekbe megy -, nem lenne keresztényi cselekedet, ha juttatnának egy kicsit azoknak a szegény, elesett családoknak, embereknek, akiknek a szenvedésén és kínján maguk és a maguk nemzeti arisztokráciája élősködik? Gondolkozzanak el ezen! Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Visszaadom az elnöklést az elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Varga Zoltán, a bizottság elnöke veszi át.)

VARGA ZOLTÁN (DK), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Nacsá Lőrinc képviselő úr, öné a szó.

NACSA LŐRINC (KDNP): Elnök Úr! Csinálhatjuk ezt egész nap, mondhatja ön ezeket a propagandaszövegeit, amit megírtak önöknek az Apró-villában. Látszik, hogy le van írva a propagandaszövege, amit az Apró-villában megfogalmaztak. *(Szabó Timea: Azért, mert a fideszes...)* A milliárdos pártelnöke ül a milliárdos villájában, a zsidóktól elkobzott villájában.

ELNÖK: Képviselő Úr! *(Szabó Timea: Hatvanpuszta?)*

NACSA LŐRINC (KDNP): Minden igaz, amit elmondtam eddig, elnök úr *(Szabó Timea: Rogán Antal?)*, hogy a milliárdos pártelnöke ül a zsidóktól elkobzott villájában...

ELNÖK: Ha nincsen mondanivalója, értelmetlen ezt folytatnia!

NACSA LŐRINC (KDNP): Eddig önnek nem volt. Az a helyzet, tisztelt elnök úr, hogy 2008-ban 28 500 forint volt az ápolási díj, akkor ön nem verte a mellét, hogy emeljék meg, hogy az út szélén hagyják a rászoruló embereket, és csak két-háromezer forintot szeretnének adni a rászorulóknak. Önök az út szélén hagytak több millió embert a kormányzásukkal, a nyomorba döntöttek, a szegénységbe döntöttek. Akkor Varga Zoltán nem állt föl, és nem mondta azt, hogy márpedig ez túrhetetlen, márpedig fillérekből kell élnie nyugdíjasok százezreinek, fogyatékkal élők százezreinek, 12 százalékos munkanélküliséggel az út szélén hagyták emberek tömegeit.

Olyan kormányzást hagytak maguk után, amiben a nyomor sokkal nagyobb volt, mint amikor átvették a kormányzást, minden objektív mérőszám alapján. A szegénység kockázatának kitétek száma, a szegénységben élők száma, a létminimum alatt élőknek a száma az önök kormányzása alatt meredeken emelkedett, tisztelt képviselő úr. Akkor nem hallottuk Gy. Németh Erzsébettől, Varga Zoltántól és senkitől az egész gyurcsányista frakcióban, amely most már elítélt bűnözőkkel van tele, hogy meg kéne emelni ezeket az összegeket. Ön úgy beszél erről, hogy egyedül mi voltunk azok, akik ezeket az ellátásokat emeltük, és önök ezeket rendre leszavazták. Rendre nem szavazták meg az ápolási díj emelését, nem szavazták meg a parlamentben a gyodnak a bevezetését, úgy gondolták, hogy ez nem jó ötlet.

Ilyen szempontból, tisztelt képviselő úr, elnök úr, ne jöjjön nekünk erkölcsi kioktatásokkal elítélt bűnözők frakciójából, amikor önök semmit nem tettek! Nemhogy semmit nem tettek, hanem kifejezetten negatív hatással volt a kormányzásuk ezekre az emberekre. Akkor kellett volna a lehetőséget megteremteni, és akkor kellett volna tenni, amikor erre volt lehetőségük. Akkor nem tettek, sőt, negatívan érintette ezeknek az embereknek az életét a kormányzásuk.

Persze a 9 millió forintért megvásárolt Apró-villa az jó üzletnek tűnt - 9 millió, most milliárdokért fogják eladni, tisztelt elnök úr -, az fontosabb volt; a miniszterelnök úr saját cégének az olcsóbb áram fontos volt; minden fontosabb volt, mint a szegény emberek, mint a fogyatékkal élő emberek. Ebben a keretben kell értelmezni az elnök úr és minden DK-s képviselő szavait.

ELNÖK: Ellenzéki hozzászólás következik; Varga Ferenc képviselő úr, öné a szó.

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Úgy van az, hogy amikor elfogy a fideszes képviselők körül a levegő, akkor hirtelen elkezdnek gyurcsányozni, 13 év kormányzás után. Nacsa Lőrinc ennek most... (*Szabó Tímea: 14!*) 14, sajnos, igen. Nacsa Lőrinc ennek most az ékes bizonyítékát mutatta, de... (*Nacsa Lőrinc: Mondja a Jobbik!*) Hagyja abba ezt a sárdobálást, inkább térjünk vissza a javaslatra!

A javaslatban az is szerepel, hogy kössük az ápolási díj mértékét a mindenkori minimálbérhez. Ha önök tényleg ennyire tőkés, és önök ennyire védik a magyar embereket meg védik a gyermekeket, mi bármennyire is nem ezt látjuk, akkor vállalják be! Kössék a minimálbérhez az ápolási díjat, sőt, továbbmegyek, fogadják el a Demokratikus Koalíció javaslatát, és a mindenkori minimálbért pedig kössék a mindenkori átlagbér 50 vagy a mediánbér 60 százalékához! Hogyha ezt megteszik, akkor ki tudjuk azt küszöbölni, hogy ezek az emberek, akikről most beszélünk, ne éljenek ilyen kiszolgáltatottságban. Hajrá, önöknél van a labda!

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kovács Sándor alelnök úr, öné a szó.

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Az elnök úr exozéja után, azt gondolom, muszáj megszólalnom, az a fajta álszent megközelítés miatt, hogy minden rossz, csak önöknél volt jó.

Nem akarok dicsekedni és visszautogatni, de 2000-től 2010-ig voltam polgármester egy kicsi településen, Géberjénben, ahol a munkanélküliség majdnem 40 százalékos volt, és ugyanebben az időszakban, mivel ezt társadalmi megbízatásban láttam el, igazgatóhelyettese voltam egy ápoló-gondozó otthonnak, fogyatékosok ápoló-gondozó otthonának, van némi gyakorlatom. Az a hozzáállás, ahogy akkor önök, az önök kormánya - 14 évvel ezelőtt, kedves Ferenc, 14 évvel ezelőtt! - hozzáállt annak a társadalmi problémának a kezeléséhez, hogy a nehéz szociális helyzetben lévő embereknek a gondoskodására...

ELNÖK: Alelnök Úr! A hangosítás...

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: ...több mint 10 százalékot vontak ki...

ELNÖK: ...egészen kitűnő nálunk. Legyen szíves, ne kiabáljon!

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: 10 százalékot vontak ki (*Szabó Tímea: Ne ordítson már, Sándor!*) abból a rendszerből, amit mi azóta (*Nacsa Lőrinc: Zoltán is ordíthatott!*) több mint 40 százalékkal emeltünk. Ezért kell beszélni az olyan emberekkel, mint az elnökkel, aki politikai propagandát olvas fel, és nem szavazta meg egyik előterjesztésünket se, de annak idején megszavazta azt, hogy több mint 10 százalékkal csökkentsék a szociálpolitikai kiadásokat, kedves uram. Erről van szó!

ELNÖK: Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Jelzésre:)* Szabó Timea képviselő asszony, öné a szó.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm. Akkor most úgy szeretnék hozzászólni, mint aki nem volt kormányon – még -, és aki egyébként vallásosnak gondolja magát, mert látom, hogy ez is nagy felháborodást keltett a fideszes képviselők között, hogy ki vallásos, ki nem. Én hívő ember vagyok, nem gondolom, hogy ez önmagában egy érdem, de azért azt gondoltam, hogy akkor más szemszögből is megközelítem.

Ki a francot érdekel, hogy mi történt 14 évvel ezelőtt?! *(Kovács Sándor: Engem!)* Hát igen. De, bocsánat, 14 éve önök vannak kormányon! Önöknek nem elég 14 év, hogy változtassanak a helyzeten?! *(Nacsa Lőrinc: Ő beszél erről...)* Akkor most nemsokára majd barlangrajzokról fogunk beszélni, meg hogy az őseemberek a mamutokat hogyan vadászták? *(Nacsa Lőrinc: Most viccel?)* Hát kit érdekel?! Most önök vannak kormányon. Százmilliárdokat, ezermilliárdokat tapsolnak el, átszerveznek teljes iparágakat, Mészáros Lőrincnek, Tiborcz Istvánnak és az Orbán-klánnak.

Az önök volt fideszes miniszterének a volt férje mondta el mindenkinek, hogy a fél ország egy család kezében van. És akkor önök jönnek azzal, hogy ki milyen villákat vett? Hát itt olyan kleptokrácia van az önök fideszes rendszerében 14 éve, amit ez az ország még soha nem látott. Soha! Pontosan tudjuk, hogy van pénz a költségvetésben, van, csak önök mexikói templomok felújítására adnak inkább kétmilliárdot meg a határon túli focira. Ezek a fontosak! És amikor itt lenne a lehetőség, hogy ápolási díjat emeljünk a legrászorultabb embereknek *(Nacsa Lőrinc: Nem szavazták meg!)*, a legkiszolgáltatottabb... Egy nagy büdös fenét nem szavaztuk meg! Soha nem... - akkor tessék! Most be van nyújtva! Akkor szavazzák meg! Ez egy értékválasztás kérdése. A kormányzás mindig egy értékválasztás kérdése.

És most itt a lehetőség, hogy akkor legyenek önök is szociálisan érzékenyek, és ne a focira, meg ne határon túli templomok építésére, pláne mexikói templomok építésére költsenek, meg vadászati kiállításokra, meg motoGP-re, meg az anyám tudja mire, hanem azokra a magyar, rászoruló emberekre, akikre önök egyáltalán nem hajlandók odafigyelni. És nem érdekel, hogy mi volt 14 éve, 20 éve meg 30 éve, mert most vannak kormányon. 14 éve, több mint egy évtizede kormányoznak! Hát, ennél nevetségesebb dolgot nem hallottam, komolyan. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Jelzésre:)* Dr. Pesti Imre alelnök úr, öné a szó.

DR. PESTI IMRE (Fidesz), a bizottság alelnöke: Imre. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Mert nem azt mondtam?

DR. PESTI IMRE (Fidesz), a bizottság alelnöke: Én Endrét értettem, de lehet, hogy én értettem rosszul. Elnézést kérek!

ELNÖK: Valószínűleg félreértette.

DR. PESTI IMRE (FIDESZ), a bizottság alelnöke: Elnézést kérek!

ELNÖK: Vagy arra utalt esetleg, hogy csak Imrézzem, mert már látom, hogy ez önöknél így van, és különben jól működik ez, hogy Sándor, Imre, Timea.

DR. PESTI IMRE (FIDESZ), a bizottság alelnöke: Én illet nem mondtam.

ELNÖK: Nem. Rendben van.

DR. PESTI IMRE (FIDESZ), a bizottság alelnöke: Tisztelettel kérem, hogy más hibáját ne tolja rám, jó?! Én tisztelettel viseltetek az elnök úr iránt, s ezt viszont kérem öntől.

ELNÖK: Így. Tisztelettel kérdeztem én is öntől.

DR. PESTI IMRE (Fidesz), a bizottság alelnöke: Ezt még eleddig nem láttam. Látom, ez a mai ülés, a Népjóléti Bizottság ülése átment politikai háborúvá; nyilvánvalóan a kampány közeledte ezt részben indokolja is.

Mindenféleképpen illették a polgári kormányt, hogy ellopja a pénzeket, romba dönti az embereket, mindent. Egyetlenegyét azonban elfelejtették: a választók, az ország többsége azonban nem így látja. Nem véletlenül tudott négy alkalommal is kétharmaddal győzni a Fidesz-kormány, pontosan azért, mert nem azt gondolja Magyarországról, amit önök gondolnak. Köszönöm.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Sebők Éva képviselő asszony, öné a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm szépen. Pesti úrra szeretnék reagálni. Hallott-e már a biztos évek programról? *(Nincs jelzés.)* Így. Vagy bárki. Van itt olyan, aki hallott a biztos évek programról? *(Nincs jelzés.)* Gyanítom, nem. Nagyon egyszerű oknál fogva: önök az elmúlt 12 évet arra használták, hogy garantáltan ne halljanak az emberek arról, amit az ellenzék mond. A biztos évek program egy kifejezetten polgári értékek alapján létrejött program, amely emberek nyugdíját tudná megmenteni. Egész egyszerűen a büdös életben egyetlen választó sem fog róla hallani, mert önök úgy alakították ki a rendszert, hogy ne is hallhasson róla a választó. Ezért a választó az urnáknál nem tud informált döntést hozni, nem tudja, milyen az ellenajánlat.

Az, hogy önök ezzel békében vannak, önökről mond valamit. Az, hogy ez a program létezik, mert én saját kezűleg - rajtam kívül további szakemberek bevonásával - létrehoztam a programot, ez rólam állít ki egy bizonyítványt. Én nyugodtan fekszem le éjszaka aludni.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Több hozzászólási igényt nem látok, ezért én kívánok reagálni a vitában elhangzottakra és a személyemet érintő hozzászólásokra, így átadom az ülés vezetését a hozzászólásom időtartamára dr. Kovács József alelnök úrnak.

(Az elnöklést dr. Kovács József, a bizottság alelnöke veszi át.)

DR. KOVÁCS JÓZSEF (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Elnök úrnak adom meg a szót.

VARGA ZOLTÁN (DK), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Nos, többször elhangzott itt a keresztény értékrendű képviselők szájából az a vád, hogy mi nem szavaztuk meg. Azért ennél infantilisebb dolgot különben, mint amit önök itt szakmányban legyártanak, nyilván a goebbelsi propagandagépezet, a Rogán-féle aljas propagandagépezet nyomására vagy beírására, mit ne mondjak, az párját ritkítja. Hiszen tudjuk nagyon jól, hogy olyan salátatörvényeket hoznak létre, és itt most a

gyermekvédelmi törvényt is majd nyilván egy olyan salátatörvénybe fogják beleburkolni, ami vagy uszító vagy félnáci, vagy a maguk képére próbál formálni valamit, ami egyszerűen elfogadhatatlan minden józan ember számára is, nem kell, hogy politikus legyen.

Azt meg külön kikérem magamnak, hogy azt a vádat mondják, hogy itt politikai vita zajlik, mert mi egy politikai testület vagyunk. Tehát az, amikor önök ezt vádként fogalmazzák meg, hát, ez lenne a dolguk különben, hogy eljönnek a rendkívüli bizottsági ülésekre meghallgatni a belügyminisztert, hogy neki mi a véleménye arról, hogy a maguk pedofilmentegő vezetését próbálják megmenteni, amennyire csak lehet, a botránnytól. Hiszen mindenki tudja, hogy a szálak hova vezetnek, hogy olyan ez az egész ország, az önök rendszere, mint a polip, mint a rák, hogy a végén mind egy pontban találkozik, és ezt úgy hívják, hogy Felcsút és az Orbán-klán.

Én megértem, hogy önöknek ez a feladata, de azért könyörgöm, amikor arról van szó, hogy olyan családokat, gyerekeket, szülőket kellene egy picit, egy picit segíteni, akkor ne jöjjenek nekem az elmúlt 14 évben történetekkel, és ne jöjjenek azzal, hogy megszavaztuk vagy nem szavaztuk meg! Mert aljas, uszító, pedofilsimogató módon önök olyan salátatörvényekbe burkolnak be mindent, aminek egyetlenegy célja van, hogy utána az ellenzékre rá tudják azt kenni, hogy nem szavaztuk meg. De valójában itt a lehetőség, hogy megmutassák, valóban érdekli önöket egy picit a felcsúti gázszerelőn kívül bármelyik családnak vagy embernek a sorsa. Itt van, tessék, mutassák meg, hogy önök valóban keresztények! Hajrá!

ELNÖK: Visszaadom elnök úrnak az ülés vezetését.

(Az ülés vezetését Varga Zoltán, a bizottság elnöke veszi át.)

VARGA ZOLTÁN (DK), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, ki kíván hozzászólni? *(Jelzésre:)* Nacsa Lőrinc képviselő úr, öné a szó.

NACSA LŐRINC (KDNP): A csúsztatás már jól megy, már beilleszkedett a DK-ba, tisztelt képviselő úr! Az ápolási díj emelésének az összege és a gyod bevezetése. Nézze meg a törvényjavaslatot, és utána mondjon valamit! Amikor azt benyújtottuk, az egy kétoldalas, tisztán erről szóló törvényjavaslat, és nem szavazták meg. Nem salátatörvény, nem 87 oldalas nagy törvény, ami akár 5-6-7-8 törvényt módosít, egy teljesen világos, egy irányra felépített törvény, aminek az volt a célja, hogy azokat segítse, akik otthon ápolják a hozzátartozójukat, kiemelten is azokat, akik otthon ápolják a gyermekeiket. Kétoldalas törvényjavaslat, ne csúsztasson, tisztelt elnök úr! Nem szavazták meg azt a teljesen egyértelmű törvényjavaslatot, amely arról szólt, hogy ezeknek az embereknek egy kicsit jobb legyen. Ezek után nincs joguk velünk így beszélni. Persze, tegyék meg, önöknek ez van kiadva, semmi gond, nyugodtan!

Az a helyzet, hogy az igazság a parlament honlapján fellelhető. Nem szavazták meg azt a törvényjavaslatot, ami semmi másról nem szólt, csak erről. És pont milyen jó a társaság, mondja a DK-s, momentumos, párbeszédés pedofilmentegő önkormányzat Újbudán. Önök mind ismerik azokat a vezetőket, akik megpróbálták eltussolni az újbudai ügyet, önök mind ismerik azokat az oda tartozó embereket, azokat a vezetőket - polgármester, alpolgármester, országgyűlési képviselő -, akik ebben az ügyben benne voltak, úgyhogy szerintem hátrébb az agarakkal!

ELNÖK: Képviselő úr, megértem. Egy nevet mondok: Kaleta. *(Nacsá Lőrinc: Az önök főkonzulja!)* Üdvözli önöket Kaleta úr, aki 500 ezer forintos bírsággal... *(Nacsá Lőrinc: Beszélt vele?)* Sajnos nem. Lenne mondanivalóm, de önök nyilván igen.

(Jelzésre:) Szabó Timea képviselő asszony, öné a szó.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Kezdünk kicsit elkanyarodni a témától, de igen, hadd reagáljak azért Nacsá Lőrinc szavaira! Fohsz Tivadar, a volt fideszes VII. kerületi önkormányzati... *(Nacsá Lőrinc közbeszól.)* Bocsánat! XVII., igen. Tímár László volt a VII. kerületben. *(Nacsá Lőrinc közbeszól.)* Tényleg, ez a sajtóban is szerepelt, kedves Nacsá Lőrinc. Összekevertem Tímár Lászlóval, akire majd mindjárt rátérek, aki viszont VII. kerületi volt. Fohsz Tivadar XVII. kerületi fideszes önkormányzati képviselő, aki a saját nevelt lányát molesztálta. Elítélték. Tímár László volt fideszes VII. kerületi önkormányzati képviselő, aki egy üllői iskolában tanítóként létesített szexuális kapcsolatot egy 13 éves lánnyal. Kaleta Gábort önök hozták haza teljes titokban Peruból. *(Nacsá Lőrinc: Az önök főkonzulja!)* Önök hozták haza. Ha a mostani Telex nem deríti ki, akkor önök megpróbálták volna eltussolni!

És ha már önkormányzat, az a Bús Balázs, akit önök most a III. kerületben újra elindítanak fideszes színekben polgármesterként, aki egyébként kétszer bukott meg az elmúlt két választáson - egyszer ellenem, egyszer pedig Kiss László ellen a 2019-es önkormányzati választáson -, a bíróság jogerősen kimondta róla a büntetőeljárásban és a polgári peres eljárásban is - mind a kettőben ő perelt be engem, de mind a kettőt megnyertem -, hogy Bús Balázsról igenis lehet azt állítani, hogy eltussolt egy III. kerületi pedofil ügyet. Ezek után önök mit csinálnak? Most, a következő önkormányzati választáson is Bús Balázst indítják III. kerületi polgármesternek, mert olyan jól teljesített a pedofileltussolásban, hogy jutalomból újraindulhat. Tehát önök nemhogy *(Nacsá Lőrinc: Barabás Richárd!)* belátnák a hibáikat... Tehát ezt *(Nacsá Lőrinc: Barabás Richárd!)* nagyon gyorsan hagyjuk abba, mert önök ebből, higgyék el, hogy sokkal rosszabbul fognak járni! *(Nacsá Lőrinc: Barabás Richárd!)*

Még egyszer, tehát Bús Balázsról a bíróság mondta ki, hogy eltussolt egy óvodai pedofilügyet, ezért Bús Balázs önöktől jutalmul azt kapja, hogy újraindulhat polgármesterként. *(Nacsá Lőrinc: Barabás Richárd!)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Zaj és közbeszólások.)* Nacsá Képviselő Úr! *(Nacsá Lőrinc: Barabás Richárd tudja! Az ő pedofil emberei! - Szabó Timea: Vigyázz, mert beperel, és azt is megnyeri! Tehát óvatosan ezekkel!)* Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólási igényt nem látok, ezért átadom a szót Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonynak, ha reagálni kíván. Öné a szó, képviselő asszony.

Gy. Németh Erzsébet reagálása

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK) előterjesztő: Igen, köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon nehéz megszólalni egy ilyen színvonalú vita után. Természetesen az ellenzéki képviselők hozzászólásainak szinte minden egyes mondatával egyetérték *(Nacsá Lőrinc felnevet.)*, és ha megengedi nekem a tisztelt fideszes többség, akkor először arra a néhány politikai mondatra szeretnék reagálni, amit Nacsá képviselő úr, illetve Kovács Sándor alelnök úr fogalmazott meg.

Nacsá képviselő úr, ugyan csak mikrofonon kívül, de reméljük, hogy nem állította azt, hogy Barabás Richárd is pedofil lenne, bólintson legalább egyet, hogy nem állított ilyet, mert ha ilyet állított volna, akkor úgy, ahogy Szabó képviselő asszony mondta, nyilván Barabás képviselő úr, alpolgármester úr ott az újbudai önkormányzatban ezért nyilván elégtételt fog venni.

Mind Nacsa képviselő úrnak, mind Kovács Sándor alelnök úrnak azért hadd mondjak annyit, hogy ha valaki kiabál, annak általában nincsen igaza. Én nagyon sajnálom... *(Nacsa Lőrinc: Szabó Timea miért kiabál?)* Elnök Úr! Nálam van a szó?

ELNÖK: Képviselő Úr! Én megértem, hogy idegesek, egy ilyen helyzetben nincs ember, aki ezt... *(Nacsa Lőrinc: Nem is értjük!)* Legyen szíves! Képviselő asszony, öné a szó.

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK) előterjesztő: Köszönöm szépen. Szóval Kovács Sándor alelnök úrnak mondom, hogy ha valaki kiabál, akkor általában nincsen igaza, és nagyon sajnálom, ha ön ennek az országgyűlési határozatnak a címét nem olvasta el. Pontosán azért nem törvényjavaslat-csomagot nyújtott be a DK, amit ön felvetett.

Mi azt szeretnénk, hogy ne csak a '93. évi III. törvényt módosítsa a tisztelt parlament, hanem ehhez kapcsolódóan az összes olyan törvényt és jogszabályt, ami azt a lehetőséget fogja utána biztosítani az ápolási díjban részesülőknek, hogy egyrészt emelkedik az ápolási díj összege, másrészt abban az esetben, hogy ha munkaképes korú az ápolást végző személy, akkor neki munkaviszonyként számítsák ezt be. Azt gondolom, hogy erről az ellenzéki képviselők elég szemléletes példákat hoztak ide, a tisztelt bizottság elé.

Nacsa képviselő úrtól kérdezném csak - elég egy bólintás, hogy jól tudom-e, de jól tudom -, hogy mennyi most a nyugdíjminimum összege 14 év orbáni kormányzás után. Tudja-e, Nacsa képviselő úr? Nem válaszol. Megmondom. 28 ezer... *(Nacsa Lőrinc: Nem is válaszolhatok, mert leszi az elnök úr!)* Azért kértem, hogy bólintson egyet. 28 500 forint, Nacsa képviselő úr. Önök 14 éve ezt egy árva fillérrel nem emelték, és ez természetesen nemcsak a nyugdíjminimum összege, hanem ez meghatároz jó néhány olyan nyugdíjszerű ellátást, aminek ez az alapja. Tehát, ahogy mondtam, '21-ben és '22-ben az általános infláció majdnem 35 százalék volt - az előző éveket most nem is venném ide -, és ehhez képest nem emelik önök például ezt a nyugdíjminimumot, vagy ehhez képest csak nagyon-nagyon szerény összeggel emelték az ápolási díjat.

Kovács alelnök úrnak szeretném még azt mondani, hogy számomra eléggé érthetetlen az, hogy ha egy olyan országgyűlési képviselő, aki egyébként dolgozott és vezetett önkormányzatot, dolgozott és vezetett fogyatékosokat ellátó intézményt, ha bekerül ide, a parlamentbe, már nem emlékszik vissza arra, hogy milyen körülmények között voltak azok az emberek, hogy polgármesterként milyen nehéz körülmények között dolgozott. Gondolom, hogy emlékszik, mert ezeket osztotta meg itt a bizottsággal. Akkor, amikor hatalmi pozícióba kerül, amikor dönthet ezekről az ügyekről, akkor miért nem emlékszik vissza ezekre a szűkös évekre?

Az önkormányzatokat nem véletlenül említettem. Önök az elmúlt 14 évben módszeresen kivéztették az önkormányzatokat - hiába mosolyog, Nacsa képviselő úr -, ma azoknak az önkormányzatoknak van csak lehetősége kiegészítő ápolási díjat vagy települési támogatást - ahogy alelnök úr fogalmazott - adni a lakosoknak, akiknek van erre fedezete. De amikor önök kivéztetik az önkormányzatokat, pontosan azokat a szervezeteket, amelyek ott, a helyszínen láthatják azt, hogy kinek, melyik családnak, melyik idős embernek milyen problémája van, és hiába tudja, hogy van problémája, nem tud segíteni neki, mert nincs meg hozzá a forrása. Tehát, alelnök úr, engedje meg, ha én kormányzati pozícióban lennék, és 14 év után ilyen mondatokat mondanék egy szakszabotmány ülésén, mélységesen szégyellném magamat.

Hadd mondjak még annyit ehhez az egész kérdéskörhöz, a mi számunkra az lenne a fontos, és kicsit nehezebb helyzetben vagyok, mint Szabó Timea, mert én 2010 előtt itt ültem, de akkor, amikor a gazdasági növekedés, a sikerpropaganda, amit önök

folytatnak, hogy 2010 óta Magyarország milyen fényes és fergeteges utat járt be a gazdasági fejlődés terén, amikor ez megengedi, hogy több forrást biztosítsanak, és segítsenek ezeknek az embereknek a helyzetén, akkor önök ezt nem teszik meg, hanem még mindig 14 évvel ezelőttre mutatnak vissza. Azt gondolom, hogy ha önök ebbe otthon egyéneként jól belegondolnak, ma már szóba került itt a tükör, hogy bele tudnak-e nézni, én azt javaslom, hogy nyugodtan szavazzák meg ezt a tárgysorozatba vételt, mert akkor talán egy kicsit kevésbé torz képet fog mutatni ez a tükör. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/6271. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 5 igen. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* 9 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 5 igen szavazattal, 9 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett nem vette tárgysorozatba. Köszönöm szépen.

Felkérem Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonyt, hogy maradjon a 2. napirendi pontunknál is, hisz ott is ő az előterjesztő.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló T/6272. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

2. napirendi pontunkban a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról szóló T/6272. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vételéről döntünk. Elsőként ismét Gy. Németh Erzsébetnek adom meg a szót. Képviselő asszony, öné a szó.

Gy. Németh Erzsébet előterjesztése

GY. NÉMETH ERZSÉBET (DK) előterjesztő: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Kovács alelnök úrnak szeretném mondani, hogy most viszont egy törvénymódosítási javaslatról van szó, nem országgyűlési határozatról. Az ön által is említett '93. évi III. törvényt szeretnénk módosítani, mégpedig olyan formában, hogy akkor, amikor az ápolási díjban részesülők jogosulttá válnak az öregségi nyugdíjra, akkor annak, akinek nem kiemelt ápolási díj járt az ápolott hozzátartozó nyomán, akkor ők ne járjanak rosszabbul az öregségi nyugdíjukat illetően, minthogyha kiemelt ápolási díjat kaptak volna.

Én azt szeretném kérni, hogy ezt is vegye tárgysorozatba a tisztelt bizottság, segítsünk azoknak - a számításaink szerint néhány ezer emberről vagy maximum néhány tízezer emberről lehet szó -, akik ebbe a helyzetbe kerülnek, hogy egészen egyszerűen az az elszegényedés, amiről ma már itt a bizottsági ülésen volt szó, ne folytatódjon az ő esetükben. Ez tényleg nem egy nagy összeg, nem terhelné meg az országos költségvetést, úgyhogy ezért kérjük, hogy vegyék tárgysorozatba, és aztán majd a plenáris ülésen, a vita után támogassa is az Országgyűlés. Köszönöm szépen, elnök úr.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Kovács Sándor alelnök úr, öné a szó.

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Csak nagyon röviden szeretnék reagálni. A 93/3-as törvényt példának hoztam fel, tisztelt

képviselő asszony, mégpedig a települési segélynél. Szeretném kijavítani, ez egy felülről nyitott rendszer, az önkormányzatok ezt nagyon jól tudják, és a soron kívül és rendkívüli helyzetben kifizetett támogatásokat a kormány száz százalékban visszafinanszírozza az önkormányzatoknak.

De hogy konkrétan az előterjesztésről szóljak, az előző vitánál gyakorlatilag 90 százalékban megbeszéltük ezeket. A mostaniban talán az sántít, hogy a nyugdíjjal kapcsolatos társadalombiztosítási járulékot, tehát a tb-nyugdíjalapot tenné át a Szociális Alap kezelésébe, ami, azt gondolom, hogy nagyon torzítaná azt a bizonyos költségvetést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólási igény nincs. A vitát lezárom, és megadom a szót Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonynak.

Gy. Németh Erzsébet reagálása

Gy. NÉMETH ERZSÉBET (DK) előterjesztő: Köszönöm szépen, elnök úr. Kovács alelnök úrnak mondanám, hogy nagyon szép az, amikor egy fideszes képviselő aggódik az úgynevezett tb-kasszák vagy nyugdíjkasszák iránt. Ma önök úgy módosították - ugye, ma már nem is alkotmányos jog a nyugdíj -, tehát azt gondolom, ha önöknek ez fontos lenne, hogy itt a kasszák között legyen valami elkülönítés, és ne legyen annyira könnyen átjárható - ami az ön hozzászólásából nekem átszengett -, akkor nem kellett volna ezt az egész rendszert fölborogatni.

Ma akár a nyugdíjra, akár az egészségügyi ellátásra bármennyit lehetne fordítani az országos költségvetésből. A költségvetést önök mindig előző év június végén, július legelején elfogadtatják az Országgyűléssel, majd utána jó néhány alkalommal a következő évben ezt mindig módosítani kell. Tehát, ha önnek az a problémája, hogy ez így felborítaná a tb-kasszákat, akkor, azt gondolom, hogy nyugodtan egy külön költségvetési soron ezt is lehetne jelezni az országos költségvetésben, hogy önök ezt, az ápolási díj, illetve a nyugdíj kérdését hogyan kívánják rendezni. Ezek mind-mind üres kifogások. Egy országos költségvetésben arra van forrás, amire a kormány és a kormányzó többség akarja. Ha önöknek ez fontos, akkor ezt meg tudják oldani, és azt gondolom, hogy a mi javaslatunk ezt teljes mértékben lehetővé teszi. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony.

Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a T/6272. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vételét? Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Ki az, aki nem támogatta? *(Szavazás.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Nincs jelentkező.)*

Megállapítom, hogy a bizottság a törvényjavaslatot 5 igen szavazattal, 8 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül nem vette tárgysorozatba. Köszönöm szépen, képviselő asszony, a mai munkáját.

A kapcsolattartásra vonatkozó szabályok átalakításáról szóló H/6548. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

3. napirendi pontunk következik, a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok átalakításáról szóló H/6548. számú határozati javaslat, itt is a tárgysorozatba vételről fogunk dönteni. Elsőként megadom a szót a határozati javaslat előterjesztőjének. Sebők Éva képviselő asszony, öné a szó.

Sebők Éva előterjesztése

SEBŐK ÉVA (Momentum) előterjesztő: Köszönöm a szót. Gyomaendrőd, 2010. április: a 34 éves nő volt élettársához vitte láthatásra közös gyermeküket. Már soha nem ment haza, volt férje megölte és feldarabolta.

Tatabánya, 2015. április: látogatáson volt a nőnél a 8 éves kislánya; 108 késszúrással ölte meg.

Heves, 2015. július: láthatáson volt a férfinél két gyereke. A 6 és 12 éves fiúkat az apjuk megölte, majd magával is végzett.

Zala, 2016.: a férfi a 11 éves lánya láthatásait rendszeresen arra használta, hogy a kislányt szexuálisan zaklassa, fogdossa, róla pornográf felvételeket készítsen. Többek között a férfi a saját lányát azzal is megfenyegette, ha nem fekszik le vele, megöli őt is és az édesanyját is. Megjegyzésként azért szeretném elmondani, hogy egy 11 éves kislánnyal nem lehet lefeküdni, hiszen beleegyezési korhatár alatt van, egy 11 éves kislányt csak megerősokolni lehet.

Győr, 2019. december: 13 éves lányát és 10 éves fiát fojtotta meg a 35 éves győri férfi. Láthatáson voltak nála. A gyilkosság idején a hatéves kislányukkal a szomszéd szobában mesét nézetett. A férfi korábban közel öt évet ült, miután feleségét, gyermekei anyját kalapáccsal próbálta meg agyonverni.

Óbuda, 2020 ősze: négyéves gyermekük előtt szurkálta halálra a férfi volt élettársát, aki éppen láthatásra vitte a gyermeket a férfihez.

Zugló, 2021. április: láthatásra vitte közös gyermeküket a válófélben lévő feleség. A férje a gyerek szeme láttára szurkálta halálra az anyát.

Dunakeszi, 2021. szeptember: volt anyósát, volt élettársát és közös gyermeküket gyilkolta meg, majd magával is végzett az 54 éves férfi.

Mi a közös ezekben az esetekben? Közös az, hogy a kapcsolati erőszak ismét halállal végződött, és közös még az is, hogy a gyilkosságra a lehetőséget a láthatás adta meg. Egyik említett eset után sem történt érdemi jogszabályi változás. Továbbra is rákényszerítik a bíróságokat arra, és a bíróságok ezáltal rákényszerítik a családokat arra, hogy miután szétesett a szülők közötti kapcsolat - ami az összes felsorolt esetben korábban a kapcsolati erőszak egyértelmű és megkérdőjelezhetetlen tüneteit mutatta - , a gyermekek láthatásra menjenek a bántalmazóhoz.

Egy eset nem volt a felsorolt esetek között, amelyik engem... - Nyilván mindegyik ilyen eset megviseli az embert, de ami talán nálam még erősebben jelen volt, ez pedig az aszódi kettős gyilkosság. Remélem, és bízom benne, hogy emlékeznek rá, és mindannyiuk tudatába pontosan ugyanúgy beleégett, mint az enyémbe: két kamasz lányát ölte meg a férfi; baltával verte fejbe őket, miközben azok aludtak. A nagyobbik lány, ha jól emlékszem, 16 éves volt, már csak azért volt hajlandó elmenni a láthatásra az apjához, hogy a kishúgát meg tudja tőle védeni. Nem tudta. Mind a két kislányt baltával megölte az apjuk. Az apa utána kiment, és a sínekre vetette magát, de túlélte az öngyilkossági kísérletet. Egy hétig keresték a gyerekeket, holott az anya szólt előre a rendőrségnek, az anya szólt előre a bíróságon, hogy veszélyes az apa a gyerekekre nézve.

Az, hogy ezek a történetek megtörténhetnek, hogy gyerekek, nők és ritkább esetben, de férfiak is halálos áldozatává válnak a kapcsolati erőszaknak, ehhez két dolog vezet. Az egyik, és ezt nagyon-nagyon fontos megérteniük - és ezt nálam sokkal jobban megfogalmazta egy másik kapcsolatierőszak-túlélő -, egy olyan dolog, amiről ma a magyar társadalomban nem beszélünk eleget, és nagyon fontos lenne, hogy minden magyar ember tisztában legyen ezzel.

Idézet következik: „Miért nem hagyta el? Én biztos elhagytam volna. Számomra ez a legszomorúbb és legfájdalmasabb kérdés, amit az emberek feltesznek, mert mi,

áldozatok tudjuk, amit mások általában nem. Elképesztően veszélyes elhagyni egy bántalmazót, mert az utolsó lépés a családon belüli erőszak folyamatában, megölni az áldozatot. A gyilkosságba torkolló családon belüli erőszak esetek 70 százalékában a gyilkosság azt követően történik, hogy az áldozat elhagyta a bántalmazót, mert ekkor a bántalmazónak már nincs vesztenivalója.” Idézet vége. Ezt sem a magyar jogrendszer, sem a magyar rendőrségi gyakorlat, sem a magyar bírósági gyakorlat, sem a magyar társadalom nem tekinti alapvetésnek, pedig alapvetés, egy olyan alapvetés, aminek a tudomásulvétele emberek tucatjainak az életét mentheti meg évről évre.

A másik dolog, ami ezekhez a gyilkosságokhoz vezet, az, hogy a magyar jogrendszer a szülő és a gyermek közötti kapcsolat védelmét pontosan egyenlő szinten kezeli a gyermekek, az anyák és az apák élethez és biztonsághoz való jogának védelmével. Nekem, momentumos társaimnak egyértelmű meggyőződésünk, hogy a gyermekek életének és biztonságának a védelme magasabb szintű védelmet kell hogy élvezzen, mint a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás joga. Meggyőződésünk, hogy a magyar anyák élete és biztonsága magasabb szintű védelmet kell hogy élvezzen, mint a szülő és a gyermek kapcsolattartásának a joga. Meggyőződésünk, hogy a magyar apák életének és biztonságának a védelme magasabb szintű kell hogy legyen, mint a szülő és a gyermek kapcsolattartásának a joga. Ehhez jogalkotásra van szükség, és ezért terjesztettem be ezt a határozati javaslatot.

Nincsen kétségem afelől, hogy mi lesz ennek a határozati javaslatnak a sorsa. Amint én ezt az előterjesztői expozét befejeztem, kapni fogok talán egy vagy két alibikérdést, esetleg valamelyikük majd jól megmondja, s majd az lesz történet vége, ami (*Nacsa Lórinca és Sztojka Attila beszélget.*) - remélem, nem zavarom Sztojka és Nacsa képviselőtársaimat - a megelőző két határozati javaslat sorsa is lett, hogy letartózkodják vagy nemmel szavaznak, pontosan az, ami egyébként ezekben a percekben az Igazságügyi Bizottság ülésén is történik az ellenzéki javaslatokkal.

Szeretnék valamit egyértelművé tenni. Ez a javaslat, amit mi benyújtottunk, egy olyan értékalapon történő javaslat, amelynek pártokon átívelőnek kell lennie. Ez egy olyan javaslat, ami gyerekek, nők életét - évente több tucat ember életéről beszélünk - mentheti meg. Én ma a magam részéről bűntársnak fogom tartani minden elkövetkező gyilkosságban azokat a képviselőket, akik ezt nem engedik tovább a parlament elé. Úgyhogy én javaslom, hogy a korábbi gyakorlatukat vizsgálják felül, és támogassák, hogy a parlament egésze elé kerülhessen ez a javaslat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. (*Jelzésre:*) Horváth László képviselő úr, öné a szó.

Hozzászólások

HORVÁTH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Jogos a drámai hang ebben az ügyben. A képviselő asszonynak a szakmai megközelítését, illetve az emberi jobbító szándékát nem vonom kétségbe. Már csak azért sem, és engedjenek meg ennyi személyest, mert, igaz, nem ma volt, de én gyerekként kénytelen voltam végigmenni az ilyenfajta drámáknak az összes stációján. Igaz, én túléltem, de a nyoma az itt van. Ezt csak azért mondtam, hogy ez az érzékenységet a téma iránt talán megalapozottá teszi.

Ami ezeket a megrázó, drámai, kegyetlen és borzasztó ügyeket illeti, ott mindig kiderül - utólag persze -, hogy ha valaki lelkiismeretesebben körülnézett volna, jobban tájékozódott volna, akár a bíróság, akár a gyámhatóság, akár egy másik szervezet, ha tényleg vette volna magának a fáradságot, hogy nem automatikusan, nem letudva hozzon meg minél hamarabb egy döntést, meg ha a környezet is érzékenyebb lett volna és a környezet bátrabb lett volna - és ezt mondom más esetek kapcsán is, amikor elhanyagolás és erőszak lép fel, és számos esetben a közvetlen lakókörnyezet sem

hajlandó vagy nem mer megnyilvánulni erőszakos ügyek kapcsán -, sorra beigazolódnak, hogy igen, talán megelőzhető lett volna a legvéresebb tragédia is. Én azt gondolom, hogy bár van egy jogi környezet, ami '97-ben született, hiszen az ide vonatkozó törvényi, illetve kormányrendeleti szabályozások is '97-ben születtek, de ezek egyébként alapvetően módot adnak arra, módot adnának arra, hogy ezek a magasabb szintű védelmi jogok érvényesüljenek.

Tehát ami az ön határozati javaslatában szerepel, nevezetesen hogy a kormány tegyen meg mindent annak érdekében - és az első mondat felét elhagytam -, hogy a kapcsolattartás mint jogintézmény működése elsődlegesen a gyermek érdekeit szolgálja, és tegye egyértelművé a jogrendszerben, hogy a gyermek és a szülő élethez, egészséghez és testi épséghez való joga magasabb szintű védelmet élvez. A gyermek magasabb szintű védelme az alapvető, és ez az Alaptörvényben is ott van. Egyébként pedig ezt a ma meglévő jogrendszer is egyértelművé teszi, csak a jogalkalmazás területén csorbul ez, de egyébként, mert egy nagy csomagról van szó, hiszen a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvényről, a Ptk.-ról van szó, aztán a gyámhatóságok működéséről szóló kormányrendeletéről van szó, szóval ez egy nagyívű munka. Én azt gondolom, hogy valóban neki kell állni.

De ennél a határozati javaslatnál én egyébként tartózkodni fogok. Úgy gondolom, hogy nem ez a forma az, ami egyébként valóban - valóban! - elvezet oda, hogy az a jogalkalmazói gyakorlat, ami ma nagyon sokszor tényleg tragédiákhoz vezet, megszűnjék. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Szabó Tímea képviselő asszony, öné a szó.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Én szeretném megköszönni Horváth Lászlónak nemcsak azt, hogy tényleg szakmailag és normálisan szólt hozzá ehhez, ami ritka ebben a bizottságban, hanem azt is, hogy megosztotta, még ha nem is részleteiben, ezt a drámai, személyes dolgot is. Ezek azért szerintem mindig segítenek mindenkinek jobban átélhetővé és valahogy személyesebbé tenni azokat a törvényeket, meg azokat a jogszabályokat, amiken nekünk változtatni kell.

Abban szerintem teljesen igaza van, hogy önmagában szerintem a '97-es gyermekvédelmi törvény rendben van. De azóta kiderült, hogy vannak jogszabályi hiányosságok. Abban is teljesen igaza van képviselőtársamnak is, hogy itt azért nem alapvetően, és ezt mondja most a szakma és ezt mondjuk mi is a pedofilbotrány kitörése óta, hogy itt nem arról van szó, hogy újra kell írni a teljes gyermekvédelmi rendszert. Sokszor valóban nem a jogszabállyal, hanem a végrehajtással van a probléma, például a jelzőrendszerrel, ahogy ön is utalt rá, hogy ha látnak egy bántalmazott gyereket, és most nem feltétlenül csak szexuális bántalmazásról beszélünk, hanem fizikairól, lelkiről, bármiről, egyszerűen sokszor nem tudják, hogy hova kell fordulni. Tehát a jelzőrendszer sokszor nem működik úgy, ahogy kell.

Egyébként pontosan ezért kellene a gyerekeknek iskolai felvilágosító programok is, hogy ők hova tudnak fordulni, hogy ha őket bántalmazás éri. Ezért kellene monitoringprogramok. Tehát most, amikor például benyújtottak vagy született egy ilyen rendelet, kormányrendelet, hogy a gyermekvédelmi intézmények vezetőit egy pszichológiai átvilágításnak teszik ki, akkor ezzel megint az a probléma, hogy nem a gyerekekről szól. Tehát egyrészt, ha már átvilágítás, akkor ott a portástól az igazgatóig mindenkit át kell világítani, mert nemcsak a tetején történik bántalmazás, hanem a gondozók, a konyhás, a takarító, bárki bántalmazhat egy gyereket. Másrészt itt a gyerekeknek kell utat mutatni, hogy ha őket bántalmazás éri, akkor hova tudnak fordulni, mert nem tudják, hogy hogyan.

Tehát most azonkívül, hogy megint van benne egy ilyen melegellenes uszítás, az már csak hab a tortán, de például az intézmények vezetőinek az átvilágítása önmagában megint csak nem fogja megoldani a problémát. A végrehajtással van probléma, egyetértek. De azért vannak olyan jogszabályi módosítások, amiket már most be lehetne vezetni. Ezeket mi egyébként számtalanszor benyújtottuk, pont a győri gyermekgyilkosság után. Ott kiderült, hogy az apa kapott láthatást, de a nagymama többször kérvényezte a bíróságnál azt, hogy szüntessék meg a láthatást. De a magyar jogszabály ezt nem engedi, csak a szülőnek engedi meg, hogy kérvényezze a bíróságon a láthatás megváltoztatását.

Mi benyújtottunk egy olyan törvénymódosítási javaslatot, amely szerint a közvetlen hozzátartozók körében - egyébként, azt hiszem, hogy pont tárgyalni fogjuk a mi gyermekvédelmi csomagunkat is, amiben egyébként ez benne van -, igenis, engedjük meg a közvetlen hozzátartozóknak is, hogy kezdeményezhessék a láthatás felülvizsgálatát ilyen esetben. Pont azért, amit képviselőtársam is mondott, mert sok esetben annyira meg vannak félemlítve az anyák, hogy ők maguk nem mernek kezdeményezni ilyet. Tehát ott például konkrétan megelőzhető lett volna a gyilkosság, a gyerekgyilkosság, hogyha a nagymama kérésére ezt felülvizsgálják. Tehát ez például egy konkrét jogszabálmódosítás lehetett volna.

A másik az, hogy a távoltartás intézménye egyáltalán nem működik, és ez pedig egy bírói gyakorlat, ebben igaza van. Tehát gyakorlatilag tényleg szinte automatikusan pecsételik le, és nincs egy érdemi vizsgálat, hiába jelzik; az aszódi gyermekgyilkoságnál is, az tényleg minden szempontból egy katasztrófa volt. Tehát az édesanya aznap este, vasárnap este, amikor vissza kellett volna vinni a gyerekeket, elment a rendőrségre, és szólt, hogy nem vitték vissza a gyerekeket, a rendőrség azt mondta, hogy nem érdekli, majd visszaviszi. Három napig voltak a gyerekek holtteste a lakásban, mire a rendőrség hajlandó volt kimenni; a rendőrség három napig nem csinált semmit.

Most egyébként ez az édesanya perben áll a rendőrséggel, mert azt gondolja, hogy megelőzhető lett volna ez a dolog. Szóval, én azt gondolom, hogy itt valóban egy jogszabályi áttekintés is kell, a gyakorlat áttekintése is kell, de azért nézzük meg, ha legalább annyit el tudunk érni - ön most mondta, hogy tartózkodik -, hogy vegyék figyelembe, amikor összeállítanak egy csomagot, vegyék figyelembe az ellenzék által beadott különböző javaslatokat, mert higgyék el, hogy vannak benne értelmes, jól megfontolt és szakmai, Herczog Mária és mások által - akik egyébként az 1997-es gyermekvédelmi törvényt összerakták anno - összeállított olyan javaslatok, amiket nagyon is érdemes megfontolni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Jelzésre:)* Nacsa Lőrinc, öné a szó.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Van igazság abban is - nem gondoltam, hogy ma ezt a mondatot kimondom -, amit Szabó Tímea mondott, abszolút. Azt akartam csak ehhez a vitához hozzátenni, amit a képviselő asszony témaként hozott ide, hogy alapvetően szerte a nyugati világban is ez mindig egy politikai és jogi vita, hogy például a büntetési tételek emelése visszatartó erejű-e, vagy nem. Mi annak az oldalán vagyunk inkább, hogy igen. De például az előbb azt mondtam, amit nem szavaztak meg, ezt például közösen szavaztuk meg, a parlament mindkét oldala, hogy a szándékos emberölésnél nincs feltételes szabadlábra helyezés. Ez egy fontos lépés volt szerintem ebben a küzdelemben.

A jogszabályok azt nem tudják megakadályozni, hogy legyenek rossz emberek, akik rosszat akarnak, de tudják a feltételeket, a büntetéseket, illetve a különböző

kereteket javítani, szigorítani és ebben előrelépni, mint ahogy a kapcsolati erőszak is mint külön büntető törvénykönyvi tényállás ennek a kormánynak az előterjesztéséhez kötődik. Szerintem itt voltak olyan lépések, amiket a normális párbeszéd jegyében el kell ismerni, hogy megtörténtek, és haladtunk előre. Például a másik oldalról, a büntetés-végrehajtás oldaláról minden további nélkül - a tényleges életfogytiglani története is ilyen - a szigorítást ki lehetne akár terjeszteni, vagy a szabadlábra helyezés tilalmát kiterjeszteni más, ehhez hasonló bűncselekményeknél, mert nyilvánvalóan ezek szörnyűek, megengedhetetlenek és elfogadhatatlanok, semmilyen mentség nem lehet rájuk.

Csak azt akartam hozzátenni ehhez a vitához, hogy ebben a kérdésben nem ebben a pillanatban indulunk el, ebben a témában már jó pár évvel ezelőtt elindultunk, és történtek is előrelépések. És természetesen - csak hogy akkor megragadjam azt a fonalat, amit Szabó képviselő asszony mondott, erről a sajtóban is sok szó esett - mi is tervezünk gyermekvédelmitörvény-csomagot, -szigorítást, -módosítást és a garanciális elemek beiktatását. Szerintem az elmúlt hetek politikai vitái is megmutatták, hogy itt a szakértelemre, az átvizsgálások, az átvilágítás eredményére, a tapasztalatokra és természetesen mindenkinek a jobbító szándékú véleményére szükség van.

A gyermekvédelemben dolgozókat köszönet illeti. Nagyon nagy és fontos munkát végeznek, és természetesen, ha ezt a törvényt benyújtjuk, ha a vizsgálat lezárul, az átvilágítás lezárul, és lesznek tapasztalatok, és benyújtjuk, akkor örömmel fogadjuk a módosító szándékokat is. Köszönöm.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Horváth László képviselő úr!

HORVÁTH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Csak röviden szeretnék reagálni, hogy valóban a kormányrendelet, a jogszabályi környezet - például ma is, ahogy elmondtuk - a hatóságoknak lehetővé teszi, hogy akár a láthatás időtartamát, felügyeletét, szüneteltetését, megvonását is elrendelje. Tehát eszközei vannak, de még egyszer mondom, a végrehajtás, ennek az érvényesítése problémás.

És mivel Sebők képviselő asszony mondta, hogy aki most tartózkodni fog, vagy nem fog szavazni, azt tettestársnak tekinti az összes további ilyen ügyben, itt egy kicsivel nagyobb megfontoltságot kérnék a képviselő asszonytól. Elmondanék egy példát: amikor Gyöngyösön halálra éhezettek egy gyermeket, egy kisbabát 2016-ban, egy nem rossz módú családban, de tendenciózusan, szántszándékkal, szisztematikusan éhezették halálra, akkor a másik gyereket is megpróbálták, de a másik gyereket azért nem sikerült halálra éheztetni, mert addigra már bevezetésre került a kötelező óvodáztatás. Tehát, mondjuk, azért valami kis piros pontot írjunk már oda a nagyon szidott kormány intézkedései mellé, meg az ingyenes étkezés és így tovább. De ott is az volt a baj, hogy nem engedték be a védőnőt a lakásba.

Gyöngyös az én választókerületem, ennek kapcsán föl kellett vennem ezt az ügyet, és alaposan tájékozódnom kellett. Akkor beterjesztettünk egy törvényjavaslatot, hogy nem lehet a védőnőt kizárni a lakásból, nem lehet a gyereket eldugni a gyerekorvos elől, sem a háziorvos elől, meg hogy kapcsolatot kell tartani az iskolával. Akkor ezt nem támogatták, sőt hergeltek, tüntetést szerveztek és mindenféle dolgot csináltak; nem ön, de az a politikai erő, amelynek a képviselőjében ön is itt van. Én nem mondtam azt, hogy innentől kezdve az ilyen gyerekgyilkosságok kapcsán, akik nem támogatták azt a javaslatot, azokat én tettestársnak tekintem; szóval ez erős. Azt hiszem, hogy lehet azért ennél árnyaltabban is fogalmazni.

Ami viszont a javaslatokat érinti, rajtam számonkérhetik, ha lesznek olyan szakmai javaslatok, akkor számonkérhetik rajtam ezeknek a képviselőjét és támogatását. Köszönöm.

ELNÖK: Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Sebők Éva jelentkezik.)* A végén, képviselő asszony, majd reagálni fog. Én viszont hozzá kívánnék szólni nagyon röviden. Átadom az elnöklést dr. Kovács József alelnök úrnak. Alelnök úr!

(Az elnöklést dr. Kovács József, a bizottság alelnöke veszi át.)

DR. KOVÁCS JÓZSEF (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Elnök úrnak megadom a szót.

VARGA ZOLTÁN (DK), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Szerintem egy hihetetlenül érzékeny és fontos témáról beszélünk most, és teljesen mindegy, hogy ki ennek a témának az előadója, ki az, aki ezt a nevére veszi, hogy ellenzéki vagy kormánypárti képviselő, az biztos, hogy valami ebben a rendszerben nem jól működik, hiszen áldozatai vannak. Ha valamikor, akkor ebben az esetben hihetetlenül talmi és visszatetsző mutogatni itt bármire is, hogy ki az, aki tüntetett, és mi ellen, és ki az, aki mit nem szavazott meg, és milyen salátatörvényt terjesztettek elő, hiszen gyermekek haláláról van szó. Minden egyes újabb családon belüli erőszak, különösen, ha ez gyerek irányába irányul, gyermekek az áldozatai, az közös felelősségünk.

Az az egy biztos, azt el kell dönteni, hogy itt most a végrehajtás nem működik, egy törvénynek a végrehajtása, vagy valamin gyökeresen változtatni kell. De abban az esetben, ha nem engedjük, hogy a törvényhozás, a parlament erre fókuszáljon - és ebben jól fogalmaz Sebők Éva, még akkor is, ha sarkos a megfogalmazás -, akkor az közös bűnünk, itt, a bizottság előtt is. Semmi mást nem kér a képviselő asszony, semmi mást, csak hogy legyen egy olyan fórum, amire figyel a szakma, figyel a jogalkalmazás, figyel a közvélemény, ahol ki tudjuk nyitni ezt a kérdést, meg tudjuk azt beszélni, hogy valami hol siklott el, miért nem működik, miért hálnak meg gyerekek, miért lehet ezt megcsinálni, hogy ez most a jogalkalmazás miatt van, vagy hibás a jog?

Hozzá kell tegyem egy mondat erejéig, mert ez tényleg olyan fontos, hogy nem akarom elvinni a fókuszot, Nacsa Lőrinc és valójában a teljes kormánypárt mindig a büntetési tételek szigorításáról beszél, holott a büntetési tételek szigorítása már egy befejezett cselekményre adott társadalmi válasz. Ebben az esetben, különösen a kapcsolati erőszaknál, amikor nyilván - de ezt a képviselő asszony nagyon jól elmondta - az elkövetőt nem lehet visszatartani azzal, hogy mekkora büntetési tételt alkalmaznak vele szemben a hatóságok vagy a kormányzati szervek, hiszen sok esetben az elkövető önmaga is véget vet aztán az életének. Tehát magát az eseményt kell megakadályozni *(Dr. Buksza Zsolt közbeszól.)*, hiszen ezek valóban, ahogy Buksza Zsolt kollegám mondja, indulati cselekmények, s őket nem fogja bekorlátozni az, hogy milyen büntetést kap érte.

Nehéz ezt kimondani, de az az igazság, én csak nyeldekelttem itt, amikor hallottam ezt a felsorolást. Tehát azért ezt így hallgatni, mellbevágó. És nincs tartózkodás ebben az ügyben, itt nincs kormánypárt, itt nincs ellenzék. Azt az egyet tudjuk, hogy itt valami óriási nagy probléma van, gyerekek hálnak meg hétről hétre. De a kapcsolati erőszak nem csak a gyerekek irányába működik, tudjuk, hogy Magyarországon minden héten átlagban meghal egy édesanya, egy nő, egy házastárs, egy szerető, bárki a kapcsolati erőszak miatt, a családon belüli erőszak miatt. Én azt hiszem, hogy ebben a mi felelősségünk annál sokkal nagyobb, minthogy ezt bármilyen módon megpróbáljuk itt pro és kontra kezelni, hogy egyrészt-másrészt; ez sumákolás.

Tehát én arra kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy tényleg legyen már egy olyan pillanat, amikor felül tudnak emelkedni valamin, hiszen azzal, hogy

továbbengedjük innen a bizottságból ezt a kérdést, szerintem önök nem mennek szembe a saját kormányzatuk elvárásaival.

Most nem akarok itt újra előjönni azokkal a rogáni cuccokkal, de egyszerűen csak lehetőséget teremtenek arra, hogy az ország legnagyobb nyilvánossága és fóruma előtt érdemben tudjunk beszélni erről a kérdéstről. Aztán majd eldöntjük közösen, hogy itt milyen szabályozás, milyen megoldás szükséges. A képviselő asszony semmi mást nem kért, csak azt, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó szabályokról beszéljünk. Én kérem, hogy mindenki felelőssége teljes tudatában szavazzon most erről az előterjesztésről. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Visszaadom az ülés vezetését az elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Varga Zoltán, a bizottság elnöke veszi át.)

VARGA ZOLTÁN (DK), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy van-e még valakinek hozzáfűznivalója a vitához. *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor megadom a szót az előterjesztőnek. Sebők Éva képviselő asszony, öné a szó.

Sebők Éva reagálása

SEBŐK ÉVA (Momentum) előterjesztő: Köszönöm szépen. Horváth Lászlónak és ezáltal a teljes Fidesz-frakciónak, a Fidesz-KDNP-frakciónak egy egyértelmű üzenetet szeretnék küldeni, azzal, amit most önnek mondani fogok. Nagyon köszönöm, hogy képes volt ennyire elegánsan kezelni ezt a helyzetet. Ez egy olyan dolog, amit én ebben a bizottságban kormánypárti képviselőtől nem láttam. Én remélem, hogy a közös munka abba az irányba tud továbbmenni, amely úton ön most elindult, és amin én örömmel továbbmegyek önnel.

Ön azt mondta - és akkor innen már belemegyek a konkrét reakciókba -, hogy alkotmányos védelmet élvez a gyermekeknek az élete, biztonsága, egészsége, ami helyes. Viszont amire én mindenkinek szeretném felhívni a figyelmét, az elnök úrnak is, bár kitért rá, de hogy ne csak a gyerekekre fókuszáljunk. Ez a határozati javaslat részéről nem egy gyermekvédelmi határozati javaslat, ez egy embervédelmi határozati javaslat, hiszen nagyon-nagyon sok ilyen esetben az áldozatok a nők, az anyák.

Az én problémám, és ami miatt én ennyire komolyan veszem ezt, és ennyire durván fogalmaztam a végén, az az, hogy nemcsak ez van benne az Alaptörvényben. Hadd idézzek egy másik mondatot az Alaptörvényből, mégpedig ez így szól - egy pillanat, csak magam elé kell vennem -, hogy a családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony. Ez pár évvel ezelőtt, egy éppen aktuális politikai kommunikációs kampányt támogató alaptörvény-módosítás keretében került be, és én ezzel a módosítással kapcsolatban írtam egy bejegyzést, amiből a mai felszólalásom során többször idéztem a weblapomra. Ennek a bejegyzésnek az a címe, hogy a családirtás alkotmányos védelme.

Az én szent meggyőződésem az, hogy azzal, amikor politikai kommunikációs kampányok alapjaként módosítják az Alaptörvényt, az nagyon sok esetben átgondolatlanul történik, és nem figyelik, hogy mi lehet a hosszú távú következménye annak, és milyen akaratlan következménye van ennek. Meggyőződésem szerint akaratlan következménye volt az, hogy a szülő-gyermek kapcsolat azonos szintű védelmet élvez az emberi élethez és biztonságához való védelemmel, és ez probléma.

Azért nyújtottam be ezt a határozati javaslatot - és elmondom, hogy mi a célja ennek a határozati javaslatnak. Ha egy másik univerzumban élnénk, és ez a határozati

javaslat elhagyhatná ezt a bizottságot, és tovább mehetne, és az Országgyűlés megszavazná, az pár dolgot elérne. Egyrészt egyértelmű és számonkérhető utasítás lenne Tuzson Bence és Pintér Sándor számára, hogy a saját területükön gereblyézzenek végig mindent, és találják meg azokat a blokkokat, amelyek miatt az az alaptétel, hogy a szülő és a gyermek élethez és biztonságához való joga, az egészséghez és biztonságához való joga értékesebb, mint a kapcsolattartáshoz való joga bárkinek is. Az összes olyan blokkot, ami ezt az alaptételt blokkolja, Pintér Sándornak és Tuzson Bencének a feladata megtalálni a saját területeiken, ezek alapján behozni a módosítókat, a belső szabályzataikat módosítani, az alájuk tartozó intézmények szabályzatait módosítani, gyakorlatokat, folyamatleírásokat módosítani a legapróbb szintekig.

Emellett egyértelmű üzenet lenne a bíróságoknak, a rendőrségnek, az összes szereplőnek, aki találkozhat a kapcsolati erőszakkal vagy az esetleges bontóperekkel, mégpedig az, hogy az elsődleges szemüveg, amin keresztül nézed, az az, hogy ha te ezt a kapcsolattartást, láthatást - pláne felügyelet nélküli láthatást, kapcsolattartást - biztosítod, mekkora eséllyel fog valakinek az életébe kerülni. Ha ez a szemüveg lenne az első, amit felvesznek az intézmények a legfelső szinttől a legalsóig, nem történhetne meg az, hogy az az apa, aki kalapáccsal megpróbálta agyonverni a gyermekeinek az édesanyját, az utána felügyelet nélküli láthatást kap. Ha ez a szemüveg lenne az első, amit fölvesznek, akkor egy tizenhat éves lánynak a szava, amikor azt mondja, hogy csak azért megyek el apámhoz láthatásra, hogy a húgomat meg tudjam tőle védeni, komolyan lenne véve az összes intézménynél, ahol az ő ügyük megfordul. Ha ez a szemüveg fel lenne véve a rendszer minden egyes szintjén, az ahhoz vezetne, hogy igen, a nagymama is tudná jelezni, a nagymama, az osztályfőnök, a tanító néni, a szomszéd néni, bárki tudná jelezni, hogy baj van.

Ennek a szemüvegnek a felvételére kell kényszeríteni a minisztériumokat, a minisztériumok alá tartozó intézményeket. Sőt, ez egy olyan dolog, amiben a független intézményeket is, hogy az ombudsman se tudjon félrenézni, hogy a házi orvos se tudjon félrenézni, hogy a bíróság se attól féljen, hogy folyamatban lesz a per, és meghurcolja a főnöke, mert nem biztosította a láthatást. Hogy rá legyen kényszerítve a minisztérium, hogy adjon pluszforrást arra, hogy a megfelelő intézmények tudjanak embert fölvenni, akik a felügyelet melletti láthatásnál a felügyeletet biztosítják, és ne az döntse el, hogy hány felügyelt láthatás van, hogy hányra van kapacitás az adott eljárásban. Számomra, ha az Országgyűlés elfogadná ez a határozati javaslatot, ezt jelentené.

Ha ez a határozati javaslat elfogadásra kerülne, annak ez lenne a következménye. Tuzson Bencének, Pintér Sándornak baromi sok munkája lenne utána, nem kérdés. Akkor az elkövetkező három hónapban nem alszanak - de egy ilyen szakmában vagyunk, ahol van olyan, hogy három hónapig nem alszunk. De azt gondolom, hogy az emberéletek, nemcsak a gyermekeké, hanem az anyáké és az apáké is, megéri. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/6548. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét? Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 5 igen. Ki az, aki nem támogatta? *(Szavazás.)* 1 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 5 igen szavazattal, 1 nem ellenében, 9 tartózkodás mellett nem vette tárgysorozatba.

A napirendi pont tárgyalását lezárom. Köszönöm képviselő asszonynak.

A tömeges kihűléses halálozások megelőzéséről, valamint az energiaszegénység és a lakhatási válság kezeléséről szóló H/6208.

**számú határozati javaslat
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

ELNÖK: A következő napirendi pontunk következik. Kérem Tordai Bence képviselő urat, fáradjon az előterjesztői székhez. *(Megtörténik.)* A tömeges kihúlések halálozások megelőzéséről, valamint az energiaszegénység és a lakhatási válság kezeléséről szóló H/6208. számú határozati javaslatról fogunk tárgyalni, a tárgysorozatba vételről fogunk dönteni. Az előterjesztő képviselőjében Tordai Bence képviselő úrnak adom meg a szót. Öné a szó, képviselő úr. *(Sebők Éva elhagyja az üléstermet.)*

Tordai Bence előterjesztése

TORDAI BENCE (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Üdvözlöm a bizottság tagjait és a megjelenteket. Váratlan öröm, hogy a bizottság szakmai munkára alkalmas állapotba került, köszönöm ezúton is Sebők Évának, hogy ezt elérte.

Annál is inkább örülök, mert egy hasonlóan drámai társadalmi problémával kapcsolatos az én előterjesztésem is. A kihúlések halál áldozatainak a száma - nem számháborúba akarok belemenni, csak érzékeltetésül - éves szinten nagyjából a hatszorosa a családi erőszakban meghaltak számának, és mégsem tudnék ilyen drámai erejű sorokat idézni a sajtóból, mint amilyeneket Sebők képviselő asszony idézett.

A kihúlések halál egyszerűen egy láthatatlan halál, ami a leginkább elszigetelt, elszegényedett, jellemzően a kistelepüléseken élő, idős embereket sújtja a legnagyobb valószínűséggel, és egy politikailag is determinált halál, hiszen tudnánk tenni annak érdekében, hogy a kihúlések halálozások száma csökkenjen. Hiszen pontosan tudjuk, hogy ez a halálnem, amely a harmadik leggyakoribb baleseti halálnemként van a KSH táblázataiban megjelenítve, a lakhatási válság, az energiaszegénység legszélsőségesebb formája, legsúlyosabb következménye. Tehát minden olyan intézkedés, amit ezeken a közpolitikai területeken tennénk, érdemben csökkentené a kihúlésekben életüket vesztek számát. *(Sebők Éva távozik az ülésteremből.)*

Jelenleg éppen ellenkező tendencia bontakozik ki. 2019-ben is már 193 ilyen eset volt, de azóta monotonon növekszik ezeknek az eseteknek a száma, négy év alatt a másfélszeresére nőtt. Az utolsó, 2022-re vonatkozó szám már 282 halálos áldozat. Tehát ez négy fűtési hónapra vetítve 70-80, hetente 15-20 ember, aki azért veszíti az életét, mert nem tudja kifűteni a lakását, a házát, akár annak csak egyetlen szobáját, vagy sokkal kisebb arányban azért, mert az utcán, vagy más, lakhatásra nem alkalmas helyen tölti az éjszakát.

A Párbeszéd-Zöldek részéről az elmúlt években folyamatosan kikérjük az adatokat ezzel kapcsolatban, és bővített formában újra és újra beadjuk azt a határozati javaslatot, amely a kihúlések halálozások számát hivatott csökkenteni, és évről évre meg kell tapasztalnunk az elutasítást. Az idei év vagy pontosabban az idei szezon különösen súlyos volt, hiszen megint a télhez közeledve, november közepén nyújtottam be a határozati javaslatot, amely napirendre is került volna a Népjóléti Bizottság december eleji ülésén, ha egy külön napirendi módosító indítvánnyal a fideszes többség le nem vette volna onnan.

Úgyhogy most itt vagyunk márciusban, eltelt megint egy tél, nem tudjuk, hogy 300-nál több vagy kevesebb honfitársunk veszítette életét kihúlések miatt. Szóval eltelt egy tél úgy, hogy nem is tárgyalta a bizottság ezt a határozati javaslatot, nem tárgyalta azt a 13 pontot, amelynek a teljesítésével, megvalósításával a töredékére lehetne visszacsökkenteni a kihúlések halálozások számát.

Ez egyrészt egy természetbeni segítséget jelentene, másrészt a szociális ellátórendszer megerősítését jelentené, értve ez alatt az ágazatban dolgozók

fokozottabb honorálását is, harmadrészt jelentené azt az igazságos zöldátmenetet, ami az energiahatékonyság, a lakóépületek felújításának a programját tűzi ki elsődleges céljául, és amelynek a legfontosabb célcsoportjai éppen azok lennének, akiknek nincsen meg az önerejük, nincsen meg az anyagi lehetőségük a lakásuk, házuk felújítására, hiszen a fűtést sem tudják finanszírozni, és végül pedig jelentené a lakhatás alkotmányos joggá tételét kikényszeríthető, Alaptörvénybe tett és további végrehajtási szabályokkal aládúcolt alapvető joggá tételét.

Azt gondoljuk, az a minimum, amit egy államnak a polgárai számára kell hogy biztosítson, hogy legyen mit ennie, legyen hol álmra hajtania a fejét, s ne attól kelljen rettegnie, hogy vajon másnap reggel még felébred-e a fűtetlen lakásában. Erről szólna ez a határozati javaslat, és remélem, ha képviselőtársaim most alkalmasnak érzik a pillanatot, akkor erről is folytathatnánk egy érdemi vitát, mert azt hiszem, hogy az Országgyűlés szakszabályozásai mégiscsak erre valók. Köszönöm szépen.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni? *(Jelzésre:)* Horváth László képviselő úr, öné a szó.

HORVÁTH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Remélem, hogy tovább tudjuk tartani azt a hangvételt, ami az előző napirendi pontra volt jellemző, rajtam nem fog múlni. Képviselő úr valóban nem először hozza ide ezt a témát a bizottságba. Ha jól emlékszem, már a december előtti időpontban is volt olyan előterjesztése, ami ezt a témát érintette, és nem hiszem, hogy jelentősen közelednének majd az álláspontok. Én megnéztem a határozati javaslat 13 pontját, aztán a hozzá tartozó indoklást is, ami ahhoz képest, hogy 13 nagyon súlyos állítás vagy kérés van a határozati javaslatban, ez az alig féloldalas általános indoklás, hogy is mondjam, kissé elnagyolt, mert ennek is egy jó része arról szól, és most idézem: „...mintha az állam szervei nem akarnának tudomást venni erről a tragikus jelenségről.” Tehát van egy olyan vélelmezés, hogy az állami nyilvántartás sem tükrözi a valóságot. És utána úgy folytatja a képviselő úr: „Talán semmi nem mutatja jobban az Orbán-rendszer valódi - embertelen, szegényellenes és antiszociális - arcát, az orbáni szociálpolitika teljes kudarcát, mint az egyre gyakoribb kihúlésekes halálozások.” Tehát ez a kettő így együtt azért nem egy szakmai indoklás.

Én megkérdeztem ezt az adatfeldolgozást, illetve hogy a Statisztikai Hivatal adatbázisában szereplő és visszamenőlegesen több évre is elérhető számokat hogy tartják nyilván. Engedje meg, hogy ezt itt felolvassam, merthogy van egy olyan vád, hogy a KSH mintha itt nem a valóságot tükrözné a számaiban. Tehát a gyakorlat az, hogy az adatok forrása a halottvizsgálati bizonyítvány, melynek kitöltését és a különböző példányok továbbításának menetét a halottvizsgálatra és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló kormányrendelet szabályozza. A KSH a halottvizsgálati bizonyítványon szereplő diagnózisokat rögzíti, majd a betegségek nemzetközi osztályozásáról szóló revízió alapján dolgozza fel azokat. A kihúlésekes halálozások vonatkozásában a halottvizsgálati bizonyítvány halálokra vonatkozó részét általában az esemény helye szerint illetékes kórbonctani vizsgálatot végző intézményt tölti ki, de kitöltheti az esemény helye szerint illetékes háziorvos vagy ügyeletes orvos, adott esetben a kirendelt halottvizsgálati szaktanácsadó vagy az igazságügyi boncolást végző intézmény is.

Egyébként ez a gyakorlat 2013-tól van érvényben, tehát gondolom, hogy persze, lehet arról beszélni, de még egyszer mondom, itt van egy olyan nemzetközi osztályozás szerinti revízió, amin átmennek az adatok. Tehát én úgy gondolom, hogy nem feltétlenül helyénvaló a KSH-t azzal meggyanúsítani, hogy itt valamiféle adatok

eltussolásában venne részt azért, hogy ne kelljen foglalkozni ezzel a kérdéssel. Ezzel a kérdéssel nyilván foglalkozni kell, de - anélkül, hogy azt remélném, az álláspontok majd egybe fognak esni - azért egy-két ténytet hadd hozzak ide.

A hajléktalan személyeket ellátó rendszer támogatása. Volt már itt „elmúlttizenégyévezés”, de azért azt méltányolva elkönnyvelhetjük, hogy az erre fordított támogatás megduplázódott. Tehát ma 7,5 milliárd forinttal többet tud fordítani az állam a hajléktalan személyek ellátására, mint régebben, mondjuk, mint ennek a kormánynak a kormányzati időszak előtt lehetett fordítani. Ez egyébként azt jelenti, hogy ez több mint 14 milliárd forint 2023-ban, és 2024-ben pedig meghaladja a 15 milliárd forintot. Én úgy gondolom, lehet azt mondani, hogy ez kevés, de azért az méltányolható, hogy a hajléktalanellátásra több mint a dupláját tudja költeni a költségvetésből az ország.

A menedékhelyekkel kapcsolatosan: egy 2024. február 13-ai adat szerint a menedékhelyek kihasználtsága 81 százalék fölött volt valamivel, Budapesten pedig 80 százalékos volt. Itt országosan összesen 940 szabad férőhely áll rendelkezésre, és az időszakos férőhelyeket is számba kell vennünk, amelyek november 1-jével megnyitották kapuikat. Azt jelenti ez a két szám, hogy még a leghidegebb időszakban sem mentek ezek a menedékhelyek százszázalékos kihasználtsággal. Nyilván vannak olyanok, tudjuk az életből, akik nem mennek be, még akkor sem, hogyha egyébként bent jobb lenne. De azért itt is volt olyan fejlemény, és az is 2022. január 1-jétől lépett életbe, ami az otthonnal nem rendelkező, de akut módon, előre nem látható okok miatt nehéz helyzetbe kerülő személyeken próbál segíteni, és itt van egy olyan diszpécser szolgálat, amely krízisidőszakban a krízisautóival most már országos lefedettséget tud biztosítani. Még egyszer mondom, lehet, hogy ez nem elég, de azért valami itt is történt, ráadásul olyan, ami előremegy.

Aztán a javaslat 7. pontjában szó van a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban foglalkoztatottak béréről is. Ez a bér nem elég magas, ez a bér alacsony. De azért azt is tegyük hozzá, hogy az elmúlt időszakban több mint 200 százalékkal nőtt, tehát a mi kormányzásunk idején több mint 200 százalékkal nőtt az itt dolgozók bére.

Aztán nem minden pontra rátérve, de van itt még egy ügy, ez a szociális tüzelőanyag kérdése. Ezt 2011-ben indítottuk el - nem támogatták. Ez egy többlettámogatási forma, ami azt a célt szolgálja, hogy átmeneti, kiegészítő támogatáshoz juttassa az igénylőket, és ez a költség csökkenjen, de nem célja a teljes téli tüzelő biztosítása. De hogy megint a számoknál maradjunk, tehát ez 2011-ben indult 858 millió forinttal, 2012-ben egymilliárd forint, '13-ban kétmilliárd forint, '14-16 között hárommilliárd forint, '17-18-ban négy milliárd forint, '19 óta pedig ötmilliárd forint, és itt a '24-es évről is beszélünk. Nekem az a személyes tapasztalatom - nyilván ez az én szemüvegem, mivel a képviselői munkám kistelepülésekhez köt -, nyilván ez kistelepülési gyakorlat, de én úgy látom, hogy ez a szociális tüzelőanyag-támogatás a kistelepüléseken tényleg betölti a feladatát és eléri a célját, és nem látom azt, hogy ebből kimaradnának egyébként olyan rászorulóknak, akiknek szükségük lenne erre a támogatásra.

És itt van még a rezsitámogatás, hogy elhibázott a rezsitámogatás. De most gondolja el, képviselő úr, hogy az hány embernek segít. Lehet, hogy ha önök kormányon lennének, akkor sokkal többet adnának; a soknál mindig van több, a jót meg mindig lehet jobban csinálni. De hogyha ezt a keveset sem tudták támogatni, amit ez a kormány azért, azt lehet mondani, hogy folyamatosan, több mint egy évtizeden keresztül csinált, akkor hogyan támogatnák a többet, hogyha ezt a keveset se sikerült? Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Jelzésre:)* Varga Ferenc képviselő úr, öné a szó!

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Ahogy az előterjesztésben is látható, itt gyakorlatilag két dologról beszélünk: az egyik a lakhatás kérdése, a másik pedig a rezsüügy vagy a rezszi kérdése. Ennek a kettőnek a tisztába tétele lenne az, ami véleményem szerint - és az előterjesztő véleménye szerint is - megakadályozná ezeket a kihűléses haláleseteket.

Egy kicsit más téma, de engem például rendkívül bosszant, amikor járom az országot, és azt látom, hogy vendégmunkásszállók épülnek, sok esetben kormányzati támogatással. Ennek most ne menjünk bele a részleteibe, de ezeket a kormányzati támogatásokat például lehetne szociálisbérlet-építésekre is fordítani, amivel máris tudnánk kezelni azt a lakhatási válságot, ami jelenleg az országunkban zajlik. Nagyon fontos, hogy itt azért nem arról a társadalmi rétegről beszélünk, amivel kapcsolatban önök az elmúlt időszakban egyébként több pozitív döntést is hoztak, például a CSOK s a többi, ez főként a közép- vagy a felső réteget érintette.

Ez a javaslat a társadalomnak a legalját érinti - na, itt viszont hatalmas problémák vannak. Én nagyon sokszor azt látom, hogy önök a kormányzásuk során erről a legalsó részről teljes mértékben elfelejtkeznek, nem veszik figyelembe őket a döntéseik során. Most is azt látom, hogy lakhatás terén a szociálisbérlet-építési program, rezszi terén pedig... - most nem sértem meg önöket, mert talán nem vagyunk már olyan hangulatban, mint az ülés első egy órájában. De el kellene gondolkozni azon is, hogy amikor mondjuk Borsodban hazamegy egy gyermek télen négy-öt órakor, és nincs otthon villany, és nem tudja megírni a leckét, akkor az ő élete hogyan fog kinézni az előtte álló időszakban. Mi lenne akkor, hogyha például a minimális élethez szükséges rezsit ingyen biztosítaná a kormány? Ami azt jelenti, hogy legalább tudjon égni egy lámpa, vagy legyen egy minimális fűtés.

Szerintem, ha ezt a kettőt a kormány rendbe rakná magában, és tényleg nemcsak a középréteget és a felső réteget segítené, hanem a legalsót is, akkor ezek a problémák kiküszöbölhetőek lennének.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólói jelentkezést nem látok. A vitát lezárom, és átadom a szót az előterjesztőnek, amennyiben válaszolni kíván. *(Jelzésre:)* Képviselő úr, öné a szó.

Tordai Bence reagálása

TORDAI BENCE (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm, elnök úr. Köszönöm a hozzászólásokat Horváth Lászlónak és Varga Ferencnek is, ez, úgy tűnik, tényleg egy érdemi vita. Ha csak az a baj az előterjesztéssel, hogy az indoklása nem elég részletes, akkor jövőre, amikor újra benyújtom, ezen dolgozni fogunk. De tényleg nem akarom elviccelni.

Kezdjük az adatszolgáltatással, az ezzel kapcsolatos adatok megbízhatóságával! Nem azt állítom, hogy a KSH ne végezne lelkiismeretes munkát, arra a tényre utalok, hogy a KSH egyfelől és a rendőrség másfelől, akiktől külön ki kell kérni az adatokat, egészen eltérő számokat hoznak ki. Ha jól emlékszem - és elnézést, ha tévedek, de a nagyságrend biztos stimmel -, az utolsó évre, ami a KSH-nál 282, az a rendőrségnél talán 213, de valahol legfeljebb 220 körül. Tehát hogyha tényleg minden esetet úgy vizsgálnak meg, ahogy a képviselő úr mondja, akkor érdemes lenne feltárni ezeknek a különbségeknek az okát. Az első javaslat éppen erre vonatkozott, úgyhogy akkor ezt már egy támogatásnak is vettem.

A támogatási összegekre vonatkozó utalásokkal kapcsolatban én csak nagyon halkan jegyezném meg azt, hogy az elmúlt húsz évben 240 százalékos volt az infláció. Úgyhogy elég könnyű diszkontálni ezeket a mai árakat, és amikor nominális számokat hasonlítunk össze, és nem reálértéken nézzük a támogatásoknak az emelését, akkor szakmailag bizony komoly hibát követünk el. De mindegy, hogy reálértéken vagy nominálisan nézzük, amikor egy országos szociális tűzifa-program nyolcszázakárhány millióval indul, és ötmilliárdig jut el az évek során, arról nehéz lenne - leosztva az érintettek számával - azt mondani, hogy az elégséges támogatást jelent azoknak, akik erre rászorulnak. Ha megnézzük, hogy a költségvetésben rezsitámogatás címen ezermilliárd fölötti nagyságrend van beütemezve, akkor ehhez viszonyítva a szilárd tüzelésű fűtéssel rendelkezőknek a támogatására jut ez az ötmilliárd forint, pontosan érezzük, hogy ez mennyire aránytalan. Lehet, hogy nagyon más településeken járunk, de időnként egyébként keresztezik egymást az útjaink Heves megyében is, én nem azt hallom, hogy elégséges lenne a tűzifátámogatás a rászoruló családoknak.

A hajléktalanság kezelésével kapcsolatban értékelem, amiket mondott. Szeretném ismét jelezni, hogy ez a halálok nem elsősorban a hajléktalan embereket sújtja, bár nem elhanyagolható egynegyed, egyötödös arányban vannak az érintettek között hajléktalan emberek. Az biztos, hogy a hajléktalanellátás színvonalát mindenképpen emelni kéne, nem vitatva azokat az átlagos számokat, amiket a képviselő úr idézett. A területi ellátás egyenlenségei azért adnak okot aggodalomra, és az sem véletlen, hogy nagyon sokan nem szívesen mennek be ezekre a hajléktalanszállókra.

Mi sokkal inkább a hosszú távú lakhatási megoldásokban hiszünk. Egy életet újraépíteni egy hajléktalanszállón nem igazán lehet; úgyhogy szerintem itt egy kicsit elbeszélünk egymás mellett. De annak kifejezetten örülök, hogy a szociális szférában dolgozók bérezésével kapcsolatban megint csak egyetértés van. Remélem, akkor a következő ágazat, ahol érdemi lépésekre készül a kormányzat, talán éppen ez lesz. Most több ok is van rá, hogy ezzel érdemben foglalkozzanak.

Úgyhogy talán most gyorsan a legfontosabb felvetésekre ennyivel reagálnék, és kérem, hogy adjanak egy esélyt a javaslat tárgyalásának, vagy ha nem is, akkor a továbbiakban a javaslatunk egyes részleteit építsék be majd a kormányzati politikákba. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Szavazás következik.

Határozathozatal

Ki az, aki támogatja a H/6208. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét? Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki nem támogatta? *(Szavazás.)* 10 nem. Ki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)*

Megállapítom, hogy a bizottság 4 igen szavazattal, 10 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül nem vette tárgysorozatba a határozati javaslatot. A napirendi pont tárgyalását lezárom. Köszönöm, képviselő úr.

A lakhatási válság megoldásáról címmel benyújtott H/6620. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A következő, az 5. napirendi pontunk következik: „A lakhatási válság megoldásáról” címmel H/6620. számon benyújtott határozati javaslat tárgysorozatba vételéről fogunk dönteni. Előterjesztőt nem látok, ez azonban nem akadályozza annak, hogy megtárgyaljuk ezt az előterjesztést. A vitát megnyitom, és kérdezem, hogy kíván-

e bárki hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Hozzászólási igényt nem látok, így a vitát lezárom, és szavazás következik.

Határozathozatal

Ki az, aki támogatja a H/6620. számon a határozati javaslat tárgysorozatba vételét? Kérem, ezt kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 10 nem. Ki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodást nem látok.

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 3 igen szavazattal, 10 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

A minden gyermeknek járó családi pótlék azonnali emeléséről szóló T/7185. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A 6. napirendi pontunk következik. A minden gyermeknek járó családi pótlék azonnali emeléséről szóló T/7185. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vételét fogjuk tárgyalni. Az előterjesztő képviseletében köszöntöm Szabó Sándor képviselő urat. Képviselő úr, foglaljon helyet, öné a szó.

Szabó Sándor előterjesztése

SZABÓ SÁNDOR (MSZP) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselők! Nem először van itt a javaslatunk. Az MSZP évek óta szorgalmazza már, hogy a minden gyermeket érintő és valóban érdemi segítséget nyújtó családi pótlék összege emelkedjen, hiszen nagyon szép dolog és nagyon nemes dolog a gyermekvállalás, a gyermeknevelés, de azt tudomásul kell venni, hogy az komoly anyagi áldozatvállalással is jár, és azt gondolom, erre hivatott állami segítségnyújtás a családi pótlék, melynek összege sajnos 14 éve nem változott.

És ha a tavalyi évet nézzük, akkor nemcsak, hogy azt mondhatjuk, hogy elértéktelenedett, hanem el is inflálódott, hiszen a tavalyi rekordinfláció, valamint az élelmiszerárak emelkedése jelentősen megnehezítette a gyermekeket nevelő családok mindennapi életét.

Éppen ezért az a javaslatunk, amit korábban is benyújtottunk, illetve ahhoz képest egy kicsit eltérő, hogy a családi pótlék összege legalább háromszorosa legyen a jelenleginek. Ennek a családi pótléknak az összege minden évben a mindenkori aktuális infláció mértékével emelkedjen, valamint a javaslatunk harmadik része pedig az, hogy az iskolakezdést megelőzően - amiről tudjuk, hogy talán az egyik legmegterhelőbb a gyermekeket nevelő családok számára - ez az összeg megduplázódjon.

Én azt kérem képviselőtársaimtól, hogy legalább adjunk egy esélyt arra, hogy ezt a javaslatot, ami a családi pótlék megemeléséről szól, a parlament keretein belül is meg tudjuk vitatni, úgyhogy kérem a képviselőtársaimat, hogy vegyünk tárgysorozatba a javaslatomat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Nacsa Lőrinc képviselő úr, öné a szó.

Hozzászólások

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nem először beszélgetünk sem erről a konkrét javaslatról, sem akár más képviselő által idehozott hasonló javaslatról. Annyival egészíteném ki vagy helyesbíteném Szabó képviselő úr expozéját, hogy nem csak a családi pótlék az, ami hivatott segíteni a családoknak a

gyermekvállalás költségeinek fedezésében, illetve a családi élet rendezésében. *(Sebők Éva visszatér az ülésterembe.)*

Ez egy merőben más jellegű családpolitika, illetve az alapvető elvei és irányai mások a 2010 utáni családpolitikának, mint a 2010 előtti családpolitikának, mert akkor alapvetően segélyezésalapú családpolitika volt, most meg egy munkára ösztönző, aktív támogatásokra helyezük a hangsúlyt.

Ugye, háromféle családpolitikai támogatást szoktunk megkülönböztetni. Az alanyi jogon járó, a társadalombiztosítási jogviszony alapján járó és a rászorultság alapján járó családi támogatásokat. Ennek egész széles a köre. Nem egyszer elmondtam már, hogy 2010 óta milyen lépésekben, hogyan emeltük a különböző családi támogatásokat.

Az egyik legeredményesebb ilyen családi támogatás az a családi típusú adórendszer, ahol az érintettek 97-98 százaléka tud vele élni és kapja a családi adókedvezményt a munkáltatóján keresztül, és ezáltal magasabb a fizetése.

Ugye, a pénzügyi támogatásoknak nem a gyermekvállalás költségeinek az átvállalása a célja, hanem az ahhoz való kiegészítés, hiszen nyilván a gyermeknevelés költségeit a munkaviszonyból származó bérből és munkabérből fedezik a szülők Magyarországon.

Ehhez adnak segítséget a kormánynak a különböző családtámogatási rendszerei, részben azért, hogy a kívánt gyermekek megszülethessenek, illetve gyermekvállalásra ösztönözzük a családokat, nyilván pedig azért, hogy a munka és a gyermeknevelés egyensúlya minél jobban közelítsen a kívánatoshoz. Ezért történtek a családi típusú adórendszer, az otthoneremtési programok, most január 1-jétől a CSOK Plusz, a friss házások adókedvezménye, a főiskolás gyed, a gyed extra, a csed mértékének a 70 százalékról 100 százalékra emelése. Tehát még negyvenhét féle intézkedést föl tudnék sorolni, amitől most megkímélném a bizottságot.

Összességében azt szeretném elmondani, hogy a 2010-es költségvetésben a családtámogatásokra rendelkezésre álló 970 milliárd forint helyett most ennél jóval többet, már több mint 3000 milliárd forintot költünk családi támogatásokra.

És szerintem fontos megtartani ezt a hármas rendszert, ahol a legnagyobb mértékű családtámogatások a társadalombiztosítási jogviszony alapján járó családtámogatások, a második az alanyi jogon járó; és természetesen itt már ma korábban más napirendeknél is volt szó a rászorultsági alapú családtámogatásokról, akár a gyermekétkeztetésről, akár más olyan programról, amit a rászorultság alapján kapnak a családok.

Tehát mindennek figyelembevételével azt kérem a képviselő úrtól, hogy a családtámogatás láthatóan és a családok segítése önnek is fontos ügy, ezért is hozott ide ilyen javaslatot. Mi az elmúlt években számos alkalommal hoztunk ilyeneket a parlament elé. Azt kérem a képviselő úrtól, hogy ha újra hozunk, akkor azt támogassa, hiszen bevallottan Európában Magyarországon van az egyik legszélesebb és legtöbbeket elérő családtámogatási rendszer.

Mindez odáig vezetett, hogy most már messze Magyarország az éllovas az Európai Unióban a GDP arányában a családok támogatására költött összegben. És mi azon dolgozunk itt, a kormányoldalon mindenképpen és nyilvánvalóan, remélem, hogy minél többen az ellenzéki oldalon is, hogy ez az összeg ne csökkenjen, ahogy eddig sem csökkent, hanem nőjön, a családtámogatások köre bővüljön. Minél több olyan elemet tudjunk bevezetni a családtámogatásba - legyen az fiatal házасokat segítő, legyen az a 30 év alatti, gyermeket vállaló anyákat segítő, legyen az a több gyermeket vállalókat segítő, legyen az az otthoneremtést segítő vagy éppen a gyermeknevelés különböző költségeiben segítő intézkedés, amelyek összességében hozzájárulnak ahhoz, hogy a

magyar családok megkaphassák Európa egyik legbőkezűbb családtámogatási rendszerét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólási igényt nem látok, a vitát lezárom. Amennyiben képviselő úr kíván reagálni, úgy megadom a szót. Öné a szó, képviselő úr.

Szabó Sándor reagálása

SZABÓ SÁNDOR (MSZP) előterjesztő: Köszönöm, elnök úr. Nagyon röviden szólnék. Nacsa képviselő úrral abban teljes mértékben egyetérték, hogy nem azért kell gyereket vállalni, hogy családi pótlékot kapjunk, vagy megfordítom: nem a családi pótlékra alapozva kell gyermeket vállalni, ugyanakkor azért fölhívom a képviselő úr figyelmét két dologra.

A családi pótlék társadalmi támogatottsága, pontosabban annak az összege óriási mértékű. Ha tehát kimegy a képviselő úr és megkérdezi egyébként, hogy az emberek mit fogadnak szívesen, a családi adókedvezményeket vagy a családi pótlékot, akkor tízből kilencen biztos azt fogják mondani, hogy a családi pótlékot, annak az emelését preferálnák vagy azt támogatnák. *(Nacsa Lőrinc ingatja a fejét.)*

És a képviselő úr is elmondta, hogy a gyermekneveléshez, gyermekvállaláshoz ez egyfajta állami támogatás, de azért fölhívnám a képviselő úr figyelmét, hogy soha ilyen kevés gyermek nem született Magyarországon, mint a tavalyi évben. Ebben azért, azt gondolom, hogy az államnak fontos szerepe van, és hogyha az állam szerepe azzal javítható vagy erősíthető, hogy a családokat támogatjuk ilyen típusú pénzügyi támogatásokkal, akkor azt gondolom, hogy a kormánynak ebben mindent meg kell tennie.

És még egyszer mondom, olyan családtámogatásról beszélünk, ami létezik, létezett, de tizennégy éve ez a kormány egyetlen fillérrel sem emelte azt. Mi azt gondoljuk, az MSZP azt gondolja, hogy olyan mértékű pénzügyi támogatást kell nyújtani ma a családoknak, ami minden család számára valóban érdemi segítséget nyújt.

Úgyhogy még egyszer arra kérném ellenzéki és kormánypárti képviselőtársaimat is, hogy legalább arra adjanak lehetőséget, hogy ezt tárgysorozatba tudjuk venni, és a parlamentben meg tudjuk vitatni. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a T/7185. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, kézfelemeléssel ezt jelezze! *(Szavazás.)* Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)*

Megállapítom, hogy a bizottság a törvényjavaslatot 3 igen szavazattal, 10 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom. Köszönöm képviselő úrnak a közreműködését.

A véradásra való ösztönzésről szóló H/6290. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A következő napirendi pontunk következik, a véradásra való ösztönzésről szóló H/6190. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételéről fogunk dönteni. Az előterjesztő képviselőjében köszöntöm Balassa Péter képviselő urat. Képviselő úr, öné a szó.

Balassa Péter előterjesztése

BALASSA PÉTER (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Képviselő Urak! Sajtó megjelent Képviselői! Jó fél évvel ezelőtt jártam itt ugyanezen napirendi javaslatommal. Nagyjából azt szeretném előrebocsátani, hogy hasonló lesz a hozzáállásom ebben az ügyben, mint a szentestés napirendi javaslatomhoz, bárhányszor fogják elutasítani, mindig be fogom adni.

Hogy ez mennyire aktuális és mennyire fontos, azt gondolom, hogy a véradással kapcsolatosan mindenki, aki a teremben van, nagyon jól tudja: aki vért ad, az életet ment. És Magyarországon az önkéntesség a véradásra, azt gondolom, nagyon pozitív és nagyon előremozdító dolog.

Ha valaki megnézte az előterjesztést, az látja, hogy 1600-1800 véradás kell naponta, hogy az éves magyarországi igény meglegyen. Ez körülbelül 345 ezer és 390 ezer véradással megegyező véradást jelent.

Én magam is véradó vagyok. Nem mondom azt, hogy napi kapcsolatban, de 57-58 nap után, amikor a véradásnak letelik a mandátuma, és lehet menni vért adni, akkor folyamatosan az egészségügyi szakértőkkel és az egészségügyben dolgozókkal egyeztetek.

Nagyon jó, hogy ebben a bizottságban szakértők vannak és az egészségügyben jártas emberek, mert azt gondolom, hogy nem szeretném most aktuálpolitizálásba belevinni ezt a napirendi pontot, de ha az inflációt belevesszük, és megnézzük azt, hogy 2021-ben volt utoljára emelés, amikor 500 forintról 1000 forintra emelték, akkor ha a szomszédos Ausztriával hasonlítom össze, akkor ez az 1000 forint 2 euró 50 cent, ami megalázóan nagyon alacsony összeg, de ha mondjuk egy kicsit keletebbre nézünk, akkor Romániában ez 12 lej jelent.

Hogy egy friss hírt is hozzak önöknek, és eléggé próbáltam magam ebbe a témába belegyűrőzni és felvenni önökkel a versenyt, hogy legalább azért itt az aktualitásban képbem legyek, és egy kicsit önöket is képbem hozzam, akkor ajánlom figyelmükbe, hogy hat nappal ezelőtt megjelent egy cikk, egy román cikk, amiben leírják azt, hogy megnégyszereztek a véradás összegét. Egy napra megemelték azt a javaslatot, azt a törvényt, ami Magyarországon négy órát jelent, és az én javaslatomban is benne van, hogy egy munkanap szünetet kapjanak, valamint 50 százalékos tömegközlekedési kedvezményt adnak a románok.

Ha megengednék, akkor a román cikket felolvasnám, ami hat nappal ezelőtt jelent meg. „Az év eleje jelentős változást hozott a véradási rendszerben. Négyszeresére emelték azoknak az utalványoknak az értékét, amelyeket egy-egy véradás után kapnak az önkéntes adományozók. Az eddigi 9,75 lej helyett ma már 40 lej jár a véradásért, ezen felül pedig egy szabadnapot és 50 százalékos kedvezményt kapnak a tömegközlekedésben.”

Most tessenek figyelni! „A megemelt értékű utalványok miatt rövid időn belül az önkéntes véradók olyan nagy számban jelentkeztek, hogy egyes központok kénytelenek voltak korlátozni a hozzáférést. A véradás vagy előzetes bejelentkezés alapján történt, vagy a legjobban keresett vércsoportokat és a rendszeres donorokat részesítették előnyben.”

Nem szeretném abba az irányba elvinni, hogy most már a románok ebben az ügyben is leköröznék minket, de ez hat nappal ezelőtt bejelentésre került, és ez megtörtént dolog a szomszédos Romániában, ami átszámítva, ha most megnézzük a napi árfolyamokat, ugye, közelítünk sajnos a 400 forintos euróárfolyamhoz, de a román lej 80 forint, ez azt jelenti, hogy 3200 forintot adnak étkezési utalványként egy véradás után, ami jelen pillanatban ma Magyarországon 1000 forint.

Ha a költségvetési vonzatát nézzük, ugye, legutóbb fél évvel ezelőtt megkérdezték, akkor nagyon egyszerű kiszámítani. A mindenkori éves véradást felszorozzuk 1000 forinttal és kijön a költségvetési fedezet összege. Bőven belefér a magyar költségvetésbe, hogy ezt az összeget megemeljük, a véradásra szükség van.

Az egyértelmű, egészségügyi szakértők is és szakemberek is azt mondják, hogy igenis ösztönözni kell a véradókat, motiválni kell őket, és a legkönnyebben, úgy gondolom, hogy még egyszer mondom, ha ingyen lenne, és az emberek nem kapnának pénzt, akkor is elmennének, de olyan helyzetben vagyunk, hogy igenis motiválni kell őket, kell a vér, kell buzdítani az embereket.

Ha belegondolok, hogy annak idején, katonakoromban kaptunk eltávot, vagy kaptunk mellé szendvicset, sört, vagy régen voltak az állami cégeknél különböző juttatások és különböző kedvezmények... Pont a hétvégén Ausztriában voltam, egy ausztriai példát is hadd említsek itt! Ausztriában például úgy ösztönzik őket, hogy adnak ajándék autópálya-matricát. Ha tehát valaki elmegy, akkor érte autópálya-matricát. Ez csak egy példa.

A napirend előttünk hever. Én azt gondolom, támogatni kell, és nagyon várom a kritikát, a megfogalmazásokat vagy észrevételeket, de kérem, támogassák ezt a napirendet! Ha nem, akkor legközelebb, pár hónap múlva újra találkozunk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vitát megnyitom. Kérdezem, hogy ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Dr. Mészáros Lajos alelnök úr, öné a szó.

Hozzászólások

DR. MÉSZÁROS LAJOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Én is nagyon fontosnak tartom a témát. Én magam orvosként is, illetve egy műtétes szakmában valamikor nemrégiben még dolgozott orvosként is fontosnak tartom, meg sokszoros véradóként is fontosnak tartom az ország vérellátását.

Meg kell jegyezni, hogy a koronavírus-járvány alatt csökkent a véradók száma, illetve a levett vér mennyisége, ugyanakkor most már visszakaptuk a vírusjárvány előtti időszakban mért összegeket ebből a szempontból.

Az egynapos pótszabadság kapcsán: ugye, azt tudjuk, hogy jelenleg négy óra munkaidő-kedvezményt kapnak a véradók, ugyanakkor azt is tudjuk, hogy a kollektív szerződés vagy a felek megállapodása ennél kedvezőbb munkaidő-keretet is biztosít, munkaidőkedvezmény-keretet is biztosíthat erre, tehát ezt csökkenteni nem lehet, ugyanakkor növelni viszont lehet. Erre az időszakra távolléti díjra jogosultak a véradók.

Az utazással kapcsolatban elhangzottak példák: autópálya-matrica és 50 százalékos támogatás. Hát, Magyarországon az utazással összefüggésben keletkezett indokolt és igazolt költségeket teljes egészében megtérítik.

A véradások számának növelése érdekében történtek intézkedések. A Magyar Vöröskereszt az OVSZ-szel együttműködve telefonos véradótoborzásba kezdett, illetve azokon a területeken, ahonnan nehezebben mozognak a véradók egy központba, ahol történik a véradás, oda véradóbuszok szállnak ki a véradást lebonyolítani.

Vannak indirekt pénzügyi ösztönzők a direkttek mellett. Ez például az szja-kedvezmény, ami az előző év véradási teljesítményének függvényében adható, illetve olyan személyek, akik már nem tudják érvényesíteni az szja-kedvezményt, mert például nyugdíjasok, nyugdíjkiegészítést kapnak ehelyett.

Vannak egyéb ösztönzők is. November 27-e a véradók napja. Itt az OVSZ és a Vöröskereszt elismeri azokat a véradókat, akik rendszeresen adnak vért. Illetve az állam is létrehozott egy kitüntetést, a Pro Vita díjat, amit például a nők esetében az, aki

60 alkalommal adott vért, a férfiak esetében az, aki 80 alkalommal adott vért, ezek a személyek megkapják ezt a díjat.

Az egészségügyért felelős miniszter minden évben kitünteti a véradókat, és elhangzott, hogy a kalóriapótló csomag értéke jelenleg 1000 forint, illetve a véradás helyszínén ezen felül még folyadékot, szénhidrát-tartalmú ételt is kapnak. Az OVSZ ezen felül is igyekszik kedveskedni a véradóknak apró ajándékokkal, véradási eseményeket szervez, ajándékcsomagokat ad, további étkezési utalványokat oszt. Ugyanakkor fontos leszögezni a térítésmentesség elvét, tehát ezt nem lehet teljes egészében kompenzálni, hiszen az szinte megfizethetetlen, ha valaki vért ad, és ezzel gyakorlatilag három életet is megmenthet, tehát ezt pénzben kifejezni nem lehet. Magyarországon ez mindig is így volt, legalábbis az utóbbi évtizedekben mindenképpen így volt, hogy a térítésmentesség elve fontos, hiszen a vérkészítmények minőségét is befolyásolja az, hogy ezek térítésmentesek, önkéntes véradóktól származnak, és nyilván nem azon javaslatok kapcsán, amiket ön megtett, de a komolyabb térítési díj mindenképpen ellentétes ezzel az elvvel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Több jelentkezőt nem látok. A vitát lezárom. Képviselő úr, mint előterjesztő, öné a szó.

Balassa Péter reagálása

BALASSA PÉTER (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm a korrekt és konstruktív hozzáállást. Két észrevételem lenne. Itt kitértek a Covid utáni számokra: igaz, hogy ez emelkedik, de még nem értük el azt a szintet, amit korábban a 390 ezer véradással megtettünk, és ahhoz közelítve 350 ezernél tartunk most, tehát emelkedő a tendencia, de még nem értük el azt a szintet.

A másik pedig az utazási költséggel kapcsolatos: lehet, hogy az én tudásom nem megfelelő vagy nem elégséges, de utánanézttem, hogy csak a behívottak számára él a költségtérítés, tehát az önkéntességi alapú véradóknak és azoknak az állandó véradóknak, akik önszántukból elmennek, nem jár.

Összefoglalva, tényleg nagyon-nagyon köszönöm azokat a hozzászólásokat, amiket elmondott, de ha csak a román példával hasonlítjuk össze, hogy Romániában 3200 forintra emelték, megadják az egy nap munkaszüneti napot, valamint 50 százalékos tömegközlekedési kedvezményt kapnak a véradók, akkor azt gondolom, a mi jelenlegi magyarországi véradótörvényünk felett eljárt az idő. Tehát még egyszer mondom, afölött az 1000 forint fölött, amivel szemben 2 euró és 50 eurócent jár egy véradásért, azt gondolom, hogy a magas infláció miatt az évek során eljárt az idő. Kérem, hogy támogassák. A költségvetésben bőven van erre fedezet. Kell a vér. A magyar emberek ebben élen járnak, és kérem még egyszer önöket, hogy jól gondolják meg és támogassák ezt a javaslatot.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Szavazás következik. Kérdezem képviselőtársaimat, ki az, aki támogatja a H/6290. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, ezt kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatta? *(Szavazás.)* 5 nem szavazat. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 5 tartózkodás.

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 3 igen szavazattal, 5 nem szavazat ellenében, 5 tartózkodás mellett nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom. Köszönöm szépen képviselő úrnak. *(Balassa Péter: Köszönöm. További jó munkát!)*

A férfiak 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetőségéről szóló H/7050. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A következő napirendi pontunk a férfiak 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetőségéről szóló H/7050. számú határozati javaslat, ennek a tárgysorozatba vételéről fogunk dönteni.

Több előterjesztőnk is jelen van. Kérdezem, hogy ki kíván vagy kívánnak-e egyáltalán szóbeli kiegészítést tenni. *(Jelzésre:)* Úgy tűnik, hogy igen, ketten is. Tehát Balassa Péter és Ander Balázs képviselő urak, a terep megosztva az önöké, parancsoljanak!

Balassa Péter előterjesztése

BALASSA PÉTER (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Sajtó megjelent Képviselői! Újra üdvözlöm önöket. Megvan az az előnyöm meg az a hátrányom is, hogy az osztrák határtól nem messze élek, és van összehasonlítási alapom. Önök, miniszterelnök urunknak is köszönhetően, mindig arra hivatkoznak, hogy Ausztria egy labor, és mindig Ausztriát vegyük példaként és Ausztria után menjünk.

Én azt gondolom, ha csak az élettanát és maguknak a magyar embereknek az életkorát és a társadalmi berendezettségét nézzük, akkor nagyon komoly adatok jönnek ki. Itt a férfiak 40 éves munkaviszonyával kapcsolatosan tárgyalunk egy olyan dolgot, amit én először egészséges emberként, egészséges apaként vagy szülőként vetnék fel, hogy azoknak az embereknek a kapcsán, akik munkába járnak - és hála istennek Magyarországon azért növekszik a munkába járó emberek száma, amit pozitívumként tudnék elmondani a magyar kormány kapcsán, hogy a foglalkoztatottság nő - egyetlen dolog az, amivel nem nagyon foglalkoznak, hogy ezek a magyar emberek megélik-e a nyugdíjkorhatárt.

Itt egy skandináv összehasonlítást mondanék önöknek: egy skandináv példával élve Svédországban 10 férfiból 8 megéli a nyugdíjas kort, és utána el tud menni pihenni, a családjával foglalkozni, az unokáival játszani. Magyarországon ez a szám sokkal rosszabb: minden második ember meghal a nyugdíjkorhatárig, tehát meg se éli a nyugdíjkorhatárt.

És innen szeretném felvezetni ezt a történetet, mert biztos, hogy komoly kritikák fognak minket illetni a kormánypárt részéről, hogy milyen problémákat fog felvetni ez a javaslat. Először nézzük meg és vizsgáljuk meg ezt a részt! Tehát ha megnézzük a demográfiai adatokat és megnézzük azt, amit itt akár a családi pótlékkal kapcsolatosan korábban már felvetett más képviselő - és mi is el fogjuk ezeket mondani -, akkor azt gondolom, az elsődleges dolog az, hogy az életkorban, a megélt életkorban mi az a minőségi élet, amit meg tudunk élni, és mi az, ami jelen pillanatban, 2024-ben hátramarad egy magyar férfi számára. De ha a későbbiekre gondolunk, mondjuk 2030-40-re, egyáltalán nem látszik az, hogy ez a szám javulna, sőt egyre inkább romló szám adatok vannak. Tehát a halálozás szempontjából a magyar férfiak nagyon-nagyon rossz helyzetben vannak. *(Sebők Éva távozik a bizottság üléséről.)*

Ennek a másik lábát vagy a másik sarkalatos pontját majd képviselőtársam is el fogja mondani a férfiak 40-nel kapcsolatos javaslatunk kapcsán. Én mégis erre szeretném kihegyezni ezt a dolgot, mert lehet, hogy ebbe a politika még nemigen gondolt bele. Nemigen gondolt bele, hiszen Magyarországon arról is kell beszélni, hogy Magyarországon hány fiatal és hány ember hagyja el az országot, mert máshol látják a boldogulásukat. És ha megnézzük, most már Győr lakosságával megegyező szám adat az, akik mondjuk, Ausztriában dolgoznak, ott fogják a munkájukat letölteni, valószínűleg ott is fognak élni, és ott fogják az öregkorukat is eltölteni.

Tehát azt gondolom, hogy a magyar kormánynak ma minden egyes magyar munkavállalót, magyar embert, magyar férfit meg kell becsülnie, és úgy tudjuk leginkább megbecsülni, ha azután a ledolgozott 40 év után, amit a magyar emberek tisztességesen ledolgoznak, az öregkorukat, az időskorukat is meg tudják élni, hiszen ezt a családjukkal együtt akarják tölteni. Köszönöm.

ELNÖK: Tessék!

Ander Balázs előterjesztése

ANDER BALÁZS (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Néhány statisztikai adatot szeretnék én is idehozni, hogy alátámasszam ennek az előterjesztésnek a jogosságát.

Mondanék egy számot, 1856: ez a ledolgozott éves óramennyiség Magyarországon, ennyi az átlag. Ha mondjuk megvizsgáljuk, hogy ez Franciaországban mennyi, akkor azt tapasztaljuk - ezek hivatalos adatok -, hogy 1578, és a dán is hasonló egyébként. Tehát 278 órával többet dolgozik egy átlag magyar férfi munkavállaló itt nálunk, Magyarországon, mint mondjuk egy átlagos francia Franciaországban.

Ha ezt leosztjuk, azt kapjuk, hogy éves viszonylatban majdnem 35 nyolcórás munkanappal többet robotol a magyar dolgozó, mint a francia. Aztán szorozzuk egy kicsit még tovább! Ez azt jelenti, hogy mondjuk az itteni 40 év munkaviszony Franciaországban 47 év munkaviszonynak volna elegendő. Azt hiszem, hogy ezek a számok önmagukért beszélnek; sokkal többet dolgoznak, mint az uniós, az európai átlag.

Viszont, ha megnézzük a várható élettartamot, Balassa képviselőtársam skandináv példát hozott föl, jó, ez más történelmi út, de akkor ne ezt a szélsőségesen jó példát ragadjuk ki, hanem nézzük az uniós átlagot! Ott viszont azt találjuk, hogy a magyar férfi 5 évvel kevesebbet él, mint az uniós átlag. Tehát 7 évvel többet dolgozik, mint mondjuk a francia vagy a dán, és 5 évvel kevesebbet él meg; 5 évvel kevesebb ideje van arra, hogy egy kicsit pihenjen, hogy a hobbijának szentelje az életét, unokázzon egy kicsit, vagy egyáltalán élvezze a munkája jogos gyümölcsét az élete alkonyán.

Ezt a mérhetetlen igazságtalanságot - és akkor most nem akarok idekeverni neoliberais és egyéb gazdaságfelfogásokat, mert látom, Nacsa képviselőtársam egyébként lehet, hogy örülne is neki, csak tudom, hogy hosszú-hosszú ideje tart ez a bizottsági ülés, nos, szóval szerintem mindenki érzi, érti ennek a mélységes igazságtalanságát, amit én itt előbb fölveztem. Ezen kívánna ez a javaslat enyhíteni.

Ilyenkor ugyan ellenérvként előjöhethet az is, hogy igen, igen, de mondjuk a termelékenység és a munka minősége. Kérem szépen, ezek a munkavállalók annyira jók, hogy Ausztriában - éppen talán Z. Kárpát Dániel képviselőtársam hozta ezt szóba legelsőként - magyar nyelvű targoncásképzést indítanak.

Ha tehát ott ennyire megfelel a magyar munkaerő minősége, akkor még ezzel sem lehet egy ilyen kontraérvet ellene szegezni a mi indítványunknak, mert jó, hogy 47 évet dolgoznak, de milyen annak a 47 évnek a minősége? Jó, kérem szépen, jó, itt is. Ezzel próbáljuk alátámasztani ennek a javaslatnak az indokoltságát.

Kérem tisztelettel kormánypárti képviselőtársaimat, hogy engedjék oda az Országgyűlés elé, legalább érdemi vita folyhasson erről a kérdésről! Aztán, hogy pontosan ezt a későbbiekben hogyan szabályozzák, lenne-e olyan ágazat, amelyre nem vonatkozik - én is tudnék egyébként kapásból mondani olyat, mert nem hiszem, hogy hosszú évtizedeket a politikában eltöltőknek indokolt lenne adott esetben 40 év után nyugdíjba vonulni -, de egy nehéz fizikai munkakörben 40 évet ledolgozó, és az egészségét fölemésztő munkakörben becsülettel robotoló férfiember véleményünk szerint meg kell hogy kapja ezt a jogot. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vitát megnyitom. Kérdezem, hogy ki kíván hozzászólni. Sztojka Attila képviselő úr, öné a szó.

Hozzászólások

SZTOJKA ATTILA (Fidesz): Köszönöm a lehetőséget, elnök úr. Készülve az előterjesztés tartalmi elemeinek vizsgálatára, én magam is megnéztem egy pár szám adatot, annál is inkább, mert az előterjesztésben az szerepelt, hogy a fogyasztói társadalom által okozott tartós stressz bizonytalanságot is okoz az embereknek, és éppen ezért kihatással lehet az egészségük minőségére is, és akár ez is lehet a stressz hatásához hozzájáruló tényező.

Én ezt a mondatot elkezdtem egy kicsit jobban megvizsgálni, és megnéztem a KSH '22-es népszámlálási adatait, hogy valóban aggódhatnak-e vagy aggódnak-e a Magyarországon lévő 50-55 év közötti férfiak a munkahelyük elvesztése kapcsán. Bár sejtésem volt, hiszen ha a jelenlegi munkaerőpiaci helyzetet nézzük, akkor nem munkanélküliségi problémákkal küzdünk, hanem mindinkább munkaerőhiánnyal.

És ebből a szempontból is egy kicsit gyanús is volt nekem ez a mondat, de aztán megnéztem a korösszetételét, tehát a korcsoportonkénti foglalkoztatottsági szintet Magyarországon, és ha megengedik, akkor ezt itt most megosztanám önökkel.

A 40-49 év közötti korcsoport megoszlásánál a foglalkoztatottsági szint 85 százalékos, az 50-54 éves korcsoportban 83 százalékos, és az 55-59 éves korcsoportban pedig 79 százalékos a foglalkoztatási ráta. Ez azt mutatja, hogy az országos átlaghoz képest magasabb a foglalkoztatási ráta ennél a korosztálynál, korcsoportnál, tehát amikor azt mondjuk az előterjesztésben, hogy aggódnak azért, hogy munkahelyet veszíthetnek el, és ez nagyon komoly tartós stresszt okozhat az ő életükben, ezért életminőség-romlást is eredményezhet, azt gondolom, hogy ez nem feltétlenül lehet valós.

Ugyanakkor látva az 50 év fölötti korosztály kérdésköreit, abban egyet is érthetünk, hogy a fogyasztói társadalom bizonyos hatásai nehezítik és talán rontják is az életminőséget, de ez nem a foglalkoztatásra vezethető önmagában csak vissza, mindinkább akár más tényezők és más dolgok kérdésköre.

Visszatérve még arra a szakpolitikai javaslatra, amit önök idehozta, abban azért látni kell, hogy próbálják szembeállítani a „Nők 40” kerkedvezményes kérdéskörét a férfiak 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulásával.

A kettő közötti alapvető különbség az, hogy amíg a „Nők 40” intézkedés egy családpolitikai intézkedés, amiről önök beszélnek, az pedig egy kerkedvezményes öregségi nyugdíjnak van jelölve, amiről tudvalevő, hogy a 2012-es intézkedésekkel ez a fajta társadalombiztosítási rendszer kivezette ennek a kedvezménynek a lehetőségét.

És még úgy is érdekes szituáció, hogy jól tudjuk, hogy a nők számára biztosított kedvezmények, a kedvezményes nyugdíjba vonulásuk lehetőségét önök adott esetben nem is szavazták meg. Ebből a szempontból is érdekes ez az előterjesztés, bár mondom még egyszer, érthető az a szándék, amiről beszélünk, és amikor külföldi vagy nyugat-európai mintákat hozunk, szerintem azt is meg kell nézni, hogy mikor álltak munkába az egyének, az emberek, akár Franciaország vonatkozásában.

Mert lehet, hogy önmagában azt mondhatjuk, hogy 35 évet dolgoztak, de ha megnézzük, hogy mikor álltak először munkába, akkor kiderül az is, hogy nyilván többet nem is tudtak volna dolgozni, mert mondjuk a tanulmányaikat folytatták, egyáltalán az oktatási rendszerük másképp viszonyul a munkaerőpiachoz vagy a foglalkoztatás piacához.

Ebből a szempontból, ahogy fogalmaztam már a legelején, ugyan az előterjesztés szándékát tapasztalhatjuk és láthatjuk, én mégis azt gondolom, hogy ennél a javaslatnál semmiképpen nem javasolnám ennek a továbbvitelét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? Dr. Komáromi Zoltán alelnök úr, öné a szó.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Egy kis pontosítást szeretnék kérni Sztojka képviselő úrtól, ha 55-59 év között 79 a foglalkoztatási ráta, az előtte való öt évben meg 83, akkor ez azért mutat egy növekedést abba az irányba, hogy... *(Sztojka Attila: Foglalkoztatotti csökkenés.)* Ezáltal, aki nem talál munkát, annak a száma meg nő. *(Sztojka Attila: Nem, nem...)* Akkor félreértettem.

Azért mondom, mert ha 79 százalék a foglalkoztatás, akkor ugye, 21 százalék a nem foglalkoztatott. Az előző korosztályban pedig 17 százalék. Tehát ott látszik. Ez lenne az első kérdésem, ezt szerintem mindjárt tisztázhatnánk.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. *(Jelzésre:)* Sztojka Attila. Válaszolni kíván, ugye, képviselő úr? *(Sztojka Attila: Igen.)* Öné a szó.

SZTOJKA ATTILA (Fidesz): Azért azt jól tudjuk, hogy ha az 55-59 év közötti korosztályt nézzük a foglalkoztatás vonatkozásában, akkor a 79 százalékos foglalkoztatottsági rátájuk az országos átlathoz képest is magas foglalkoztatási rátát jelentett. Az, hogy ott csökkenő tendenciát mutat, hát, minden korosztály vonatkozásában nagyjából a középkorostályig növekvő tendenciát mutat, majd aztán egyszerűen az életkori sajátosságból adódóan egy csökkenő pályára áll, csökkenő tendenciát figyelhetünk meg.

De az, hogy ez adott esetben azért lehet, mert a munkahelyüket elveszítik és ez okozhat egyfajta stresszt, azt gondolom, egy kellően lesarkított kérdéskörrel beszélünk. Szerintem ez sokkal összetettebb kérdéskörök miatt nem történik meg.

Az én példámot elsősorban azért akartam idehozni önök elé, mert nem gondolom, hogy a munkanélküliség aggódása okozhat adott esetben olyan szintű stresszhelyzetet, ami az életminőségük romlását eredményezheti. Köszönöm.

ELNÖK: Úgy látom, Komáromi Zoltán alelnök úr válaszolni kíván. Öné a szó, alelnök úr.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK), a bizottság alelnöke: Illetve kérdezni tovább. Én ennek ellenére azt mondom, hogy ha 55-59 év között 21 százalék már nem talált munkát, ha megnéznék, a 60-66 évesek között még nagyobb számot találnánk, akkor ez nem feltétlenül a stressz szempontjából, hanem a megélhetés szempontjából és a később kapott nyugdíj szempontjából szerintem jelentős ágenszt jelent.

Én szintén KSH-statisztikát hoztam. A tavalyi évben a 60-65 év közötti férfiak közül 5891 halt meg, tehát ennyi férfi nem érte meg a nyugdíjkorhatárt, 60-65 éves kor között meghalt.

Ugyanez a statisztika nőknél, ahol mindig jobbak egyébként egy picit az arányok, de itt azért szembetűnő, hogy 3013. Tehát kicsit több mint a fele halt meg ugyanebben az időszakban a nőknek. Ez megint egy figyelmeztetés.

Két kérdésem lenne az előterjesztőkhöz. Gondolom, kiszámolták, hogy mennyi költségvetési pénzt igényelne ez a tulajdonképpen kedvezményes nyugdíjba vonulás

kérdése. A másik pedig nem ez, mert a másik a munkanélküliség volt, arra választ kaptam. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Jól érzedem én, hogy Balassa Péter képviselő úr be kíván csatlakozni a vitába? (*Balassa Péter: Majd a végén, ha lehet.*) A végén teljesen természetes, hogyne, hogyne. Ebben az esetben Nacsa Lőrinc képviselő úr, öné a szó.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Azzal, hogy Ander képviselő úr is ideült az előterjesztők közé, így megadja nekem azt a lehetőséget, hogy elmondjam, hogy ő nem szavazta meg a „Nők 40” előterjesztést, ahogy Z. Kárpát Dániel sem. Balassa képviselő úr akkor még nem volt országgyűlési képviselő, így erről nem tudott szavazni, de alapvetően ez egy családpolitikai intézkedés. (*Z. Kárpát Dániel: Amennyiben?*) Köszönöm, képviselő úr, hogy pályán kívülről is...; de el fogom mondani.

A „Nők 40” program bevezetésekor alapvetően tisztázásra került az, hogy ezt úgy próbáljuk tekinteni, hogy nyilvánvalóan értékeljük azoknak a hölgyeknek a ledolgozott munkáját, beleszámít a gyermeknevelés, beleszámít az a hosszú munkavégzési idő, amit ők ledolgoztak az életük során, de nyilvánvalóan volt és akkor is elmondtuk, ez nem titkolt szándék, előterjesztői szándék volt a kormányzat részéről, hogy például - és akkor vezettük be a nagyszülői gyedet is - ezek a még fiatalnak számító nagyszülők otthon tudnak maradni a gyermekkel kiskorukban, hogyha az édesanyák úgy döntenek, hogy visszamennek dolgozni.

Nem véletlenül vezettük be a nagyszülői gyedet, a nagyszülő is igénybe veheti a gyermek után járó ellátásokat a gyermek legkisebb korában, és a „Nők 40” programmal, amivel most már több százezer hölgy tudott élni Magyarországon, otthon is tud maradni azzal a gyermekkel, akinek az édesanyja úgy gondolja, hogy a család fenntartásához szükséges, hogy a gyermek egy-két-hároméves korában visszamegy dolgozni, visszamegy a munkaerőpiacra.

Pont ezért védjük a nyugdíjrendszert, önmagában is védjük, hiszen 2010 óta nemcsak sikerült megőrizni a nyugdíjak reálértékét, hanem egy picit mértékben sikerült emelni is, idén is volt nyugdíjemeléssel, idén is volt 13. havi nyugdíj, tehát egy picit más az alapvető elméleti vita ebben a kérdésben is.

Franciaországot és Dániát hozta ide példának a képviselő úr. Ha a szabadságok számát, az alapszabadságokat, a gyermekek után járó pótszabadság mértékét, a szülési szabadságot, a fizetett szabadságok számát és ezek szabályozását megnézzük, akkor teljes lelki nyugalommal kijelenthetjük azt, hogy Magyarország az Európai Unió felső-középmezőjében van.

Ki lehet emelni két országot a huszonhétből, de alapvetően én meg ki tudok emelni tizenkettőt a másik oldalról, vagy akár tizenötöt is, Görögországtól kezdve sok országot, ahol sokkal rosszabb a helyzet a szabadságok tekintetében, jelentősen kevesebb szabadsággal rendelkezhetnek vagy amivel ők rendelkezhetnek mint munkavállalók.

A parlament tavaly év végén fogadta el az általam benyújtott törvényt, hogy a szülők rendelkezhessenek a gyermek után járó pótszabadsággal saját maguk, tehát ne a munkáltató rendelkezessen velük, hanem ők. Széles körű parlamenti támogatást kapott a törvényjavaslatom ellenzékétől kormányoldalig átíelve.

Tehát azok az irányok, amiket mi meghatároztunk az elmúlt években, és amely módosításokat benyújtottunk, az pont arra utal, hogy a munkaalapú társadalom mellett szeretnénk a munka és a család egyensúlyát is fenntartani. A „Nők 40” program is ezt célozta.

És egyébként még egyszer mondom, sokkal rosszabb helyzetben lévő európai uniós tagállamokat is tudunk az önök statisztikái szerint mondani. Nem egy statisztikai verseny ez. Játshatjuk ezt, de szerintem azzal nem megyünk előrébb, mert önök azt mondják, hogy Dánia, én azt mondom, hogy Görögország, önök azt mondják, hogy Franciaország, én azt mondom, Spanyolország, és ezzel elpingpongozhatunk itt napestig.

Szerintem fontos eredmény, hogy Magyarország egy felső-középkategóriában van az Unióban. Ebben mindig lehet javulni, természetesen, de ne szégyelljük azt a helyezést, ahol vagyunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Jelzésre:)* Horváth László képviselő úr, öné a szó.

HORVÁTH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Egy megjegyzésem és egy kérdésem lenne, hasonlóan alelnök úrhoz.

Nyilván a levegőben van ez a kérdés, kérdezgetik, merthogy a „Nők 40” egy sikeres, jól működő program, sokan várják még annak ellenére is, hogy állandóan rémisztgetik őket a Nyugdíjgurun meg a nem tudom, hol, hogy ezt majd vissza fogjuk vonni. Ettől nagyon sokan stresszelnek, hogy ezt visszavonjuk. Erre nem fog sor kerülni.

De az a másik, hogy azok a számok, amiket itt említettek, és mindenféle összehasonlítás nélkül, tehát az, hogy a magyar férfiak várható élettartamának számai nem kedvezőek. Önmagában a 40 év utáni nyugdíjba menetel ezeken a számokon nem javít.

Tehát az sokkal mélyebb, összetettebb társadalmi ok. Nem lehet úgy rámutatni egy pontra, hogy miből is adódik össze mindaz a stressz, mindaz a kihívás, ami egyébként a férfiakat látható módon ilyen negatívan sújtja. Tehát ezzel a 40 év utáni nyugdíjba menetel lehetővé tételével ezt nem oldanánk meg, ez benne marad a kosárban.

De nekem is az lenne a kérdésem, mint alelnök úrnak, hogy a költségvetési vonzat mennyi, mert ha ez egyszer bent van, akkor ezt fönn kell tartani az idők végezetéig. És nyilván ez egy nagyon felelősségteljes döntés, és ez valóban akár kormányzati ciklusokon átívelő döntés. Egy ilyen lépést nagyon meg kell fontolni szerintem. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni a bizottság tagjai közül. *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólási igényt nem látok, így a vitát lezárom. Megadom a szót az előterjesztő képviselő uraknak, Balassa Péternek és Ander Balázsnak. Önöké a szó, képviselő urak.

Ander Balázs és Balassa Péter reagálása

ANDER BALÁZS (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm, elnök úr. Nos, 40 év munkaviszony alatt akkor Magyarországon 74 240 órát dolgozik le a mostani feltételek mellett egy munkavállaló, ez Franciaországban akkor 63 120, tehát több mint tízezer munkaórányi különbségről beszélhetünk. Ez egy iszonyatos mennyiség.

Valóban, képviselőtársam, egyébként igaza van abban, hogy önmagában az, hogy mondjuk elmehetnek nyugdíjba, a rendkívül rossz mortalitási adatokon önmagában ez így nem változtatna. Gondolom, azt úgy tetszett hallani, hogy nem is toltam ennek a felelősségét a mostani kormányra. Nagyon régen kezdődött ez az egész.

Ha valaki ebben a teremben tiszteli Kopp Máriát, illetve az ő munkásságát többek közt, akkor az én vagyok. Ő számtalan vizsgálat során rámutatott arra, hogy hova vezethet, illetve hol lehet ennek az egésznek a gyökere.

Tehát valóban, azon a mínusz 5 éven ezzel nem tudnánk javítani. Egészen egyszerűen, amit el tudnánk ezzel érni, az az lenne, hogy a munkából nem a temetőbe menne nagyon sok férfiember, és ez egy ordító igazságtalanság, amit valahogyan kezelni kell.

Én azt mondom egyébként, hogy ha olyanok a mortalitási mutatók, olyan az egészségügyi állapotuk a magyar munkavállalóknak, mint amilyen akkor mondjuk az uniós átlag, és itt akkor nem ragadok ki valamilyen extrém jó helyzetben lévő országot, uniós átlagot mondok - akkor ahhoz képest van ez a mínusz 5 év, ha legalább elérjük azt -, akkor én azt mondom, hogy ez az igazságtalanságcsökkenés, ez a mi fölvetésünk, valamelyest tulajdonképpen okafogyottá válik.

De abban a logikai rendszerben, amit én itt az előbb elmondtam, hogy ezt az igazságtalanságot billentsük valahogyan helyre, ott ez, képviselőtársam, az ön érve abban a vonatkozásban nem állja meg a helyét. És az, hogy ez mennyibe kerülne egyébként a költségvetés számára, Balassa képviselőtársam akkor választ fog adni. Köszönöm szépen.

BALASSA PÉTER (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Teljesen jó a vita és nagyon jók voltak az észrevételek, és szerintünk egyikünk kezében sincs az igazság botja vagy az a jogar, amivel eldólt itt, ebben a pillanatban, hogy éppenséggel kinek van most jelen pillanatban nagyobb igazsága.

Egy dolgot viszont tudni kell, látni kell, és köszönöm itt Sztojka úrnak is az utolsó felszólalást is, hogy a magyar kormánynak egy felelőssége viszont van ebben a „Férfiak 40”-ben, az pedig az, hogy a béreket meg kell emelni. Tehát beszélhetünk itt a „Férfiak 40” munkaviszonyról, és hozhatjuk a határozati javaslatokat, ha utolsó előtti helyeken kullogunk 9,1 eurós órabérrel Bulgáriával.

És amikor ön azt mondja KSH-s adatokra hivatkozva, ön a magyarországi adatokat mondja, de azt nem mondja, hogy egyre több életképes férfi elhagyja az országot, és Ausztriában, Németországban, Nyugaton keresi a munkáját. Ezek az adatok abban nem szerepelnek, amiket önök elmondtak vagy ön elmondott.

Tehát itt önöknek azt kell végiggondolni, hogy azokat az embereket, azokat a fiatalokat, akik dolgozni akarnak, meg kell becsülni, meg kell fizetni őket, így itthon maradnak, és 40 év munkaviszony után nyugdíjba elengedni őket.

És ha már a költségvetési fedezetet kérdezték, akkor ez nagyjából 200 milliárdos költségvetési fedezetet igényelne. Én nem akarok belemenni számokba, nem akarok belemenni különböző... *(Nacsá Lőrinc: Havi vagy évi?)* Évi, évi 200 milliárdos költségvetési fedezet. Hogy kormányzati kommunikációra, propagandára vagy különböző dolgokra mi pénzeket költ el a magyar kormány, tényleg nem szeretném ebbe az irányba elvinni ezt. Ennek körülbelül ez lenne a fedezete.

Én még egyszer kérem a döntéshozókat, hogy parlamenti szinten is tárgyaljunk erről. Ezt nem azért mondjuk, mert ez népszerű, hanem azért mondjuk, mert ez a valóság. A magyar férfiak fele nem éri meg a nyugdíjkorhatárt. Meg kell becsülni, meg kell fizetni a magyar munkavállalót. És amire kérném még a magyar kormányt az előterjesztés mellett, hogy fizessék meg a magyar embereket. Itthon fognak maradni, és nem kell külföldre importálni munkaerőt. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő urak. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/7050. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, ezt kézfelemeléssel

jelezzék! (Szavazás.) 3 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? (Szavazás.) 10 nem szavazat. Tartózkodott-e valaki? (Nincs ilyen jelzés.) Tartózkodást nem látok. Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 3 igen szavazattal, 10 nem szavazat ellenében és tartózkodás nélkül nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! Idestova majdnem harmadik órája tart már a mai bizottsági ülésünk, és valójában még a napirendi pontok felén sem vagyunk túl. A kérdésem az, hogy kíván-e a bizottság szünetet tartani vagy menjünk tovább. (Kovács Sándor: Szünet! - Dr. Pesti Imre: Szavazzassuk meg!) Hogy tartsunk szünetet, akkor erről szavazzunk! Én mégiscsak szeretném azt látni, hogy hányan szeretnének szünetet tartani. (Szavazás.) 3 szavazat, ez még így is kisebbség.

Így folytatjuk tovább a munkát. Rövid időn belül még egyszer megkérdezzük ezt a kérdést. (Nacsá Lőrinc: Ablakot lehet nyitni?) Ablakot szavazás nélkül is lehet nyitni, az előbb is nyitva volt. Látom, Nacsá képviselő úr kezdi érezni a bizottsági munka szépségeit is. (Szabó Timea: A csínját-bínját...) Köszönöm szépen.

A családi pótlék azonnali megduplázásáról, valamint Családi Kártyán történő folyósításáról szóló H/7116. számú határozati javaslat

(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Akkor tovább folytatjuk a munkánkat. A 9. napirendi pontunk következik, a családi pótlék azonnali megduplázásáról, valamint a családi kártyán történő folyósításáról szóló H/7116. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételéről fogunk dönteni.

Az előterjesztő képviseletében, ez szintén jobbikos indítvány, Z. Kárpát Dániel és Balassa Péter van jelen. Képviselő urak, még egyszer köszöntöm önöket. Önöké a szó, amennyiben ki kívánják egészíteni az előterjesztést. Parancsoljanak!

Balassa Péter előterjesztése

BALASSA PÉTER (Jobbik) előterjesztő: Köszönjük a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! A családi pótlékkal kapcsolatos javaslatunkat hoztuk be. Képviselőtársammal, Z. Kárpát Dániellel most már régóta, az új ciklus óta a javaslatunkat folyamatosan a bizottság elé tárjuk és a közvélemény számára is elérhetővé tettük. Így a bizottság már korábban, pár napirenddel ezelőtt tárgyalta más javaslatban. A javaslat lényegét és a javaslat lábait képviselőtársaim, Z. Kárpát Dániel mondaná el. Köszönöm.

Z. Kárpát Dániel előterjesztése

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik) előterjesztő: Nagy tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait. Elnök Úr! Bizottsági Tagok! Kedves Meghívott Vendégek! A családi pótlék kérdéskörében régóta folytatunk parttalan vitákat. Tudom, hogy nagyon előrehaladt az idő, de tegyünk egy kísérletet arra, hogy most egy kicsit konstruktívabb módon közelítjük meg ezt a kérdést.

A kormányzat előszeretettel aggatja magára a „családbarát” jelzőt, és amennyiben valóban így cselekszik, én ebben a minőségében támogatni fogom. A helyzet az, hogy érdemes megvizsgálni, hogy milyen költségvetési forrásokat költ a családtámogatási rendszerre - szerintem kétségkívül sokat költ rá a kormány -, és érdemes megvizsgálni ezeknek a hasznosságát. (Kovács Sándor távozik a teremből.)

Itt biztos nem lesz vita közöttünk abban, hogy katasztrofálisak, tragikusak a demográfiai adatok. Nem lehet elég negatív jelzőt találni arra a demográfiai vészidőszakra, ami előttünk áll. A jelen statisztikák szerint az évszázad végére a

magyarság lélekszáma 7 millió környékén állhat a jelenlegi Magyarországon, és amikor akár kormánypárti, akár ellenzéki részről népességcserével kapcsolatos vízió születik, akár nagyon sötét vízió, ezt nem lehet teljesen alaptalannak tartani, ha 7 millióan maradunk a saját hazánkban. Ha a családtámogatási összegeket, amit a kormány kommunikál, elosztjuk a most nevelt gyermekek számával, akkor nagyjából az jönne ki, hogy 1,5 millió forintnak kellene egy gyerekre jutnia évente, ami el is jut a családokhoz. Talán beláthatjuk, hogy ez nem jut el.

A helyzet az, hogy a családtámogatási rendszeren belül óriási a holtteherveszteség és a hatékonyságtalanság, nagyon csúnya szóval élve, és három olyan pillér van, amit a családok talán a legjobban éreznek a bőrükön.

Ezek egyike a családi pótlék, ami alanyi jogon járó támogatási forma, a másik a családi adókedvezmény, harmadsorban pedig talán a 27 százalékos büntetőadó jellegű áfát érzik a legjobban, ami majdnem az összes gyermeknevelési cikken megtalálható. A családi pótlék vizsgálata során arra jutunk, hogy ennek 2008 óta változatlan az összege. Értékének több mint 60 százalékat párologtatta el az infláció.

Én a balliberális pártok képviselőinél kicsit megengedőbb szeretnék lenni a kormány irányába ebben a kérdésben, mert a munkaalapú társadalom ideája tőlem nem áll messze. Tehát ha az lenne a felállás, hogy az alanyi jogon járó - az inflációból kifolyólag kicsit elpárolog az értékét tekintve -, de a munkához kötött családi adókedvezmény pedig brutálisan növekszik, inflációkövető, erősíti az értékét, akkor szerintem ez egy értékválasztás lehetne az értékálló családtámogatási rendszer mellett. A probléma az, hogy nem ez történik meg. A családi adókedvezmény összege 2011 óta mind az egy-, mind a háromgyermekesek tekintetében szintén az értékének több mint a felét elvesztette. A kétgyerekeseknél volt 2016-17 felé egy olyan, nagyon helyes korrekció, ami valamennyire növelte ezt az értéket.

Benyújtottam azt a javaslatot, hogy a családi adókedvezmény értéke is kerüljön pótlásra - ez praktikusán duplázást jelentene a nettó értéket illetően -, és legyen inflációkövető. Sajnos önként ezt is elvetették. Tehát az a gond, hogy az inflációból kifolyólag mind a családi pótlék, mind a családi adókedvezmény értéke elvesztette több mint a felét. A büntetőadó jellegű tétel viszont a pelenkán, a bébiételen, a gyerekruhán megmaradt, pedig ír példa, európai példa felhozható.

Lehetne olyat is csinálni, hogy akár csak a gyerekruha legyen áfamentes, akár csak az alapvető élelmiszerek, amiket megvásárolnak az érintett családok. De nézzék meg mondjuk a probiotikumok, a gyerekvitaminok árait, ez borzasztó, egész Európában itt kell a legdurvábban adózni utána. Ez 27 százalék, ez nem maradhatna így.

Az alanyi jogon családi pótlék nyilván egy korrekciós lehetőség. Ha ezt megduplázzák, akkor ezeken a bajokon némiképp enyhíteni sikerül. És itt van egy örök dilemma közöttünk, ez a családi kártya kérdésköre, és én erről őszintén szeretnék beszélni. A kérdés az, hogy elismerjük-e, hogy vannak-e olyan családok Magyarországon, ahol nem kizárólag a gyermekek érdekkörében hasznosulnak ezek az összegek. Én úgy gondolom, hogy ezt el kell hogy ismerjem, szerintem ez így van, és egy garanciális elemet szeretnék bevezetni arra vonatkozóan, hogy minden esetben a gyermekek érdekkörében hasznosuljanak ezek az összegek. Ez a kártya, ha úgy tetszik, inkább szimbolikus, hiszen olyan széles körben határoztuk meg a kifizethető termékek és szolgáltatások körét, hogy matematikailag nincs olyan család Magyarországon, amely ne költene a gyerekére ennyit. Tehát az alapvető élelmiszerek, a gyermeknevelési cikkek, a gyermekre vonatkozó lakhatási költségek, amelyek praktikusán az egész családra vonatkoznak és még a gyermek által igénybe vett fejlesztések, kulturális foglalkozások, szolgáltatások ára is fizethető lenne a családi kártyával, de a lényeg az lenne, hogy a családi pótlék összegét haladéktalanul duplázzuk meg.

Egyetlen számadat: csak a tavalyi költségvetési időszakban több mint 900 milliárd forint váratlan áfabevétele keletkezett a kormánynak, tehát olyan talált pénze lett, amiről nem tudott előtte, nem számított rá, mégis pluszban befolyt. Az a duplázás, amiről beszélünk, ennek a váratlan, talált pénznek az egyharmadát érinti, nem a kétharmadát, nem az egészét, nem a másfélszeresét, az egyharmadát. Tehát arra kapacitálom önöket, hogy folytassuk le ezt a vitát.

Nyitott vagyok az összes többi családtámogatási formát illető vitára is, mert engem meg tudnának győzni, mondjuk, egy háromszoros családi adókedvezménnyel vagy egy inflációkövető rendszerrel. A probléma az, hogy ezt nem látjuk. Még egyszer mondom, ha az összes családtámogatásra fordított pénzt leosztanánk a gyerekek számával, akkor gyerekenként 1,5 millió forintnak kellene évente jelentkeznie valahogy ezeknél a családoknál. Ennek sem látjuk a nyomát, tehát valahol a rendszerben óriási összegek vesznek el, folynak el.

Első lépésként viszont a családi pótlék megduplázásával családi kártyát biztosíthatnánk; ez szimbolikus gesztus, tehát mindennek nagyon nagy üzenetértéke lenne a magyar családok irányába. Köszönöm. *(Horváth László kimegy az ülésteremből.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Nacsa Lőrinc képviselő úr, öné a szó.

Hozzászólás

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Urak! Ma is volt már egy ilyen tárgyú előterjesztésünk a szocialisták előterjesztésében. Akkor is beszélgettünk erről; hogy ez jobb vagy nem, ez ízlés kérdése. Mindegy, politikai kommentet most akkor nem mondok.

A családtámogatási rendszerről szoktunk vitatkozni itt is, meg a plenáris ülésen is. Nekünk is van ebben történetünk, és erről vitatkozunk. Három új adattal szeretném a vitát gazdagítani és megvilágítani a családtámogatási rendszer sokszínűségét, ami nemcsak a családtámogatási elemekből áll, hanem a kormány általános munka-, család- és szociálpolitikáján, gazdaságpolitikáján keresztül érezhető. Ez például az, hogy 2010 óta az egy gyermeket nevelő családok egy főre jutó jövedelme megduplázódott, a többgyermekes családok egy főre jutó jövedelme pedig megháromszorozódott. Ez 2023-as adat, tehát 13 év alatt a több gyermeket nevelő családok egy főre jutó jövedelme megháromszorozódott.

A családi otthonteremtési kedvezmény bevezetése óta minden ötödik család új otthonhoz jutott. Ezek 2023-as új adatok. Azért mondom ezt, mert ráadásul a családi otthonteremtési kedvezményt nem is 2010-ben, hanem később vezettük be, tehát még rövidebb idő alatt minden ötödik család új otthonhoz jutott.

Az ön által kicsit leegyszerűsített, gyerekenként 1,5 millió forintos támogatást azért itt lehet megérteni, mert amikor például valaki falusi CSOK-kal 15 millió forint vissza nem térítendő támogatást kapott háromgyermekes családként, akkor ott rögtön 5 millió forint/gyermek a támogatás összege. Vagy aki felvette a 10 millió forintos babaváró hitelt, született három gyermeke, és támogatássá vált a babaváró hitel, ott gyermekeként 3,33 millió forintról beszélünk. Tehát itt azért lehet látni olyan példákat, ami az ön által említett 1,5 millió forintnál jóval magasabb. Nyilván ez húzza felfelé az átlagot, amiről beszélünk.

Szerintem az is örömteli, hogy korábban, más napirendi pontoknál már beszéltünk a gyermeküket egyedül nevelőkről, hogy ma négyből három gyermek házasságban születik, és ez egy örömteli tendencia. Ez korábban négyből kettő volt, tehát a fele; most négyből három gyermek már házasságban születik. Alapvetően min

múlik a születésszám, min múlnak a családtámogatási rendszerek: hogy egy kormány nyilvánvalóan hogyan áll a családokhoz, üldözi-e a gyermekvállalást. Azért ne menjünk el szó nélkül amellett, hogy mondjuk 2004-05-06-07 környékén több gyermeket, 3-4-5 gyermeket vállalni a szegénység kockázatával volt egyenlő. Abban az időszakban nem támogatták a gyermekvállalást, hanem talán inkább büntették. Többször megrökönyödve kérdeztek meg édesanyámtól, hogy négy gyermek, és mind a magáé? Hogy merete vállalni, és a többi. Én kamaszként megtapasztaltam ezeket a kérdéseket.

A 30 év alatti édesanyák személyijövedelemadó-mentességét bevezettük; a négygyermekes édesanyák személyi jövedelemadó-mentességét biztosítottuk életük végéig. Amikor külföldi, nemzetközi szervezetekben, delegációkban ezt elmondom, akkor egyébként teljesen meg vannak rökönyödve, sosem hallottak ilyenről. És dolgozunk azon, hogy a gazdaság teljesítménye álljon úgy, hogy a háromgyermekes édesanyáknak is tudjuk biztosítani ezt az szja-mentességet. *(Sztojka Attila távozik a bizottság üléséről.)*

A családtámogatási rendszerünk alapvetően abból a három dologból áll össze, ami az alanyi jogon járó támogatás, a társadalombiztosítási alapú támogatás és a rászorultsági alapú támogatás. Ennek az összege, ami költségvetési forrást erre fordítunk, többszörösére nőtt az elmúlt időszakban. Ön is tudja, hogy 2010 előtt ez nem érte el az 1000 milliárdot sem, most meg meghaladja a 3000 milliárdot. Azt vállaltuk, hogy ezek az összegek folyamatosan nőni fognak, növeljük a családokra költött költségvetési forrásokat, és ezzel Európa éllovasai vagyunk. Mindig lehet csiszolni rajta, mindig lehet tökéletesíteni rajta, mindig lehet új elemeket hozzátenni, bevezetni.

2024. január 1-jétől indult el a CSOK Plusz, ami egy új elem ebben a rendszerben. És nyilvánvalóan tőlem azt sosem fogja hallani a képviselő úr, hogy elégedett vagyok a mostani eredményekkel, elégedett lennék a demográfiai számokkal, elégedett lennék a családtámogatási rendszer teljességével. Szerintem fontos lépések azok, amiket megtettünk. Mindig lehet újabbakat tenni, és teszünk is.

Eddig nem telt el olyan év, amikor ne jelentettünk volna be új családtámogatási formát. Természetesen nem mindegyik segít mindenkinek minden élethelyzetben, mert valakinek például nincs szüksége új otthonra, valaki nem akar új otthont építeni, valaki nem akar élni a falusi CSOK-kal, nem olyan településen szeretne élni. Tehát az a fontos, hogy azok az eredmények, amiket mondtam, hogy minden ötödik család új otthonhoz jutott és az egy főre jutó jövedelmek többszörösükre nőttek a gyermeket nevelő családoknál, ez az az irány, amit tartani szeretnénk, és így szeretnénk a következőkben is további támogatási rendszereket elindítani és további eredményeket elérni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Az ég áldja már meg, hát, miért nem mondja, hogy rendeljünk el szünetet, mert lement a vércukra?! Ne haragudjon, de ilyet mondani, hogy a 2000-es években, az előző kormány ideje alatt üldözték a többgyerekes szülőket, akik több gyereket vállalnak... *(Nacsa Lőrinc: Büntették! Ezt mondtam, nem pedig üldözték...)* Büntették. Büntették, igen. *(Nacsa Lőrinc: Elnök úrnak esett le a vércukra!)* Tehát ne haragudjon, képviselő úr! Mondja azt, hogy ezt most hagyjuk abba, és menjünk el ebédelni, mert nem tud koncentrálni. Ez távol áll a valóságtól.

Mint ahogy az is, hogy ön most büszke arra, hogy hány gyerek születik most. Minden idők legkevesebb születésszáma éppen az önök kormányzása alá esik. *(Nacsa Lőrinc: Ilyet se mondtam! Hazudni nem érdemes.)* Szóljon, ha nem bírja, mert valóban hosszú már az ülés, de kérem, hogy azért maradjunk meg a normalitás talaján.

Kérdezem, hogy ki az, aki hozzá kíván még szólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Több hozzászólási igényt nem látok. Ezért képviselő urak, önöké a szó mint előterjesztőké. *(Sebők Éva és Horváth László visszaérkezik a terembe.)*

Z. Kárpát Dániel reagálása

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm szépen. Kellő visszafogottsággal igyekszem eljárni, figyelembe véve a bizottság tagjainak egészségi állapotát, és hogy ne okozunk várható problémákat.

Szeretném azért leszögezni, hogy ebben a kollektív terápiás helyzetben, ahol kormánypárti képviselőtársaim igyekeznek saját magukat megnyugtatni, azért azt el kell mondanom, hogy az írott magyar történelemben a legkevesebb gyermek születését ezekben az években vetik papírra. Négy olyan esztendő volt az írott magyar történelemben, amikor 90 ezer alá esett az egy évre jutó élve születések száma, mind a négy a Fidesz-KDNP korszakára esik.

De nekem azok a balliberális hangok sem tetszenek, amelyek kizárólag a 2010 óta tartó korszakot teszik ezért felelőssé. Én azt mondom, velem egyidős nagyjából a népességfogyás, tehát negyven-egynéhány éves, és az elmúlt 33 év kollektív mulasztása és történelmi árulása, hogy a magyar politika ezt nem a súlyán kezeli. Én örülök, amikor a kormány erről beszél, és tényleg örülök, de muszáj most tételenként végigmennem ezeken, hogy miért nincs igazuk, miért nem jön össze: nagyon sok odacsoportosított forrás ellenére nincs eredmény, nem jön.

Ez ugyanolyan, mint amikor feljuttatunk egy kisközségi csapatot az NB I.-be, teletömjük százmilliárdokkal és valahogy mindig a kiesés ellen harcol. Tehát valami hatékonytalan a rendszerben.

És amikor elmondja Nacsa képviselőtársam, hogy mennyit fordítanak ezekre a támogatásokra, önök ezt minden évben visszasedik a támogatott emberektől. Hát, a 27 százalékos élelmiszer- és gyermeknevelési-cikk áfával önök előre visszasedik azt a pénzt, aminek egy részét aztán kiosztják. Pár éve volt az a fordulópon - ön említette az egy gyerekeket nevelőket, beszéljünk róluk -, hogy egy gyermeket nevelő magyar hölgy statisztikailag többet fizet be a gyermeknevelési cikkek után fizetett áfa formájában a költségvetésbe, mint amennyi alanyi jogú támogatást a gyermeke után megkap a családi pótlék képében. Tehát ezek nagyon drámai, nagyon szimbolikus adatok, és nagyon rossz, hogy ezekről kell beszélünk.

A CSOK tekintetében. Képviselőtársam elfelejtette megemlíteni, hogy éppen most építik le ezt a rendszert, tehát önök CSOK Plusznak nevezik, de erre kevesebb költségvetési forrást allokálnak, mint amennyit korábban a CSOK-ra fordítottak. Tehát a CSOK Mínusz elnevezés lenne statisztikailag a helyes, de értem, hogy ezt nem lehetne használni a politikai kommunikációban. Egyébként használják, mert a téma fontos, és én támogatom, hogy a CSOK-ra megfelelő formában minél több pénzt fordítsanak. A gond az, hogy egy ingatlanár-robbanáshoz is vezetett ebben a formában a CSOK, és ezt az árrobbanást pedig minden más család is meg kell hogy fizesse. Ez nem biztos, hogy a hatékonyság felé mutat.

Ha rajtam múlna a CSOK felépítése, akkor az sokkal több alanyi jogon igénybe vehető támogatást, kevesebb hitelt adna, vagy ugyanennyi hitelt, de járjon mellé több támogatás. Képviselőtársam, egy dolgot beszéljenek meg házon belül; lehet, hogy én tévedek, de akkor javítsanak ki: a CSOK Plusz figyelembe veszi a meglévő gyerekeket? Mert én úgy tudom, hogy nem! Korábban a CSOK figyelembe vette egy családnak a már meglévő gyerekeit. Milyen dolog az, hogy a CSOK Plusz nem veszi figyelembe a család által már nevelt gyerekeket, hanem csak a majd esetlegesen megszületendőket. Reméljük, hogy megszületnek minél többen, de ez egy drámai változás. Ez egy olyan negatív szimbolikájú változás, amiről nem lehet eleget beszélni.

És akkor még nem beszéltünk az albérleti díjakról az otthonteremtés kapcsán: 250 ezer forint az átlagos pesti albérleti díj, és fejből mondom, mert drámaian úgy kijózanít, hogy beleég az emberbe, két vidéki nagyvárosban is 205, illetve 200 ezer forint fölé nőtt az átlagos albérleti díj. Tehát egészen elképesztő árakat kell megfizetni. A másik oldalon nem látjuk ennek a kompenzációját. Tehát amikor mi arról beszélünk, hogy duplazzuk meg a családi pótlékot, akkor erre is gondolunk.

És igen, én nagyon várom azt is, hogy a kormány betartsa a miniszterelnök úr ígéretét, mert nem az volt az eredeti ígéret, hogy a négygyermekes édesanyák lesznek életük végéig szja-mentesek. Miniszterelnök úr először azt mondta el, helyesen, hogy a háromgyermekes édesanyáktól fölfelé, ha lehet ilyen csúnyán mondani, tehát már egy háromgyermekes édesanyja is. Hosszú-hosszú évek teltek el, és ezt mégis csak a négygyermekes édesanyáknál érvényesítették. Ez pozitív, mert korábban nem volt ilyen, tehát nehogy ellendrukker hangulat áradjon ebből. A miniszterelnök többet ígért. Ott voltam most a demográfiai fórumon, személyesen hallottam az erre vonatkozó ígéretet, örültem neki. Azóta sem látom, hogy ez a valóságba átszüremlett volna, vagy a költségvetésben megjelenne.

Arra kapacitálom önöket, hogy igen, háromgyermekes édesanyák esetében is gondolják végig az szja-mentességet. Említette képviselőtársam a babavárót is. Minden támogatásom mellett azért ez mégiscsak egy hitel, tehát ezt visszafizetik a családok. Egy aktuális évben el lehet sütni statisztikailag, hogy ezt odaadtuk a családoknak, de ha egy részét vagy nagy részét visszafizetik, akkor nem biztos, hogy korrekt ez a statisztikai megközelítés. Még egyszer mondom, hogy önök az áfából 900 milliárdnyi váratlan bevételhez jutottak egy év alatt. 8000 milliárd fölötti a teljes bevétel, ebből 900 volt körülbelül a váratlan, amivel nem számolt előre a kormány, meghaladta a várakozásokat. Idén egy kicsit alulmúlja a várakozásokat, de nem ennyivel. A helyzet, hogy ennek a 900 milliárdnak az egyharmadából meg lehetne duplázni a családi pótlékot; a második harmadából meg lehetne duplázni a családi adókedvezményt; a harmadik harmadából teljesen le lehetne nullázni a gyermeknevelési cikkek áfáját. Ez lenne ebből az összegből egy olyan családbarát fordulat, amit ha meglépnénk, akkor minden család nettó 40-50 ezer forintnyi többletbevételt érezne. Ennyit kapna, és higgyék el, hogy megváltozna a közhangulat ebben az országban, ha éreznék ezek a családok, hogy nemcsak kozmetikai jellegű erősítések, javítások, emelések vannak. Még egyszer mondom, a váratlan pénzt költöttük el itt képzeletben. Nem várom el önöktől, hogy ezt az egészet megtegyék, de a családi pótlék duplázása és egy erről folyó őszinte vita nagyon nagy mértékben segíthetne.

Köszönöm, hogy a családi kártya paternalista vagy nem paternalista voltáról nem kellett most fél órát vitatkoznunk, mert ebben eléggé berögződtek az álláspontok. Én sem vagyok belőle kikököszenthető, szerintem kell a családi kártya, de sokkal indokoltabb ebben a rendszerben szemlélni, ahogy képviselőtársam is megtette, hogy a teljes családtámogatásokhoz képest hogy állunk az alanyi jogúval? Én úgy gondolom, hogy ezt meg kell duplázni, és az erről szóló vitát le kell folytatni. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő urak. Mielőtt szavoznánk, két helyettesítést bejelentek: Sztojka Attilát Bartos Mónika képviselő asszony, Kovács Sándor alelnök urat pedig dr. Kovács József alelnök úr fogja helyettesíteni már most a szavazás ideje alatt is.

Akkor most szavazunk. Ki az, aki támogatja a H/7116. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, ezt kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen szavazat. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* 10 nem. Tartózkodás nincs.

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 4 igen szavazattal, 10 nem ellenében, tartózkodás nélkül nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

A sajátos nevelési igényű gyermekek utazási költségtérítési támogatásának emeléséről szóló H/7206. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Ha bírják még képviselő hölgyek és urak, akkor folytathatjuk tovább, a 10. napirendi pontunk következik, a sajátos nevelési igényű gyermekek utazási költségtérítési támogatásának emeléséről szóló H/7206. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételéről fogunk dönteni. Z. Kárpát Dániel képviselő urat ismét üdvözlöm. Képviselő úr, öné a szó.

Z. Kárpát Dániel előterjesztése

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik) előterjesztő: Tisztelettel köszöntöm ismét a kedves bizottság tagjait. Azért kérem a figyelmüket, mert egy rettentően fontos témáról van szó, talán az előzőnél is szimbolikusabb.

Családi érintettség okán egyre inkább belelátam, belelátok a sajátos nevelési igényű gyermekeket illető támogatási rendszerbe. Azt kell hogy mondjam, hogy elképesztő problémákat tapasztalunk elsősorban egyébként nem is az intézmények belső életét illetően, hanem az emberhiány, a fejlesztőpedagógusok és az itt dolgozók egyszerű létszámbeli hiányából kifolyólag.

Vannak ugyanakkor ennek a rendszernek olyan támogatási formái, amelyeket tudna emelni a kormány úgy, hogy a létszámbeli hiány ellenére az érintett családok életét megkönnyítse. Én megrökönyödve tapasztaltam azt, hogy olyan gyermekek és családjaik esetében, ahol mondjuk SNI-s vagy mondjuk autista gyerekekről van szó, aki számára nem áll rendelkezésre megfelelő fejlesztőközpont, intézet az adott város közigazgatási határain belül, tehát más városban, más településre kell, egyébként rendszeresen szállítani az érintetteket, akkor egy nagyon-nagyon parányi, 21 forintos utazási-költség-térítést lehet kilométerenként igénybe venni. Ez a 21 forintos összeg százezer éve ennyi, tehát nagyon-nagyon régóta nem nyúltak hozzá. Mi a tavalyi évben kiszámoltuk, hogy ha 50 forintra emelnénk ezt a kilométerenként igénybe vehető támogatási összeget, akkor hoznánk be nagyjából az eltelt évek inflációösszegét és az üzemanyagárak növekedését.

Nagyon örültem, amikor tavaly ugyanez a bizottság szóban valamifajta támogatási ígéretet tett erre, és ha visszaemlékeznek, egy hosszú polémiába merültünk bele, hogy akkor most szűkítsük ezt a javaslatot, vagy maradjon az eredeti érintetti kör. A vége az lett, hogy ez a bizottság, bár néhány tartózkodás mellett, de nem tudta továbbengedni ezt a javaslatot. A TAB ülése viszont egészen kijózanító volt, ott költségvetésiforrás-hiányra panaszkodva utasították el azt a javaslatot, amely néhány száz millió forintból - a legeslegdurvább forgatókönyv is esetén is 1,5 milliárd forintból - rendszerszinten tudná megkönnyíteni az érintett családok ezreinek az életét.

A helyzet az, hogy nagyon sok érintett család gyodot kap, vesz igénybe, és az a kilométerdíj, amit nem kapnak meg, az gyakorlatilag párologtatja a gyod összegét. Tehát nagyon sokan arra költik a gyodot, hogy a különböző foglalkozásokra, fejlesztésekre, intézményekbe, egészségügyi intézményekbe szállítsák a gyermeket. Számos jogcímen egyébként igénybe lehet venni ezt a kedvezményt, de ez nagyon-nagyon alacsony összegű. Tehát az lenne a korrekt eljárás, újraszámoltuk egyébként a rendszert, hogyha 60, azaz hatvan forintra emelnénk ezt a kilométerenként igénybe vehető támogatási összeget.

Ezzel nem érnénk el azt, hogy ezeknek a családoknak az élete alapjaiban javulna. Azt érnénk el, hogy amúgy az egész helyzet kezelésére kapott gyodot arra tudják költeni, amire a jogalkotó szánta, és ne kelljen a különböző amortizációs és kilométerköltiségekre elkölteniük mindezt.

Éppen ezért úgy gondoljuk, mivel a javaslat nem igényel nagyon sok költségvetési forrást, meg sem említem a tavalyi 900 milliárdos váratlan bevételt, mert ahhoz képest ez értelmezhetetlenül parányi összeg, de mégis nagyon fontosnak tartjuk, hogy az érintett családok életét politikai pártállástól, izmusoktól függetlenül meg tudjuk könnyíteni egy közös, egységes szavazással.

Szeretném azt is jelezni, hogy Dőringerné Kovács Melinda az érintettek nevében itt van most a köreinkben, és elhozta nekünk a Lépjünk, hogy Léphessenek Közhasznú Egyesület és a Közösen Értük Alapítvány a sérült fiatalokért álláspontját erről a kérdéstről. Mivel ő készült azzal, hogy ezt elmondja a bizottság tagjainak, én szeretném megkérni elnök urat, hogy biztosítsa a rövid felszólalás lehetőségét az érintettek nevében. Ez a kérdéskör van annyira szimbolikus, hogy úgy gondolom, egy országgyűlési képviselő vagy egy egyszerű politikus nem tudja ezt olyan módon artikulálni, ahogy az érintettek mindennapjai tekintetében ez érthető és befogadható, tehát arra szeretném kérni önöket, hogy röviden, de azért mégiscsak hallgassák meg az érintetteket, mert a bizottság munkája alapvetően erről szólna.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Erről természetesen szavaznunk kell, hiszen nem a bizottság állandó tagjáról beszélünk, ezért kérdezem, hogy ki az, aki képviselő úr javaslatára támogatja azt, hogy külső hozzászólónk, megszólalónk is legyen ebben a kérdésben. *(Nacsa Lőrinc: Kérdezni szeretnék.)* Kérdés? *(Nacsa Lőrinc: Igen, kérdés.)* Parancsoljon, képviselő úr.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm, elnök úr. Mivel nem a bizottság állandó tagjáról van szó, azért szeretném kérdezni, beszéltünk arról korábban - működik ez a dolog -, hogyha a képviselő úr ezt tudja jelezni előre. Például amikor a bizottsági meghívó kapcsán látta, hogy az ő javaslata lesz napirenden, ilyenkor lehet-e tőle kérni egy írásos előrejelzést, hogy szeretne vendéget hozni. Mivel nem a bizottság tagjáról van szó, mégiscsak ő is - idézőjelben - vendégként jön a bizottságba országgyűlési képviselőként, amihez természetesen joga van, csak szerintem úgy tudna jól működni a bizottsági munka, hogy ha valaki a saját javaslatához szeretne valakit hozni, akkor kapunk egy jelzést. Erről korábban már beszéltünk, aztán végül nem hoztunk döntést, csak a bizottsági munka meg az ügymenet számára szerintem ez megkönnyítené a dolgokat.

ELNÖK: Képviselő úr, a házszabály erről nem rendelkezik *(Nacsa Lőrinc: De a bizottság rendelkezhet...)*, tehát mindig az adott ügyben kell döntenünk, hiszen erről szavaznunk kell. *(Nacsa Lőrinc: Világos. Attól függetlenül.)* Abban az esetben, ha a bizottság elnöke ezt a bizottság elé terjeszti, akkor erről lehet szavazni, amennyiben ez megtörténik. Én természetesen méltányolom ezt, és minden ilyen esetben a bizottság bölcs döntésére bízom, hogy külső hozzászólót ebben a vitában mi kívánunk-e meghallgatni.

Ezért én azt kérem a bizottság tagjaitól, hogy most szavazzunk erről a kérdéstről. Tehát ki az, aki támogatja azt, hogy a képviselő úr által megjelölt személy hozzászólhasson az adott előterjesztésnél a napirendi ponthoz. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 6 igen. Ki az, aki nem támogatta? *(Szavazás.)* 4 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás.

Megállapítom, hogy a bizottság 6 igen szavazattal, 4 nem ellenében és 3 tartózkodás mellett nem támogatta képviselő úr javaslatát, így sajnós nem tudjuk meghallgatni.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik) előterjesztő: Bocsánat, az előterjesztői szavakat szeretném befejezni, ha lehet, mert...

ELNÖK: Természetesen. Megadom a szót.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm szépen. Bár kevéssé számítottam ilyen forgatókönyvre, de azért a kezemben van az a levél, mivel én is megkaptam ezt, amit az érintettek artikuláltak. És ha Dóringerné Kovács Melindának ezt most nem áll módjában elmondani a bizottság ülésén, amit szintén nem tudok értelmezni és nem tudok hova tenni, akkor én magam fogom ezt felolvasni, ameddig elnök úr belém nem fojtja a szót, mert ezt nem jeleztem előre.

A legtermészetesebb dolognak gondoltam azt, hogy az érintettek szavai elhangozhatnak egy bizottság ülésén. Legközelebb ezt mindenkinek személyre szólóan, előre fogjuk jelezni, de addig is én leszek az, aki felolvassa az alábbi levelet...

ELNÖK: Képviselő úr, elnézést kérek, csak hogy tisztázzuk: tehát ez nem elnöki jogkör vagy hatáskör, erről szavaznunk kell minden esetben, hiszen a házszabály azt mondja ki, hogy a bizottság állandó tagjai rendelkeznek tanácskozási joggal, minden más esetben a bizottság tagjainak kell erről dönteni.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik) előterjesztő: Értettem, elnök úr, és tudomásul vettem a szavazás végeredményét, még ha meglepetéssel is.

ELNÖK: Teljesen természetesen nem fojtja önbe a szót senki ebben a bizottságban, amíg én vagyok a bizottság elnöke. Parancsoljon! *(Dr. Mészáros Lajos visszaérkezik a terembe.)*

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik) előterjesztő. Köszönöm szépen. „Tisztelt Népjóléti Bizottság! Tisztelt Képviselők! A sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő, szeretteiket ápoló, gondozó családok számára óriási teher az utazási költség. Sok beteg csak autóval szállítható nemcsak vizsgálatra, hanem óvodába, iskolába, napközibe és a többi. Gyakorlatilag csak így tud a család kimozdulni, bármilyen ügyet intézni. Aki egyedül van otthon az ápolttal, mindig vinnie kell magával, vagy súlyos összegekért keres maga helyett egy felvigyázót pár órára, míg ügyeket intéz. Sok családnak nincs lehetősége a tömegközlekedést használni, mert az vagy nem létezik adott útvonalon, főleg a falvakban élők számára, vagy túl lassú, vagy a beteg az állapota miatt nem viseli el azt. A jelenleg létező kilométerenkénti 21 forint támogatást biztosító rendszer már a létrehozásakor sem nyújtott valódi segítséget, ma pedig gyakorlatilag semmit nem jelent a 600, néha 800 forintos benzinárak mellett.

Ráadásul nem korszerű autókba kerül a benzin, hiszen a legtöbb család csak régi, lerobbant járművekkel rendelkezik, mert minden pénzüket a beteg lehető legjobb ellátása emészti fel. Az utazási támogatás ráadásul csak a közigazgatási határig jár, a városon belül megtett kilométerekre semmilyen térítés nem adható. A törvény megalkotója talán azt gondolta, luxusból nem szállnak át a város határában tömegközlekedésre az emberek egy súlyos beteggel, hogy a Budapesten belül több száz kilométert elautózó szülőknél nem probléma kifizetni a benzint?

Mit szeretnénk tehát? Valódi segítséget nyújtó támogatást, nemcsak magunknak, minden magyar állampolgárnak, aki majd egyszer otthonápoló vagy ápoló lesz. És jó esély van rá, hogy szinte mindenki az lesz egyszer. Mi a valós segítséget nyújtó támogatás?

Tisztelt Képviselők! Jusson most eszükbe saját utazásiköltség-támogatásuk: ott milyen összegek szerepelnek? Mennyire nehezen jutnak hozzá? Olyan nehezen, mint mi? A kormányablakba kell bemenniük érte? Tudjuk, hogy önök az ország érdekében dolgoznak, nem mérhetjük a saját munkánkat az önökéhez. Azonban a mi munkánk egy másik embernek az életben maradáást jelenti. Ha az államnak kéne elvégeznie egy otthonápoló munkáját, akkor négy szakképzett ápolót kéne fizetnie, ami milliós tétel.

Ezt a munkát a családok a legmagasabb minőségben, szeretettel, havi 230 ezer, sokan csak 50-70 ezer forint segélyből, éppen hogy a felszínen maradva, saját életükről teljesen lemondva próbálják valahogy megoldani. Várják, hogy egyszer valahol valakinek csak eszébe jut, hogy emberek, mi lehet az otthonápolókkal? Élnek még? Jelentem: igen, még élnek néhányan. Akik még ki tudtak tartani, mert volt némi tartalékuk, mert segített egy családtag, mert nem maradt egyedül az egyik szülő.

De nem segítség érkezik, nem ezért jutunk eszébe bárkinek is - ha spórolni kell, akkor gondolkodnak ránk. Folyamatosan vonják el az eddig létező gyógyszer- és segédeszköz-támogatásokat, szüntetik meg az intézményeket, támogató szolgálatokat, tesznek körülményesebbé vagy csak interneten intézhetővé különböző ügyeket. Ezek a családok nem csalók, nem ingyenélők, akik csak tartják a markukat, elvégzik a munkát, amit az államnak kellene, köszönet és lassan mindenféle segítség nélkül.

Tisztelt Képviselők! Változtassanak ezen! Mutassák meg, hogy önöknek valóban fontos a család. Mi elmondjuk, pontosan milyen segítségre van szükségünk. Konkrét javaslataink vannak, amelyeket szeretnénk a döntéshozók elé terjeszteni, csak annyit kérünk, végre hallgassanak meg minket, biztosítsanak egy fórumot, ahol mindezt elmondhatjuk. Egyetértünk a 60 forintra történő emeléssel, de az otthonápolók speciális helyzetére tekintettel szeretnénk további javaslatokat tenni. Csak néhány példa: üzemanyagkártya; terjesszék ki a közigazgatási határon belüli utazásra is; egyszerűsítsék az ügyintézését; a nappali ellátókba való utazásra is terjesszék ki. Az otthonápoló családok nevében köszönettel: Lépjünk, hogy Léphessenek Közhasznú Egyesület; Közösen Értük Alapítvány a sérült fiatalokért.”

Köszönöm, hogy mindezt elmondhattam, és remélem, hogy képviselőtársaim valamilyen fajta fórumot fognak teremteni az érintettek számára annak érdekében, hogy ezeket a szakmai javaslatokat a maguk mélységében kifejtthessék.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Örülök, hogy elhangzott ennek a levélnek a tartalma. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Nacsa képviselő úr, öné a szó.

Hozzászólások

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Jelenlévők! Köszönjük szépen a levelet is meg a témát is. Erről is több alkalommal beszéltünk itt a bizottság keretein belül vagy akár máshol is.

Képviselő úr most kifejezetten az utazási költségtérítéssel kapcsolatos dolgokat hozta ide. A gyodról is beszéltünk ma már, meg fogunk még, meg többször is beszélgettünk a gyod emelkedéséről, a közgyógyellátásról, egyéb dolgokról, a parkolást segítő intézkedésekről és így tovább, ezekre most nem térnék ki, mert nem témái ennek az előterjesztésnek, amilyen módon próbálják állami oldalról segíteni az SNI-s gyermekek ellátásában részt vevő szülők és felnőttek életét.

Az utazási költségtérítési támogatás esetén a tömegközlekedéssel, valamint a gépkocsival történő utazás esetén járhat költségtérítés, ugyanakkor a szabályozási szándék elsődlegesen a tömegközlekedésre irányult korábban. Fontos megjegyezni, hogy jelenleg a biztosítottat kísérő személy is részesül támogatásban, és ha visszafelé megy, tehát amikor már egyedül utazik például az autóban, akkor a 21 forint helyett 18 forintos költségtérítés van. A biztosított nélküli utazáskor van egy 18 forint/kilométeres támogatás.

Ugyanakkor úgy érzem, ezt a múltkor is elmondtam, megfogalmazhatjuk úgy: kritikaként, hogy képviselő úr itt kifejezetten csak egy személyi kört határoz meg a javaslatában. Nem használom azokat a szavakat, hogy pozitív vagy bármilyen diszkrimináció, de ez nem szociális alapú, hanem járulékfizetési meg a betegség állapotából, a biztosított állapotból fakadó támogatás, költségtérítés, nem pedig szociális alapon történik. Ezért nyilvánvalóan minden biztosított számára egységesen jár, egyébként az állapotától vagy a betegségétől függetlenül jár, és szerintem az ettől való eltérés diszkriminatív lenne.

A múltkor is jeleztem képviselő úrnak ezt a fajta kritikát - szelíden vagy enyhén - , hogy aki a kormányrendelet alapján a biztosított jogviszony alapján jogosult erre a költségtérítésre, szerintem ott mindig egységes szabályozáson kell gondolkodni, és nem lehet kiemelni, meg ezáltal nem lehet másokat lejjebb nyomni. Akkor így fogalmazok: nem lehet másokat lejjebb nyomni.

Képviselő úr ezt az ügyet nem először hozza ide, meg ennek a harcosa, ugyanakkor sajnálok valamit képviselő úr kommunikációjában és a politikai közbeszédben, mert azért ebben a helyzetben történt előrelépés, és azt az erőfeszítést képviselő úr semmilyen módon nem méltányolta, dicsérte, ismerte el.

Ez február 29-én történt, pár nappal ezelőtt, amikor a 38/2024-es kormányrendelet megjelent: többek között az SNI-s gyerekek ügyében is intézkedett a kormány a közforgalmú személyszállítás utazási kedvezményeiről szóló kormányrendelettel. Azt gondolom, hogy ezzel a kormányrendelettel új alapokra helyeződnek az utazási kedvezmények, mert a kormányrendelet alapján az SNI-s gyermek, tanuló és két kísérője - nem egy, mint korábban, két kísérője is - a helyközi közlekedésben 100 százalékos mértékű jegykedvezményben részesül, tehát a közforgalmú személyszállítási eszközökön történő utazás során költségtérítési támogatásra most már nem lesz szükség, és nem is kell ezt a rendszert, a költségtérítést a tömegközlekedésen fenntartani, hiszen nemcsak egy, hanem két kísérővel 100 százalékos jegykedvezményben részesülnek. Ez egy új fejlemény az elmúlt időszakban - és azt gondolom, lehet, hogy ön azt mondja majd, hogy apró meg nem elég, erről lehet beszélgetni, erre nyitottak vagyunk -, és csak azt akarom mondani, hogy történt előrelépés. Ezt szerintem a politikai korrektség kedvéért is érdemes elismerni, mert ezzel a tömegközlekedésben az utazási kedvezményekben egy új időszámítás vette kezdetét március 1-jétől, és én azt gondolom, hogy itt az előrelépésben történtek dolgok.

Ahogy a múltkor is elmondtam, a képviselői határozati javaslatban szerintem más csoportokkal szembeni, más betegségekkel szembeni szembeállítás miatt én tartózkodni fogok a javaslatról történő szavazásnál. Köszönöm.

ELNÖK: Kérdezem, van-e több hozzászólás. *(Jelzésre:)* Sebők Éva képviselő asszony, öné a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Előterjesztő! Kedves Képviselőtársam! Én abszolút emelem a kalapom a végtelen türelem előtt, amit ön és ez a közösség ezzel az előterjesztéssel kapcsolatban megél és mutat. Énszerintem

azért a legtöbben már ismernek annyira, hogy én nem tudok ennyire türelmes lenni, de szerintem az ön által gyakorolt út a hatékonyabb és hosszú távon a sikeresebb.

Úgyhogy először is szeretném megköszönni, hogy immáron sokadjára is elének kerül ez az ügy, és szerintem senkiben sincsen kétség afelől, hogy mi lesz ennek is a sorsa a mai napon. Viszont én szeretném, ha tudná, hogy ez a munka, amit ebbe beletesz, nem teljesen eltékozolt munka. Én folyamatosan pörgök a választók között, és bár nem egy politikai közösségnek vagyunk a tagjai, de amikor felteszi nekem egy választó a kérdést, hogy mi az, aminek át kellene mennie, de nem megy át - különösen, ha ezt a kérdést egy fideszes választó teszi fel nekem, hogy miért vagyok én felháborodva azon, hogy egyetlen ellenzéki javaslat sem tud átmenni -, ez a javaslat az egyik első, amit említeni szoktam. Én kívánom, hogy ez előbb-utóbb tovább tudjon menni.

Nacsa úrra is szeretnék reagálni. Én tudom, hogy ön nem tudhatja - és nem is hibáztatom azért, hogy ön nem tudja -, de borzasztó a tömegközlekedési rendszer az ország egyes részein, különösen Kelet-Magyarországon. Nekem nincs jogosítványom, én tömegközlekedem, kizárólag tömegközlekedéssel járok. Vannak tömegközlekedéssel megközelíthetetlen helyek, nem is kevés, különösen akkor, ha mondjuk időpontra kell menni egy megyeszékhelyre. A járási központokon, illetőleg a közvetlen agglomeráción kívül gyakorlatilag alig van olyan település, amelyikből egy megyeszékhely megközelíthető lenne.

Szerintem van itt néhány vidéki képviselő. Borzasztóan kíváncsi vagyok egyébként, hogy mondjuk - mit hozzak fel példának - Magyarbánhegyesről Békéscsabára bejutni tíz óra előtt lehetséges-e. Én aránylag fixen és magabiztosan azt merem mondani, hogy 10 órára senki nem fog beérni úgy, hogy nem hat óra előtt indult el.

Úgyhogy én azt javaslom, hogy ne csak tömegközlekedésben gondolkodjon, mert nem mindenkinek elérhető Budapest és Budapest agglomerációs tömegközlekedésének, egyébként szerintem, a meglehetősen sűrű és jól ellátott volta. Sajnos nekünk nagyon-nagyon más az élet az ország keleti részein. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kérdezem, hogy kormánypárti hozzászólási igény van-e. *(Nincs ilyen jelzés.)* Nem látok ilyet.

Ellenzéki oldalon két képviselő is jelezte, hogy hozzá kíván szólni. Alelnök úr jelentkezett először. Komáromi Zoltán alelnök úr, öné a szó.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Egy kérdés lenne, mert nem tudtam utánanézni: ez a 21 forint mióta 21 forint? Mert az eredeti jogszabály mutációit nem találtam meg, mert azért ez is jelent valamit, hogy akkor mennyi volt egy liter benzin, egy liter gázolaj, és most mennyi.

A másik pedig, hogy én a tömegközlekedés versus autó kapcsán nagyon gyakran a tömegközlekedés pártján vagyok, de itt sajátos nevelési igényű gyerekekről van szó. *(Nacsa Lőrinc közbeszól.)* Attól függ, hogy milyen; viszont ha attól függ, hogy milyen, ez BNO-val behatárolható, egészségi állapotnak és nevelési szükségletnek megfelelően, viszont ezeknek a gyerekeknek a közlekedését háztól házig kell biztosítani, mert egyszerűen képtelenség felvinni őket, még ha lenne tömegközlekedés, ez akkor is nagy nehézség. Tehát ezt végig kéne gondolni, és nem összemosni más költségtérítésekkel, mert itt tényleg egy speciális szükségletről van szó, ami megkerülhetetlen.

Tehát gyakorlatilag hagyni kéne ezeket a családokat megélni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Szabó Tímea képviselő asszony, öné a szó.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársam! Én is szeretném megköszönni ezt a nagyon fontos javalatot. Természetesen a Párbeszéd-Zöldek nevében ezt támogatjuk.

Tényleg azt szeretném mondani a kormánypárti képviselőknél, hogyha az ötszörösére, a tízszeresére szeretnék emelni ezeket a támogatásokat, az se lenne elég. Most nem az a feladat, hogy elmondják, hogy de mennyi mindent tettek mondjuk a CSOK-kal a felső középosztály megsegítésére, hanem az, hogy a legelesettebbeknek hogyan tudunk többet segíteni. Én ezt már egy korábbi, bár nagyon hasonló pontban elmondtam, hogy ha van pénz, ha van 2 milliárd forint mexikói templomépítésre, meg ha van a határon túli fociira sok milliárd forint minden évben, akkor legyen a sérült, beteg emberek támogatására, a legelesettebbek támogatására is. És van pénz, tehát pontosan tudjuk, hogy van pénz egyébként. Pont Z. Kárpát képviselőtársam mondta el az előző napirendi pontban, hogy mondjuk az áfabevételből mekkora pluszforrások keletkeztek a költségvetésben. Tehát tudjuk, hogy lenne mire fordítani. Ez az egyik dolog.

A másik pedig az, hogy szeretném elmondani, hogy én rendkívül szegénytelennek tartom ezt; most láttam, hogy legalább néhány kormánypárti képviselő igennel szavazott arra, hogy hallgassuk meg az érintetteket. Én azt szeretném kérni, hogy ez legyen alap. Korábbi ciklusokban, amikor még a KDNP-s Lukács Tamás volt az akkori Emberi Jogi Bizottság elnöke, akkor a meghívott külsős civil szervezeteket minden alkalommal meghallgattuk, tehát fel se merült az, hogy ne hallgassuk meg. Ez az a bizottság... Hát, hogy hozunk mi döntéseket úgy, hogy magukat az érintetteket nem hallgatjuk meg? Nem véletlenül van vagy alakult ki az a mondás, hogy: semmit rólunk nélkülünk. Ki más lenne hitelesebb forrás, mint azok, mint akik átéltek ezeket a mindennapokat, és akik el tudják mondani, hogy min mennek keresztül?

Úgyhogy én a jövőre vonatkozóan azt szeretném kérni, hogy ne szégyelljék, nyugodtan tegyék fel a kezüket, és adjuk meg a lehetőséget. Ugyanúgy úgy szavazhatnak a végén, ahogy akarnak, de legalább a lelkiismeretüknek ezt a részét pipálják ki, hogy megengedték, hogy az érintettek elmondhassák a véleményüket. Ez nem először fordult elő, mert amikor a védőnőket elhívtuk a bizottságba, akkor is ugyanezt tették és még számos más alkalommal is. Én szeretném arra biztatni önöket, hogy változtassunk ezen a gyakorlaton a jövőben. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Csak a jegyzőkönyv kedvéért jegyezzük meg, hogy ez nem a bizottság elnökén múlik (*Szabó Timea közbeszól.*), tehát nem azért nem történik meg most itt az, hogy valóban a demokrácia írott betűje szerint meghallgassuk az érintetteket egy adott kérdésben, mert éppen ellenzéki elnöke van a bizottságnak, hanem azért, mert a tisztelt kormánypárti képviselők egyszerűen rettegnek minden szembenézéstől. Tehát ezt csak a jegyzőkönyv kedvéért jegyezném meg.

Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni. (*Senki sem jelentkezik.*) Több hozzászólási igényt nem látok, a vitát lezárom. Mielőtt átadnám Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak a szót, jelzem a bizottság tagjai számára, hogy teljesen jogosan érkezett egy igény a képviselő úr részéről, hogy a képviselő úr által felolvasott levelet juttassuk el a bizottság tagjai számára. Megkérdezem képviselő urat, hogy ez nyomtatott formában rendelkezésre áll-e annyi példányban, hogy ki tudjuk ezt most osztani.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Természetesen az érintettek képviselőjénél itt található, akár ő, akár én ki tudom osztani, ahogy a szabályok megengedik.

ELNÖK: Akkor természetesen én elnöki jogkörömnél fogva kérem, hogy osszuk ki, és ha ebben segítséget kapunk, akkor én ezt nagyon megköszönöm. *(A dokumentum kiosztásra kerül.)* Közben átadom a szót az előterjesztő Z. Kárpát Dánielnek. Képviselő úr, öné a szó, amennyiben reagálni kíván a vitában elhangzottakra.

Z. Kárpát Dániel reagálása

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm szépen, nagyon röviden. Mindenképp szeretnék reagálni, főleg azért, mert kérdés is elhangzott, és ez mindig balzsamozza az ember lelkét, hogy valamifajta szakmai konstruktív vitának van értelme.

Elhangzott, hogy mióta ilyen alacsony ez az összeg. Ha az érintettek képviselőinek szót adtak volna, akkor az általa elmondottakból és egyébként a csatolt levélből is kiderül, pontosan itt van a válasz ebben az anyagban. Idézem az egyik érintett családot: „X. Y. óvodában kezdtünk 2006-ban. - szerintem akkor is ennyi volt ez az összeg - Tavaly fejezte be lányom a szakiskolát a Petőben. Budapestiek vagyunk, ezért az utazási segítség kilőve, lehet menni tömegközlekedéssel (négy átszállás lett volna).” Itt szeretnék megállni a tömegközlekedésnél egy kicsit. Szerintem jó, hogy ez egy támogatott valami, és hogy erősebben támogatott, mint korábban. Viszont ez egy erősen leszűkített körre vonatkozik. Tehát aki ismeri az érintettek körét, kerekesszékesek esetében egész egyszerűen nonszensz arra hivatkozni, hogy majd a tömegközlekedéssel megoldják, amikor az én élőhelyemen, Budapesten is tudnám sorolni azokat a HÉV-megállókat, ahol még az alapfokú akadálymentesítés sincsen megoldva. Ennek az infrastrukturális háttére egész egyszerűen hiányzik.

Felhívták a figyelmet az érintettek közben arra is, hogy mindez jellemzően a tankötelezettségig igénybe vehető támogatási forma, tehát nem alanyi jogon és örökre, amíg ez az állapot fennáll. Sajnálatos módon ez az állapot a legtöbb esetben örökre fennáll. De mégis van egy ilyen szűkítő tétel a rendszerben, és a tankötelezettségi kor és egyéb lehetséges szűkítések tovább nehezítik az érintettek dolgát. A helyzet az, hogy kicsit érdeklődve hallgattam kormánypárti képviselőtársam reakcióját, mert tavaly tettek egy ígéretet, hogy önök megszavazzák ezt a javaslatot, de akkor azt kérték tőlem, hogy szűkítsem le az érintetti kört, hozzam vissza ezt a javaslatot és majd akkor szavazzák meg. Most pedig azt kaptam meg, hogy túlságosan leszűkített ez a javaslat, és így diszkriminatív másokkal szemben.

Igyekeztünk az SNI-be mint gyűjtőfogalomba kapaszkodni, hiszen ezt nem én alkottam meg, én nem is értek ehhez a szakterülethez. Az én dolgom az, hogy artikuláljam a hozzáértőknek a hangját, és ez a gyűjtőfogalom nem egy politikusi kreálmány, ez egy szakmai gyűjtőkategória, ennél objektívebbet ezen a terepen nem tudunk elképzelni. De nyitott vagyok arra, hogy a kormány jelölje meg, hogy milyen taxatív felsorolást tegyünk a javaslatba. Sőt tudják mit? Csinálják meg önök a saját nevük alatt, én meg fogom szavazni, erre ígéretet teszek, forognak a kamerák is, tehát számonkérhető ez az ígéret.

Egy zárómondatot engedjenek meg nekem. Aki ismer, mondjuk, autizmus spektrumzavarral élő gyermeket, könnyen belátja, hogy a tömegközlekedéssel való utaztatás sokszor objektív és katasztrofális akadályokba ütközik. És aki ismeri hasonló honfitársainkat, akár már felnőve is, azt is tudja, hogy itt dől el, ezen a ponton, hogy elegendő fejlesztést tud-e kapni az érintett, hogy egy szociális transzferekre élete végéig szoruló, ha úgy tetszik, akkor segélyezett lesz Magyarországon, vagy pedig megfelelő számú, minőségű fejlesztéssel, az amúgy benne meglévő tehetséget jó esetben kamatoztatni képes, és a nap végén akár adófizető polgára, magabíró, a tehetségével élő polgára lehet ennek a hazának. Ez itt dől el, ezen a ponton. Tehát nehogy ezt politikai javaslatként tessenek kezelni, mert baromira nem az. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm képviselő úr. Mielőtt szavaznánk, bejelentem, hogy Nacsá Lőrinc képviselő urat dr. Kovács József alelnök úr fogja helyettesíteni a következő időszakban, és már a szavazás alatt is.

Határozathozatal

Tehát szavazni fogunk. Ki az, aki támogatja a H/7206-os számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, ezt kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 1 nem. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 9 tartózkodás.

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 4 igen szavazattal, 1 nem szavazat ellenében, 9 tartózkodás mellett nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom. Képviselő úrnak köszönöm szépen az aktív közreműködést.

A gyermekvédelmi eseti bizottságok felállításáról szóló H/7389. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Következő napirendi pontunk a gyermekvédelmi eseti bizottságok felállításáról szóló H/7389-es számú határozati javaslat tárgysorozatba vétele. Az előterjesztő képviselőjében köszöntöm ismét az asztalnál és körünkben Ander Balázs képviselő urat. Képviselő úr, öné a szó.

Ander Balázs előterjesztése

ANDER BALÁZS (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Nos, akkor ennyit a gyermekvédelemről. Előbb itt sajnálatos módon megint csak bebizonyosodott, hogy ez kiváló propaganda fogás és szövegek okot adó ürügy lehet, de amikor érdemben tenni lehetne, akkor máris megbicsaklik a kormánypárti szándék.

Én egy befektetési tanácsot adnék mindenekelőtt a kormánypárti képviselőtársaimnak: a legjobb beruházás az emberekbe való befektetés. Z. Kárpát Dániel képviselőtársam itt elmondta, világosan kifejtette, hogy miért, és miért nem, mondjuk, a Vodafone-felvásárlás, miért nem a reptér, miért nem a beton az, ami ennek az országnak igazán jó a jövőjét adhatná, és miért az, hogy a humán tőkébe való beruházás jelentheti a jövőt.

Szóval az előbb is kiviláglott, hogy a kormánypárti képviselőtársak jobbra csak a törvényi szigorításban látják a gyermekvédelem ügyét, amivel mi egyébként egyet tudunk érteni részben. Mindig támogattuk a törvényi szigorításokat, viszont azt is rendre hozzáfűztük, hogy ha csak és kizárólag ebben tudnak gondolkodni, az édeskeves lesz. Ennél jóval-jóval többre lenne szükség, nevezetesen például a teljes gyermekvédelmi rendszer megerősítésére, és ha még tágabb perspektívában nézzük a dolgot, akkor a szociális szféra olyan szintű megtámogatására és a mostani forráshiányos helyzet főlészámolására, ami bizony kormánypárti akaratot igényel, hiszen mindez komoly költségvetési forrásvonással jár.

Nos, képviselőtársak, tehát konzervatív párt képviselőként mindig el szoktam mondani, hogy a gyermek felelősség, és a családnak, a szülőknek elsődleges feladata van abban, hogy a gyermeküknek boldog, sikeres jövőt tudjanak biztosítani, de azért mondjuk ki, hogy megvan az állam felelőssége is. Ha az oktatási és nevelési intézményekben most honos protokollt nézzük, amelyet alkalmazni kell vagy kellene akkor, ha ott fizikai vagy szexuális abúzus éri valamelyik gyermeket, akkor az elmúlt hetek történéseiből teljesen egyértelműen kiviláglott, hogy ez sokszor nem működik. A javaslatunk erre vonatkozóan az, hogy álljanak föl ezek az úgynevezett eseti

bizottságok. De határozati javaslatról van szó, tehát kormánypárti képviselőtársaim újra belerakhatnák a magukét, és formálhatnák egyébként úgy, hogy az valami közös, konstruktív célt szolgáljon. Tehát gyakorlatilag szinte szabad kezet kapnak ehhez.

Mi azt mondjuk, hogy örvendetes lenne, ha egy rendőr, egy pszichológus, egy gyermekjogi képviselő, valamint egy gyermekvédelmi szakértő venne részt ezeknek a bizottságoknak a működésében. Ha önök azt mondják, hogy kevés a költségvetési forrás, és megyénként csak egy ilyen állandó bizottság, ami belefér a büdzsé kereteibe, akkor talán még ezt is el tudjuk fogadni, de legyen valami érdemi előrelépés. Szóval, ha csak abban gondolkodnak, hogy a pedofil bűnelkövetőkkel szemben minél keményebb szigorrt érvényesítsenek, mi azzal egyetértünk, de kevés lesz. Tehát újra meg újra itt meg más helyütt is szeretnénk hangsúlyozni, hogy az édeskevés lesz ahhoz, hogy érdemben a hazai gyermekvédelem recsegő-ropogó rendszerét meg tudják támogatni, annál is inkább, mert az gyakorlatilag már csak a kármentés. Márpedig jó lenne az egész helyzetet a gyökerénél kezelni és megakadályozni, meggátolni azt, hogy ezek a szerencsétlen sorsú gyermekek, illetve fiatalok az állami ellátórendszerbe kerüljenek.

Itt ennek egyik leágazása tulajdonképpen az, amiről most szó van, oda kellene ezekre a problémákra sokkal hangsúlyosabban figyelni. Ehhez kérjük képviselőtársainknak a támogatását. Igazándiból jól látják, ez nem fogja romba dönteni a költségvetést. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm képviselő úr. A vitát megnyitom, kérdezem, ki kíván hozzászólni. Dr. Mészáros Lajos alelnök úr, öné a szó.

Hozzászólások

DR. MÉSZÁROS LAJOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Azt gondolom, hogy a célokat illetően nagy vita nincs közöttünk, ez pártokon átívelő feladat, hogy a gyermekvédelmet megerősítsük, hiszen Magyarországon a gyermekek érdeke az első, és ezt a kormány is kiemelt, fontos feladatnak kezeli, és emiatt el is indította azokat az előkészítő feladatokat, amivel a tavaszi ülészakban egy komplex törvénycsomagot fog benyújtani az Országgyűlés elé.

Egyébként azt el kell mondani amiatt, hogy kicsit megvédjük magunkat, hogy 2010-ben - hogy most a humán befektetésekre visszatérjek - 325,2 milliárd forintot költött a leköszönő baloldal gyermekvédelemre, 2024-ben négyszer többet, tehát jóval az infláció fölött négyszer többet, 1463 milliárdot fordítottunk szociális gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatásokra. Tehát nem igazán érhet minket az a vád, hogy elhanyagoltuk ezt a kérdést, de természetesen lehet, hogy ez sem elég és nyilván nem elég, és lehet mindenben még tovább javítani és a gyermekvédelmi törvényekre is igaz ez, tehát ezen dolgozik a kormány. Ha majd benyújtja ezt a törvénycsomagot, aminek az előkészülete most zajlik, akkor lehet erről vitatkozni, és akkor minden álláspontot meg lehet hallgatni. De azt gondolom, hogy jelen fázisban nem ez az egyetlen ilyen betérés, ami erre vonatkozik, de minden ilyenre azt kell mondani, hogy előbb nézzük meg, hogy mit terjeszt be a kormány, és akkor azon lehet vitatkozni, lehet változtatni, lehet módosítási javaslatokat benyújtani, de jelenleg ezt időszerűtlennek tartom, elismerve, hogy a szándék az jó, úgyhogy én tartózkodással fogok szavazni erre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. Sebők Éva képviselő asszony öné a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Elnézést kérek, ha egy kicsit eltérek a témától, de egy kérést szeretnék megfogalmazni dr. Mészáros Lajosnak: tekintettel arra, hogy ön

volt az egyetlen olyan képviselő, aki nem egészen két órával ezelőtt úgy döntött, hogy nemet mond arra, hogy a gyerekek élete, egészsége és biztonsága fontosabb, mint a szülő kapcsolattartáshoz való joga, miközben az összes többi képviselőtársában volt annyi elegancia, hogy legalább tartózkodjanak, ne beszéljen arról, hogy mennyire fontos önnek a gyermekvédelem, keressenek erre valaki mást a frakcióban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm képviselő asszony. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Több hozzászólási igényt nem látok, a vitát lezárom, és átadom a szót Ander Balázs képviselő úrnak. Öné a szó.

Ander Balázs reagálása

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Igen, valóban azt azért sokszor tapasztaljuk, hogy a kormánypárti oldalon olybá tűnik a dolog, mintha az a bizonyos pohár félig teli lenne, de hát engedtessek meg, hogy ellenzéki térfélről mi azt lássuk, és a kritikáinkat megfogalmazva azt mondjuk, hogy az a pohár félig üres.

Azzal kapcsolatosan, hogy a kormány mit terjeszt majd elő, vannak aggályaink, ugyanis ezt már néhányszor eljátszották kormánypárti oldalról: azzal söpörték le a javaslatainkat, és hajították a kukába, hogy majd várjuk ki azt, amíg a kormány előáll a nagy és generális, mindent megoldó javaslatcsomaggal. Jól láttuk egyébként, hogy ez hogyan alakult, teszem azt, '21 tavaszán is. Hozzáteszem, az ellenzéki pártok közül a Jobbik volt az egyetlen, amelyik elfogadta a gyermekvédelmi törvényt, de súlyos kritikákat megfogalmazva.

Tehát képviselőtársam, legalább ebben az ügyben tényleg örvendetes lett volna, és lehet, hogy akkor most teljes naivitásomról teszek tanúbizonyságot, amikor azt mondom, hogy néha az ember igen, valami jóleső érzéssel nyugtázná itt a napot, és nem a falra hányt borsó és a teljes meddő küzdelem világát látni ebben az egészben, hogyha legalább az ilyen javaslatok, amelyek tényleg nincsenek átpolitizálva... Látták ezt a határozati javaslatot, nem állíthatják azt, hogy nem tudom én, milyen vádakat vágtunk volna a kormányoldal fejéhez ebben, hogyha legalább akkor az ilyen javaslatokkal kapcsolatosan azt látnánk, hogy van valamiféle befogadási szándék a kormánypárti oldalról. Higgyék el, szerintem ez a magyar politikai életnek a hihetetlenül rossz hangulatát talán egy kicsit javítani tudná. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/7389. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét? Kérem, kézfelemeléssel azt jelezze. *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki nem? *(Nincs jelentkező.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 10. Megállapítom, hogy a bizottság 3 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 10 tartózkodással nem vette tárgysorozatba a javaslatot. A napirendi pont tárgyalását lezárom. Köszönöm szépen, képviselő úr, az aktív közreműködést.

A menstruációs szegénység visszaszorításáról szóló H/5774. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

12. napirendi pontunk következik, a menstruációs szegénység visszaszorításáról szóló H/5774. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételéről fogunk dönteni. Az előterjesztők képviselői között köszöntöm Bakos Bernadett képviselő asszonyt. Képviselő asszony, öné a szó.

Bakos Bernadett előterjesztése

BAKOS BERNADETT előterjesztő (LMP): Köszönöm szépen. Nem ez az első alkalom, hogy itt van ez a határozati javaslat, ugye a legutóbbi ülés az nagyjából egy éve volt, amikor azt kritizálták, hogy áfacsökentést javasoltunk, illetve, hogy az államhoz soroltuk ezt a feladatot. Úgyhogy a kéréseiknek, javaslatainknak megfelelően ezúttal átdolgoztuk, hogy most már önök is jó szívvvel tudjanak erre igennel szavazni. Tehát átsoroltuk ezt az intézkedést az önkormányzatok önként vállalható feladatai közé, és ehhez rendeltünk hozzá támogatást. Itt 25 ezer forint/1000 lakos/év mértékű támogatásról van szó. Tehát még egyszer: ez 25 forint/fő/év. Gyakorlatilag ez mutatja, hogy itt nem arról van szó, hogy erre ne lenne forrás, ez pusztán szándék kérdése, tényleg az önök részéről is, hogy szeretnék-e ezt támogatni.

Továbbra is azt javasoljuk, hogy a védőnői hálózaton keresztül, az iskolákon keresztül ériék el az érintetteket, tényleg ne maradjon ki emiatt semelyik gyermek azért az oktatásból, mert, mondjuk, a családjában ezt az összeget nem tudják kiszorítani, inkább akkor kapja meg az iskolában, az a biztos, ha ott van, és nem szenved emiatt hátrányt az oktatásokban.

Illetve a továbbiakban is az a probléma ezzel, hogy ezt állami intézményekben kéne elsősorban biztosítani, hiszen az iskolák, és azóta már a védőnői hálózat is átkerült az államhoz, tehát arra is kérjük önöket, hogy tegyék ezt lehetővé, hogy ott ezeket lehessen biztosítani, illetve a továbbiakban is nagyon szorgalmazzuk, hogy legyen ezzel kapcsolatban felvilágosítás is.

Mi egyébként azt tapasztaltuk - ugye, Kőbányán ezt még önkormányzati képviselőként kezdeményeztem -, hogy a kerületben ez a program jól működik, tehát a gyermekek átmeneti otthonától kezdve, a Bárka Humán Szolgáltató Központon keresztül mindenhol eljutott a kerületben, mindenhol elérhetőek ezek a termékek. Nagyon sok helyen valóban fel kellett egyébként a kislányokat világoztatni arra, hogy mi ez, hogy kell használni, tehát látszik, hogy nem lehet feltétlenül csak a családokra számítani ebben. És ott egyébként éves 2 millió forintos összegből, ebben a 80 ezres kerületben ezt meg lehetett valósítani, tehát ez alapján számítottuk ki ezt a 25 ezer forint/ezer lakos/per évet, úgyhogy nagyon remélem, hogy most már ebben a formában meg tudják ezt szavazni, és tárgyalhatunk róla plenáris ülésen. Köszönöm a figyelmüket.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. Bartos Mónika képviselő asszony, öné a szó.

BARTOS MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a lehetőséget elnök úr, és köszönöm szépen képviselőtársnőmnak, hogy evvel a témával odaadón foglalkozik, hiszen ez egy valós probléma. Egy évvel ezelőtt, szűk egy évvel ezelőtt, amikor beszéltünk róla, akkor én is azt mondtam, hogy próbálok utána járni ennek a dolognak, és valóban, én 29 szervezetet tudok, akik az országot járva, a 300 felzárkózó településen ezzel a kérdéssel foglalkoznak, és a Jelenlét programon keresztül igyekeznek ebben a kérdésben segítséget nyújtani.

Azt is el tudom mondani, hogy a szakemberek meglátása szerint - hiszen szakemberekről van szó, akik ezt a munkát végzik, és ezt nőként át is tudjuk érezni - ez egy nagyon érzékeny probléma. Ők elmondták, hogy egyrészt, akik ilyen szükségben szenvednek, azok nem is nagyon beszélnek erről, nem is nagyon tudnak és mernek kérni, sokszor erősíteni kell bennük azt a magabiztosságot, azt a testtudatosságot, amivel ezt a kérdést ők maguk is vagy a családjuk is kezelni tudja. Ők azt mondták, hogy nem látják jó ötletnek az önkormányzatok bevonását sem, hiszen nem mindig van

meg az önkormányzatoknál az a megfelelő szakember vagy az a munkatárs, aki erről tud az illető érintett hölgyekkel, lányokkal beszélni, ugyanakkor férfi nem lehet ez az illető, hiszen a hölgyek nem nyílnak meg, férfiaknak biztos nem, de az idegeneknek sem nyílnak meg. Ők azt mondták, hogy a jelenlét módszertanával vannak ott ezeken a településeken, tehát egy állandó jelenléttel, egy folyamatos tájékoztatással próbálnak segítséget nyújtani, és több olyan program is van, amelyik kamaszlányoknak szól, vagy olyanoknak, akik ennél a korosztálynál már kicsit idősebbek, és különféle nevelési eszközökkel, akár videókkal, mással próbálnak nekik segíteni.

Én azt gondolom, hogy kell ezzel a kérdéssel foglalkoznunk. Annak nagyon örülök, ha van olyan önkormányzat, aki ezt felvállalja, de nem biztos, hogy minden önkormányzat fel akarja, fel tudja vállalni, illetve én tudok támaszkodni a szakértők állásfoglalására és szeretnék is, hogy ha ők azt mondják, hogy nem ez az út. Szerintem érdemes lenne erről beszélnünk a későbbiekben is. Egyébként ezer napja fut az a program, az a Jelenlét program, ami ennek a kérdéskörnek a megoldását próbálja segíteni. Tehát van már tapasztalat, de van még előttünk út, amit meg kell tennünk. Köszönöm szépen képviselőtársnőmnak, hogy beszélgethetünk erről, és én magam tartózkodni fogok a szavazásnál. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kérdezem, van-e hozzászólás. *(Jelzésre:)* Igen, Sebők Éva képviselő asszonyé a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm szépen. Először is szeretném megköszönni képviselőtársamnak, hogy behozta ezt az ügyet. Nagyon fontos kérdésről van szó.

Azzal kezdeném, hogy Bartos Mónikának reagálok. Nézze, én apai oldalról egy egyszerű parasztcsaládból jöttem. Nekem az apai nagyanyámnak volt egy mondása, aminél szerintem kevés igazabb dolog van, mégpedig, hogy lehetetlen nincs, csak tehetetlen. Nem tudom elfogadni azt az érvelést, hogy ezt az állam nem tudja megoldani, ezt az önkormányzatok nem tudják megoldani. Úgy néz ki, hogy az államon és az önkormányzaton kívül több ezer olyan szereplő van, aki ilyen jellegű problémákat meg tud oldani.

És akkor át is hidalnék a következő kérdésre, miszerint mi is meg tudjuk oldani. Békés megyében is jelen van a Momentumnak a Nőszírom nevű programja, ahogy egyébként pont Kőbányán is jelen van a Nőszírom-program, ahol mi gyűjtünk adományokat, amelyeket el tudunk juttatni azokra a helyekre, ahova ezeknek az eszközöknek el kell jutniuk. Ha egy pártnak az önkéntesekből álló alapszervezete meg tudja oldani ezt a problémát, akkor egy önkormányzatnak, amelynek a magyar adófizetők pénzéből finanszírozott apparátusa van, meg kell tudnia oldani. Az államnak pláne meg kellene tudnia oldani. Azért tartom borzasztóan visszatetszőnek azt, amit ön most elmondott, hiszen az egyik kulcsa annak, hogy jó megoldás legyen, az egy erős szociális ágazat kellene hogy legyen, olyan szociális munkásokkal, akik egy adott területen valóban jelen vannak évek óta, és ismerik mélységében a családokat. Holott itt van, én lassan két éve ülök bent az Országgyűlésben, gyakorlatilag hónapról hónapra itt van vagy a Párbeszéd, vagy a Jobbik, vagy az LMP, vagy mi, vagy az MSZP, vagy a DK, és elmondják, hogy a szociális ágazat leépülése országos szintű tragédiához fog vezetni. Igen, mert nincsenek ott állandó jelenléttel a szociális dolgozók, mert havonta meg háromhavonta történik a fluktuáció, és persze, hogy nem ismerik a családokat, és nem tud a bizalmi kapcsolat kiépülni.

Én március 8-án kint leszek, nemcsak én, hanem az alapszervezetem számos tagja Orosházán több drogéria előtt is, és gyűjteni fogjuk bizony a menstruációs eszközöket. Hovatovább annak érdekében, hogy megszűnjön a tabusodás a

menstruáció kérdése körül, én személyesen a saját zsebemből felajánlottam azt, hogy minden egyes férfinél, aki bemegy az orrunk előtt, és vesz egy csomag betétet úgy, hogy ő viszi oda a pénztárhoz, és ő fizeti ki, az ő betétjét én emelem még eggyel: minden egyes, férfi által vásárolt betét után én a saját zsebemből veszek egy másik csomag betétet. Szeretettel várom egyébként a férfi képviselőtársakat, jöjjenek, vegyenek tíz betétet, húzzák ki tíz csomag betét árát a zsebemből, és akkor annyival is előrébb lesznek az orosházi rászorulók. Nem tudom elfogadni, hogy nem tudják megoldani.

Egyébként a kampányunknak az lesz a fő mondanója, hogy „Adományozz egy hét iskolát!”. És aki nem méri fel ennek a súlyosságát, és arra hivatkozik, hogy ezt nem lehet, meg nem ennek a feladata, meg nem annak a feladata, annak nem a probléma megoldása, hanem a bürokratikus elfojtása a célja. Úgyhogy én arra kérem képviselőtársamat, hogy ne adja föl, akárhányszor behozza, mi annyiszor fogjuk támogatni, és hiszem, hogy előbb-utóbb ez is meg tud majd valósulni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Dr. Komáromi Zoltán alelnök úr, öné a szó.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK), a bizottság alelnöke: Azért én is kicsit meglepődtem azon, hogy az önkormányzatok nem alkalmasak arra, hogy egy ilyen problémának a menedzselését rájuk lehessen bízni. Én nagyon várom majd nyáron vagy ősszel az egészségügyi tárcának a beszámolóját, hogy milyen pozitív hatásokkal járt az országban az, hogy a védőnői hálózatot elhoztuk - illetve nem mi, önök elhozták - az önkormányzatoktól, és a megyei kórházak koordinálásában dolgoznak. De ha lehet hinni az egészségügyi államtitkár úrnak, akkor kevesebb betöltetlen védőnői állás van vagy praxis van, mint az átszervezés előtt. Mondjuk ez a szám azért 400 fölötti jelenleg is, de ezeknek a helyettesítése azért meg van oldva, és a megyei kórházak is rendelkeznek azzal az infrastruktúrával, hogy egy ilyen országos programnak a koordinálását az adott megyére ők elvégezzék. Felsőfokú végzettségű védőnők dolgoznak, elhivatott védőnők dolgoznak a rendszerben. Ha ehhez hozzáteszem azokat az önkormányzatokat, akiknek még van működőképes szociális ellátó, támogató csapata - szerintem ezek az emberek évtizedek óta beszélnek egymással, és azzal, hogy átszervezték a védőnői ellátást, nem szakadt meg az a közös kapcsolat, mert ugyanazok a célszemélyek, akiket támogatni, segíteni kell.

Úgyhogy én mindenképpen azért támogatnám, és kellene most már ezzel is valamit csinálni, hogy idehozzuk, elismerjük, utána mi támogatjuk, önök tartózkodnak, és akkor megint visszamentünk a kályhához, és kezdhettük előlről ezt a táncot, de közben felnő egy generáció ezeken a településeken, akiknek egyszerűen se fogalmuk, se élményük nincs arra, hogy ezt a problémát egyébként meg lehetne oldani. És ha meg szeretnénk oldani, ezt csak együtt tudjuk megoldani, mert ehhez költségvetési pénz kell, ehhez a védőnői hálózat feladatkeréneke a leírásába ennek bele kell kerülni. Az önkormányzatok felénél ezt az egész dolgot megint csak meg kell szervezni, de ez megoldható. Nem hiszem, hogy a XXI. században ennek logisztikai akadálya lenne. Én viszont nem szeretném azt látni, tapasztalni, hogy valami elvi akadály merült fel közben. Tessék fölállalni, a többit csináljuk végig, szerintem alkalmas még a magyar önkormányzati és védőnői hálózat arra, hogy ezt a feladatot megoldjuk. Én nagyon szívesen segítek benne, amennyiben ez szükséges hozzá.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. Bartos Mónika képviselő asszony öné a szó.

BARTOS MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr a szót. Teljesen egyetértek Komáromi Zoltán képviselőtársammal, szerintem is a védőnők nagyon jól el tudnak, nagyon sok esetben el tudnak jutni a családokhoz, de nem minden esetben. Tehát ezért is nagyon fontos az, amit a szakemberek mondanak, hogy diagnózisalapú segítségre van szükség, ami azt jelenti az ő értelmezésükben, hogy mindig az adott településre vagy nagyon sokszor az adott családra szabják azt, hogy miben és hogyan segítenek, mert itt az egészségügyi betétek vagy menstruációs eszközök, csak egy része annak a segítségnek, ami sokszor a családoknak szükséges. Ezért gondolom azt, hogy kell, jó, ha beszélgetünk erről, és nagyon jó, ha vannak jó példák, biztos, hogy vannak jó példák, amikor az önkormányzat tud és hatékonyan tud segíteni, de ez egy annyira érzékeny kérdés, és annyira különböznek a családok, a közösségek, a nők, a lányok ebben a témában, hogy nincsen egy megoldás. Ezért mondja azt az a 29 szervezet, akik ebben dolgoznak, hogy az igaz, hogy jelenlét kell, hogy diagnózis alapú megközelítés kell, és kell egy olyan önbizalom építés is, hogy bizonyos esetekben a hölgyek is ebben a kérdésben akarjanak, és tudjanak saját magukért kiállni, mert ez sem teljesen általános, tehát nem tudunk egy kaptafára menni ennek a megoldásában. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mivel két ellenzéki hozzászólási igényt is látok, és Sebők Éva képviselő asszony már szólt, először adjuk meg a szót Szabó Timeának, hiszen ő első hozzászóló ebben az ügyben. Képviselő asszony, öné a szó.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Természetesen a Párbeszéd-Zöldekkel mi is támogatjuk ezt a nagyon fontos javaslatot. Ahogy Sebők Éva elmondta, gyakorlatilag tényleg felváltva nyújtjuk ezt be, ellenzéki pártok, minden hónapban egy nagyon hasonló javaslatot. Én ott folytatnám, ahol Bartos Mónika abbahagyta. Szerintem egy nagyon fontos mozzanatát ragadta meg képviselő asszony ebben. Egyrészt az edukáció. Ugye, azt mondta, hogy a lányok nem mindig akarnak. Dehogynem! Tehát a segítséget mindenki akarja, csak nem tudják, hogy ezt hogyan kérjék, hogyan kell igénybe venni, tehát nem tudják ennek a szolgálati útját. Többek között ezért is kell akár a védőnőkön keresztül, akár az oktatási rendszeren keresztül is segíteni ebben a lányoknak. Önök sajnos ehhez képest a civil szervezeteket kitiltották mondjuk az óvodákból, iskolákból, azon a címen, hogy nemátalakító műtétekre akarja mindenki rábeszélni ott az óvodásokat, iskolásokat, pedig ez mondjuk egy fontos része lehetne ennek is.

A másik, hogy persze nincs mindenkinek szüksége erre a típusú segítségre, de ahogy ön is mondta, meg itt elhangzott, azért van a védőnő, mert ő tudja. Tehát itt nem kell feltalálni a spanyolviaszt, hiszen már megy, működik a védőnői rendszer, a védőnő tudja, hogy kinek kell segíteni, és tudja, hogy milyen eszközökkel kell segíteni. A kérdés itt az, hogy megvan-e a politikai akarat arra, hogy erre az anyagi erőforrást biztosítják a védőnőknek vagy végső soron a családoknak. A költségvetési forrást is biztosítják. Tehát itt gyakorlatilag minden egyes lépés már ott van a helyén, csak maga a produktum nincsen, hogy ez el is jusson a lányokhoz, akiknek szüksége van rá. Tényleg az, hogy itt azért iskolákból maradnak ki, hogy itt olyan kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek megint a legszegényebb családok, ami tényleg nyomorúságos. Szóval én látom önben a jó szándékot, de hát akkor... Szóval ezt az egyik legegyszerűbb dolog megcsinálni, szerintem, és nem is kerül sorba. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Sebők Éva képviselő asszony, öné a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Nekem most vitatkoznom kell Szabó Timea képviselőtársammal, mert én egyáltalán nem látom a jó szándékot.

Abban teljesen igaza van, és alapvetően én is ezt a szempontot akartam behozni, hogy elindult körülbelül 10-15 évvel ezelőtt egy folyamat Magyarországon, hogy megjelentek a progresszív civil szervezetek az iskolákban, óvodákban felvilágosítást tartani. Megjelentek már a bölcsődékben is felvilágosítást tartani. És akkor itt most két nagyon-nagyon kritikus kérdés össze is fog kapcsolódni. Mert ott voltak a progresszív civil szervezetek, akik megtanították a UNICEF-nek a három pedofilelles tudnivalóját. Fel tudja itt sorolni, hogy mi az a három dolog, amit egy totyogósnak meg kell tanítani annak érdekében, hogy minél nagyobb eséllyel tudjuk a pedofiloktól megvédeni? Fel tudja itt bárki sorolni? *(Nincs jelentkező.)* Senki? Fehérnemű szabály, jó titok, rossz titok közötti különbség és a pusztításnak a befejezése. Ott voltak a civil szervezetek erről tanítani. És akkor fel tudná ismerni egy három- vagy négyéves, hogy milyen az, amikor vissza akarnak élni vele, és tudja, hogy kihez kell fordulni, és tudja, hogy kinek kell szólni.

De ott voltak a civil szervezetek az alsó tagozatban, meg a felső tagozatban is, akik beszéltek bátran a menstruációról és a reprodukciós és szexuális egészségről. Ott voltak, és elmondták azokat a dolgokat, amelyeket még az én korosztályom sem kapott meg az iskolában. Tudja valaki, hogy az egészséges, természetes, a hüvely öntisztulási folyamatában keletkező hüvelyváladéknak milyen a pH-értéke? Gyanítom, itt lesz, aki tudja. Savas. Eléggé savas ahhoz, hogy bizonyos festékanyagokat képes legyen kimarni a fehérneműből. Tudják, hány fiatal lány ijed ma meg, amikor azt veszi észre, hogy olyan, mintha a fehérneműjét klórozták volna? Tanítják ezt az iskolában? Nem tanítják se biológiaórán, se osztályfőnöki órán, de cserébe ki lettek tiltva azok a civil szervezetek, akik ezt el tudták volna mondani, hogy ne ijedj meg.

Akik el tudták volna mondani azt, és akik korábban elmondták azt, hogy ha olyan fájdalmat okoz neked a menstruáció, hogy ez a mindennapi életviteledet akadályozza, akkor menj el nőgyógyászhoz, és ne hagyd magad, amíg meg nem néznek endometriózisra. Nincsenek ma már ott ezek a civil szervezetek, mert önök egy politikai kommunikációs kampány miatt kitiltották őket. És ezek a civil szervezetek lettek volna képesek arra, hogy generációról generációra kiöljék a tabut, a menstruációt és a női reprodukciós egészséget vagy akár a férfi reprodukciós egészséget övező tabukat, amelyek ott vannak a társadalomban. És nemcsak önök, és nem hibáztatom önöket emiatt, sok minden miatt igen, de emiatt nem, hogy látom, hogy kényelmetlenül érzik magukat, amikor ilyen hüvelyváladékról beszélek.

Pedig ez egy kritikus kérdés ötmillió magyar nő számára, hogy tudják, mi az az egészséges, tudják, mi az a kóros, ne ijedjenek meg, ne szégyelljék, és ne szégyelljenek segítségért fordulni, amikor betétre van szükségük ahhoz, hogy elmenjenek iskolába, dolgozni vagy egy állásinterjúra. Mert a menstruációs szegénység kérdése nem csak az iskolásokat érinti. Ott vannak azok a gyárak, ahol hat órán keresztül nincsen szünet. Sok sikert a menstruáció első-második napján egy betéttel 6 órát végigcsinálni. Nem fog menni. És ki fogsz esni a munkából, vagy pedig vállalod a szégyent, legjobb esetben csak saját magad előtt, legrosszabb esetben azon fog röhögni a fél biztonsági szolgálat, hogyan áztál át, és ők ezt látják a biztonsági kamera felvételén. És innentől kezdve én azt mondom, hogy minden, ami nem támogatja azt, hogy a betétek el tudjanak jutni minden rászorulóhoz, az csak kifogás, mert túl nagy a tét ahhoz, hogy ne csak kifogás legyen, mert megoldást azt lehetne találni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Kérdezem, kíván-e még valaki hozzászólni. Dr. Komáromi Zoltán alelnök úr, oné a szó.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK), a bizottság alelnöke: Nekem csak egy kérdésem lenne, hogy mit jelent ebben a kérdésben a diagnózisalapú megközelítés. Ebben a konkrét menstruációs szegénységben.

ELNÖK: Bartos Mónika képviselő asszony, öné a szó.

BARTOS MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Azt jelenti, hogy bizonyos családoknak nem csak betétre, intimbetétre van szükségük. Tehát ha mondjuk, egy nagyon hátrányos helyzetű családról van szó, akik, mondjuk, nagyon nagy szegénységben és nagyon rossz körülmények között élnek, akkor nagyon sokszor például tetűirtóra is szükség van, vagy tisztítószerre, vagy a család gyermek tagjainak pelenkára. Tehát amikor szegénységről vagy hátrányos helyzetről beszélünk, vagy arról, hogy a hölgyeknek a menstruációs időszakokat megkönnyítsük, akkor nemcsak rólunk van szó, egy kőbányai önkormányzatról, hanem olyan hölgyekről, akik nem jutnak el, vagy nem rendelkeznek a legalapvetőbb higiénés felszereléssel sem, és a gyerek is hazavisz az iskolából ilyen-olyan kártevőket, és azoknak az irtására is szükség van, hiszen erről azért tudunk.

Tehát nem tudják az alapvető higiénias problémákat sem megoldani. Tehát a menstruációs dolog, az egy kérdés, a másik az egyéb tisztítószernek a beszerzése, a gyógyszerek beszerzése, az élőködők irtásának a beszerzése, és ez a 29 partner szervezet, akik ebben a Jelenlét programban segítenek, ezt is felméri. Tehát egy komplex segítséget szeretnének adni a rászoruló családoknak a jelenléttel, a tájékoztatással és azzal, hogy ki tudnak alakítani velük pontosan a jelenlét miatt egy olyan bizalmi kapcsolatot, amely alapján komplexen tudnak segíteni. Ezt jelenti.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Úgy láttam, hogy alelnök úr nem elégedett meg a válasszal. Alelnök úr, öné a szó.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm. Nekem van egy kedvenc mondatom, hogy minden maratoni futás az első három-négy lépéssel indul. És itt is, ha egy védőnő jól végzi a munkáját, akkor azokkal a problémákkal is szembesül, amit ön említett. De itt most arról van szó, hogy induljunk már el valahol, és ne hagyjuk, hogy még egy, még egy, még egy évjárat kikerüljön ebből a programból. Mert aki most 12 éves vagy 11 éves, az négy év múlva már lehet, hogy terhes lesz, és már egész más szükségletei lesznek. Azért az iskolavédőnők ott vannak. A vegyes praxisokban levő védőnőnek van iskolavédőnői feladata. Ott, ha élősdiről van szó, vagy higiénés dolgokról van szó, ők képből vannak. Azért ne adjuk már föl azt is. Nem tudom, a 29 ön által említett szervezet hány családot és hány önkormányzatot ölel fel, de a védőnői hálózat az egész országot felöleli. Egyszerűen, ha meg lenne a politikai akarat és csinálnánk, akkor ezt egy éven belül meg lehetne szervezni. Meg lehetne csinálni a tananyagokat, képzéseket, meg lehet csinálni az ellenőrzését, meg lehet csinálni a logisztikáját. De ha megint elodázzuk fél évvel, egy évvel, akkor ugyanott fogunk toporogni a következő évben és évtizedekben is.

Tényleg ezért mondom, hogy van nagyon sok hely, ahol a diagnózisalapú megközelítés jó, itt ez nem diagnózisalapú megközelítés. Itt problémaalapú megközelítés kell, és a problémának az első részét hozza ez a javaslat. Kezdjük el, aztán utána arra rá lehet építeni még három-négy dolgot bőven. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. A kormánypártok részéről nem látok hozzászólási igényt. Kanász-Nagy Máté képviselő úr jelentkezett. Ő ugyan nem a bizottság tagja, de bejelentett tanácskozási joggal bír. Tehát képviselő úr, öné a szó.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Köszöntöm a tisztelt bizottság tagjait. Egy érdekes szakmai vita vagy diskurzus kezd kibontakozni, amihez szeretnék hozzászólni.

Nagyon fontosnak tartom, amit Bartos Mónika képviselő asszony mondott a diagnózisalapú megközelítéssel kapcsolatban, ugyanis egyébként tényleg régi törekvése a szociális szférának a diagnózisalapú megközelítés. Ugye, nagy kérdés jelenleg, hogy mondjuk, a szociális rendszerben ki készíti el azt a szociális diagnózist, ami alapján elindul bármiféle segítői munka. Hát jellemzően az az intézmény, akivel kapcsolatba kerül az egyén. Egyébként erre bőven voltak próbálkozások, és még a 2010-es Fidesz-kormány alatt is, hogy hogyan lehet a rendszert komplexebbé tenni és átszervezni, mondjuk, oly módon, hogy vannak olyan intézmények, akik valóban elkészítik a diagnózist. Ez egy széleskörű felmérés kellene legyen, ami pontosan azt térképezi fel, hogy az egyéneknek, családoknak milyen igényeik, szükségleteik vannak, mert azt képviselő asszony nagyon helyesen emelte ki, és ez a problémakör is rámutat, hogy nagyon széles körben jelennek meg ezek a szükségletek és igények. A probléma ott van, hogy egyrészt nincs teljes körű diagnózis, másrészt pedig nincs olyan ellátásszervezés, ami ezekre a szükségletekre reflektálna. Már csak azért sincs, mert nincs a rendszerben, mondjuk, egy olyan esetmenedzser, szolgáltatásszervező, aki odairányítaná és segítené a klienseket, egyéneket, családokat, hogy a szükségletüknek megfelelő szolgáltatásokat vegyék igénybe.

Egyébként amiről jelenleg a vita szól, az pontosan az, hogy milyen szolgáltatásokat tudunk a rendszerbe bekapcsolni, és most egy meglévő szükséglethez kapcsolnánk egy lehetőséget, ez ugye az önkormányzat. Persze az már a jóléti pluralizmusnak a kérdésköre és témája, hogy egyébként milyen szereplők vannak a szociális ágazaton, ellátáson belül, akik ezekre a szükségletekre tudnak reflektálni - ezek nyilván nem egymást kizáró szerepvállalások -, tehát ugyanúgy lehet egy civil segítőnek szerepe, de ugyanúgy lehet egy önkormányzatnak is, és valóban, adott esetekben az egyének problémái, a problémák jellege, a szükségletek milyensége tudják azt eldönteni, hogy mondjuk, egy civil segítő bevonására van szükség, de lehet, hogy az önkormányzat helyben - és az önkormányzat helyben mindenhol jelen van - tudja kezelni egyébként az adott problémát.

Úgyhogy én azt gondolom, hogy a mi javaslatunk, az LMP javaslata mégiscsak közelebb vinne a probléma kezeléséhez, megoldásához, már csak azért is, mert a települési segítség, az önkormányzat mindenhol jelen van, a civil szervezetek meg nincsenek mindenhol jelen. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólási igényt nem látok, így a vitát lezárom, és átadom a végszót Bakos Bernadett képviselő asszonynak. Parancsoljon, amennyiben reagálni kíván!

Bakos Bernadett reagálása

BAKOS BERNADETT (LMP) előterjesztő: Köszönöm a sok hasznos észrevételt. Egy picikét úgy érzem, hogy mindig lesz egy újabb és újabb kifogás évről évre, amikor végre egy év csúszás után a bizottság elé tud kerülni az újabb és újabb javaslat, és mindig itt, nőnap környékén.

Ugye, azzal érvelt egyrészt, hogy a felzárkózó településeken már jelen vannak ezek a civil szervezetek. Nagyon jó, csak az a probléma, hogy például szerintem Kőbánya vagy akár a főváros nem tartozik a felzárkózó települések közé, mégis jelen van ez a probléma. Tehát messze nemcsak arról van szó, hogy felzárkózó vagy

szegregált településeken lenne ez jelen, hanem sajnos ez a probléma országos szintű probléma, úgyhogy ezért is országos megoldást javaslunk erre.

Az, hogy egyébként mennyire érzékeny téma - igen, erről mi is beszéltünk, hogy érzékeny a téma, óriási magas a látencia, nagyon kevesen mernek, mondjuk, bemenni az önkormányzathoz, és azt mondani, hogy nekem ilyen és ilyen segítségre van szükségem. Egyébként nem csak ebben a témában, nagyon sok témában.

Nem véletlenül választottuk azt a formát, hogy iskolákon, védőnői hálózaton, szociális ellátó intézményeken keresztül érjük el őket. Ezek azok az intézmények, amik valóban kapcsolatban vannak velük, egyébként is végzik az ellátásukat, tehát ők ismerik a legjobban a helyzetüket, a problémáikat, ők tudják megállapítani, hogy nekik erre szükségük van vagy nincsen. Nagyon fontos egyébként ezt kiemelni, mert pont azért az állam feladatákként aposztrofáltuk ezt először, merthogy egyébként az állam tartja fenn az iskolákat, és most már a védőnői hálózatot is. Tehát a legegyszerűbb így lett volna. Az önkormányzatok ugye, pont azért kerültek képbe, merthogy önök azt mondták, hogy önök szerint ez nem állami, hanem önkormányzati feladat. Jó, akkor állunk elébe, legyen önkormányzati, önként vállalt feladat, ennek ellenére ugyanúgy ezekben az intézményekben kell biztosítani ezeket a termékeket, hiszen senki nem fog bemenni a városházára és azt mondani, hogy adjatok nekem egy csomag betétet. Az iskolában ott vannak, el tudják érni, akár a védőnőnél, akár a mosdókba kihelyezve, és ezért nem kell ilyen kínos szituációkba keveredniük akármilyen intézményi személyzettel.

Úgyhogy ennek ez a megoldási módszere, és hogy ez mennyire működik, ezt tényleg egyébként a kőbányai példa írja le, merthogy Kőbányán ez működik. Tehát valóban a bizalmi kapcsolatban lévő védőnőtől elfogadják, a különböző szociális szakemberektől elfogadják. Itt kitérnék arra, hogy nagyon-nagyon eltérő szakemberekkel beszélhettünk akkor, merthogy nekem pont azt mondták, hogy ez a jó megoldás, és egyébként a gyakorlati példa is azt mutatja, hogy ez a jó megoldás. Tehát, hogy valóban szükség van ilyen termékekre, és ezt valóban az egyébként is az ellátásukat végző személyektől kellene megkapniuk az érintetteknek. Tehát én mindenképpen azt javaslom, hogy ha szeretnének erről beszélgetni, akkor folytassuk ezt a párbeszédet, de ennek a legjobb szimbolikus formája az az lenne, ha átengednék ezt a javaslatot, és végre a plenáris ülésen még szélesebb körben tudnánk erről beszélni.

Úgyhogy én ezt javaslom önöknek, és bízom benne, hogy fogják támogatni, hogy akkor folytassuk ezt a párbeszédet. Adott esetben módosítókon keresztül is tegyenek még hozzá ehhez a javaslathoz. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Mielőtt szavaznánk két helyettesítést jelentek be. Úgy látom, a kormánypárti képviselők kezdenek kidőlni. Horváth László képviselő urat Kovács Sándor alelnök úr fogja helyettesíteni, és Selmeczi Gabriella képviselő asszony most jelentett be egy helyettesítést, őt pedig Mészáros Lajos alelnök úr fogja helyettesíteni a továbbiakban. És most szavazás következik.

Ki az, aki támogatja a H/5774. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét? Kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki nem? *(Nincs jelentkező.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 9. Megállapítom, hogy a bizottság 4 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül és 9 tartózkodással sajnos újra nem vette tárgysorozatba magát a javaslatot. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

A családi pótlék emeléséről szóló T/7084. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A 13. napirendi pontunk következik. Kérdezem, hogy bírják-e még képviselőtársaim? Már nem sok van hátra. Nagyjából igen, éjfélig terveztük mi is, egy picivel talán tovább. A családi pótlék emeléséről szóló T/7084. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vételéről fog a bizottság dönteni. Nagy tisztelettel köszöntöm Kanász-Nagy Máté képviselő urat, az előterjesztést ő fogja szóban kiegészíteni, amennyiben gondolja. Képviselő úr, öné a szó.

Kanász-Nagy Máté előterjesztése

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ előterjesztő (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tényleg csak nagyon röviden, több körben beszéltünk már erről a javaslatról. Ez egy újra benyújtást jelent, egy kicsi módosítással, illetve más képviselőtársam részéről is történt ilyen előterjesztés. A családi pótlék összegének megduplázásáról van szó, ami az újdonság a korábbi hasonló tárgyú javaslatunkhoz képest, hogy egy indexálást alkalmaznánk: a KSH által mért fogyasztói árindex mértékével növekedne minden évben a családi pótlék összege, hogy valamiféle értékállóságot biztosítsunk ezen ellátás számára, amely nagyon fontos ellátás. Ugye, a Fidesz-kormány a pénzügyi ellátásokon belül a társadalombiztosítási ellátásokra, illetve az adórendszeren keresztül juttatott ellátásokra helyezi a hangsúlyt. A probléma ott van, hogy nagyon sokan ezekhez a típusú ellátásokhoz nem tudnak hozzáférni, és azok a gyerekek hátrányban vannak, illetve jóval kevesebb támogatás jut rájuk, akiknek a szülei nem olyan munkaerőpiaci pozícióban vannak, ellenben a családi pótlék egységesen és igazságosan mindenkire eljut, ezért javasoljuk mi is az összegének a módosítását. Ugye a családi pótlék összege 2008 óta nem növekedett. Köszönöm.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. Sebők Éva képviselő asszony, öné a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm. A családi pótlék összegének a növeléséről a mai nap már szó volt, és ott elhangzott egy nagyon fontos érv, mégpedig, hogy mennyi áfabevétel keletkezik a gyermekhez kapcsolódó vásárlásokból az államnál. Illetőleg már említésre került, hogy több, egymástól független ellenzéki szereplő is már javasolta az elmúlt években a gyermekek ellátásához szükséges termékek áfájának nulla százalékra való levitelét. Illetve, hát ameddig az áfa nem nulla százalékos, addig pedig nagyon-nagyon indokolt lenne a családi pótlék összegének a növelése.

Ezzel kapcsolatban egy érdekes adalék, amit szerintem nagyon-nagyon fontos lenne, hogy tudjanak, legalábbis a jegyzőkönyv, mert nem hiszem, hogy a kormánypárti képviselőtársakat annyira érdekli, de a jegyzőkönyvben legyen meg. Én nemrégiben Németországban jártam, a berlini magyar nagykövethet voltam a kívül élő magyarok ügyével kapcsolatban, viszont, ha már ott voltam, akkor meglátogattam egy olyan boltot, ami Magyarországon is jelen van, és gyermekek ellátásához kapcsolatos tárgyakat is árul. Megnéztem négy azonos terméket, hogy azoknak az ára hogyan alakul Németországban, konkrétan Wolfsburgban és hogy Oroszában. A pelenka Németországban 18,95 euró volt. Ez nagyon nagyelkű számítással olyan 7288 forintnak felel meg. Ugyanez a pelenkacsomag itthon 10 299 forint volt, tehát mintegy 3000 forint a különbség, tehát annyival volt drágább Magyarországon ez a pelenkacsomag. A popsitörő Németországban 7,75 euró volt, ami olyan 2961 forintnak felel meg, Magyarországon ugyanez 3899 forint. Tehát közel ezer forinttal volt drágább

Magyarországon egy csomag poptitőről. A bébiétel 1,35 euró volt. Ez körülbelül olyan 519 forintnak felel meg, Magyarországon olyan 739 forint volt a pontos ára konkrétan az orosházi DM-ben. A tápszer pedig Németországban 5,75 euró volt, ez körülbelül olyan 2211 forint, Magyarországon pontosan ugyanaz a tápszer, tehát pontosan ugyanaz a márka, azon belül ugyanaz a kiszerelés, ugyanaz a típus 4399 forintba került. Tehát 2000 forinttal drágább volt. Tehát egy ilyen csomag, ami tartalmaz egy csomag pelenkát, egy csomag poptitőrlőt, egy darab bébiételt és egy doboz tápszert, az Németországban 12 979 forint volt, Magyarországon 18 316 forint. Aki nem hiszi el nekem ezeket az árakat, az fel tud menni a YouTube-csatornámba, ott videós bizonyíték van a teljes bevásárlásról, úgy a német, mint a magyar oldalon. A kettő közötti különbség az áfa és a kettő közötti különbség az körülbelül harmada az egy gyermek után járó családi pótléknak.

Pontosan tudjuk, hogy egy gyermekre nem egy csomag pelenka kerül elhasználásra egy hónapban, nem egy zacskó bébititőről, nem egy üveg bébiétel és nem egy doboz tápszer, hanem ezt sokszorosan kell megvenni egy hónapban egyetlen gyermekhez egy családnak. Innentől kezdve ez önmagában megindokolja az összes olyan ellenzéki előterjesztést, ami ma beérkezett, ami a családi pótlék növelését célozza. Szükség van rá, ezt nem tudja semmilyen CSOK kompenzálni, mert ez nem arról szól. Illetőleg lehet végre komolyan venni a gyermekek ellátásához szükséges eszközök áfájának nulla százalékos tételét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Dr. Mészáros Lajos alelnök úr, öné a szó.

DR. MÉSZÁROS LAJOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Sebők Éva képviselő asszony érvrendszerében vannak olyan tényezők, amik erősítik, tehát erősítik azokat, amiket elmond, és vannak, amik gyengítik, ezt csak azért mondom el, mert szeretnék reagálni erre. Hiszen, ha megnézzük a németországi kereseteket, akkor ott azok magasabbak, tehát ez javítja az ön érvrendszerét, de ha például megnézzük a lakhatási költségeket, a rezsiköltségeket vagy a szolgáltatásokért kifizetendő költségeket, akkor viszont rontják. Na most, ennek mi az egyenlege, ezt nem tudjuk megmondani, tehát egy kiragadott elem alapján messzemenő következtetéseket levonni nem lehet.

Ugyanez a családtámogatási rendszer, az egy komplex rendszer. Ott is önk rendszeresen kiragadnak egy elemet, a családi pótlékot, pedig a családtámogatási rendszer sok elemből áll, vannak az alanyi jogon járó támogatások és ennek része a családi pótlék, de ott van még az anyasági támogatás, a gyes, a gyet. Vannak társadalombiztosítási jogviszonyból származó ellátások, a csed, a gyed, rászorultságtól függő juttatások, például a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, illetve ott vannak a sokszor elmondott adó- és járulékkedvezmények, családi kedvezmény, első házások kedvezménye, négygyermekes anyák szja-mentessége, 25 év alatti fiatalok szja-mentessége, 30 év alatti anyák szja-mentessége, illetve vannak még gyermekvállalással és gyermekneveléssel összefüggésben más kedvezmények, amik megilletik a családokat, például az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetés, ingyenes tankönyv, a CSOK, a diákhitel-tartozás csökkentése vagy elengedése, jelzáloghitel csökkentése gyermekvállalás esetén. Tehát ez annyira komplex rendszer, hogy egy elemből nem lehet messzemenő következtetéseket levonni.

Szükség van az alanyi jogú támogatásokra, ezt senki nem vitatja, de nem ez kell hogy legyen az alapvető, tehát nem ezzel kell a családoknak a gyermeknevelését elsősorban segíteni, hanem egy olyan ösztönző rendszerre is szükség van, amikor elsősorban mindenki a képességei és lehetőségei szerint munkából tudja ellátni a családját, és ebben kell segítséget nyújtani.

Tehát van olyan család, akinél az anyagi támogatás kell hogy legyen a fontos. De ezt kiegészíti számtalan más támogatás, például, aki nem képes munkát végezni, vagy nem olyan munkát tud végezni, vagy a képzettsége alacsony, azokat más módon kell támogatni. De általános szabályt, tehát ilyen fűnyíróelvszerűen, hogy emeljük a családi pótlékot a kétszeresére, ez lehet, hogy jól hangzik a médiában, de ez ennél egy sokkal komplexebb rendszer. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Mielőtt megadnám a szót, azért tényleg ne haragudjanak, én nem is tudom, már ötödik órája tart a bizottsági ülés. Én annak tudom be azt a matematikai levezetést, amit alelnök úr itt előhozott - és tényleg nem akarom megsérteni. Tehát az, hogy ha valami olcsóbb az egyik helyen, mint a másik helyen, hogy utána előcítáljuk, hogy például a Lada gépkocsi valószínűleg drágább lehet Berlinben, mint Budapesten... Tehát ez - hogy mondjam? - nem biztos, hogy az a fajta logikai ív, ami alapján lehet amellest érvelni, hogy alapvetően Németországban egy gyereket most kevesebb pénzből lehet felnevelni, mint Magyarországon. De nyilván ezt alelnök úr tudja, tehát én nem akarok ebbe beleszólni, csak szerintem azért az idő előrehaladtával mégiscsak őrizzük meg a komolyságunkat, és olyan érveket hozunk fel, amik megállják a helyüket, mert én a magam egyszerű hajdú-bihari eszével úgy gondolom, hogy ami egyik helyen olcsóbb, mint a másik helyen, azt nem lehet azzal magyarázni, hogy különben valami meg drágább. De nem tudom. Tehát lehet, hogy én vagyok már nagyon háklis. Sebők Éva képviselő asszonyé a szó.

SEBŐK ÉVA (Momentum): Mészáros Úr! Hadd javasoljak már önnek valamit! Menjen már vissza az ön mögött álló szakpolitikai csapathoz, vigye el ezt a jegyzetet, mert ezt a jegyzetet már nem tudom hányadjára olvassa fel nekem különböző bizottsági üléseken. Mondja már el nekik, hogy srácok, megszívtam, mert a Népjóléti Bizottságban az egyik ellenzéki képviselőcske történetesen munkaügyi és társadalombiztosítási szakember, aki ebben diplomázott, és több mint tíz évet lehúzott a szakmában, úgyhogy nála ezek nem működnek, találjatok már valami új anyagot, kéne valami új jegyzet, amit újra és újra fel tudok olvasni.

Az anyasági támogatás egyébként szintén az a kategória, ami nem növekedett. 2008. február 1-jén kezdtem el a szakmámban dolgozni, 2007 szeptemberében kezdtem el az egyetemet, azóta változatlan az összege. Tehát például azt felhozni, hogy de bezzeg az anyasági támogatás, az egy eléggé rossz ötlet.

De egyébként nem kell sem munkaügyi, sem társadalombiztosítási szakembernek lenni, hogy az ember meg tudja állapítani, hogy az, hogy biztosított vagy nem biztosított egy babának az anyukája meg az apukája, független attól, hogy a kedves baba pisil-e. Tehát, hogy ez így egy ilyen alapvetés, amit érdemes figyelembe venni. Az a baba is pisilni fog, akinek az anyukája és az apukája nem dolgozik. Alapvetően egyébként, ha visszaemlékeznek - amire nagyobb esélyük van, mint nekem, mert régen volt -, a Bokros-csomag idején a családi pótlékot rászorultsághoz kötötték, és egy bizonyos jövedelmi szint felett elvették a családi pótlékot. Emlékszünk erre? Valami reakció, bólintás, fejrázás? Akkor azzal lett megsemmisítve ez a javaslat Bokros bácsitól, hogy a családi pótlék a gyermek pénze, nem a szülőé. Ez volt az indoklás mögötte, és hogy a szülő jövedelmi viszonyai alapján nem lehet a gyermektől családi pótlékot elvenni. Függetlenül attól, hogy ténylegesen nem ő fogja elvégezni annak az elköltését, hanem a szülők teszik ezt meg helyette. Szerintem egyébként ez egy jó érvelés volt annak idején, és valóban meg kellett semmisíteni azt a Bokros-féle intézkedést.

Csakhogyan ez a tény nem változott: a családi pótlék a gyermeké. A családi pótlék emelésére szükség van, mert nem fognak tudni pelenkát venni a gyerekek. Nem

fognak tudni popsitőröltöt venni a gyermeknek. És ez még a kisebbik probléma, mert amikor már a tápszer sem lesz elérhető, akkor nagyon-nagyon sok kiskoporsós temetés lesz ebben az országban.

Ne hozza be ide a gyermekétkeztetést, mert az, hogy majd amikor a gyerek 6-7 éves lesz, akkor lesz neki ingyen ehetetlen leves az iskolában, nem segít azon, hogy most kakaó van, és ahhoz pelenka kellene. Ne keverjük a szezont a fazonnal, jó? Ugyanez igaz a CSOK-ra, Babaváróra, nem segít a jelenlegi pelenkaigényen. Sőt, ha a hitelt el kell kezdeni visszafizetni, mert nem jött össze a kistesó meg a még kisebb tesó, akkor annál kisebb eséllyel lesz pelenka azon a babán, aki viszont már meg van születve. Úgyhogy felejtjük el azt, hogy ezt össze-vissza keverjük, mert ez itt rajtam nem fog működni. Itt vannak a számok, ki lehet belőlük indulni.

Egyébként a Lada egy vicces példa volt. Pont Wolfsburgban, ahol ezeket az árakat néztem - ugye, Wolfsburg a Volkswagen-gyár köré épült település, úgyhogy ott konkrétan az emberek után hajigálják a Volkswageneket.

ELNÖK: De a Ladát nem.

SEBŐK ÉVA (Momentum): De a Ladát nem, ez tény. Reagálni kellene erre. Miért akarunk mi áfát fizettetni a pelenka után? Miért akarunk mi áfát fizettetni a tápszer után? Ezt valaki magyarázza el nekem, mert semmilyen logikus érvet nem tudok mögé felhozni. Szerintem önök sem, de Mészáros úr, ha egy kicsit megkapirgálja a mappáját, akkor csak talál még valami jegyzetet, aminek semmi köze ahhoz, amiről beszélünk, és azt fel tudja olvasni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. Több hozzászólási igény nem érkezett be, ezért a vitát lezárom, és átadom Kanász-Nagy Máté képviselő úrnak a szót, ha reagálni kíván.

Kanász-Nagy Máté reagálása

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP) előterjesztő: Egyetlenegy mondatban. Természetesen a családtámogatási rendszer vagy szociálpolitikai rendszer egy nagyon komplex rendszer, és itt azért nem igaz szerintem az az érvelés, hogy egy elemet kiragadunk, mert ez nem egy elem a sok közül, ez egy nagyon fontos tartóoszlopa lenne egyébként a családok támogatásának. Itt pont ott van az igazságtalanság, hogy vannak olyan gyermekek, akikre nagyon sok vagy relatíve sok, illetve több támogatás jut, mert a szüleik olyan munkaerőpiaci pozícióval és jövedelmekkel rendelkeznek, ami ezt megengedheti, és vannak gyermekek, akik meg nem tehetnek arról, hogy éppen a szülője hogy tud, akar, képes, van-e lehetősége boldogulni a munkaerőpiacon, és akik kevésbé tudnak boldogulni, ott jóval kevesebb a támogatás. Ebből fakadóan ugye, ott a családi pótlékkal tudnak nagyjából gazdálkodni, aminek, még egyszer, az összege most már 16 éve nem emelkedett, tehát ott komoly megélhetési problémák és kérdések jönnek elő. Ezért javasoljuk folyamatosan a családi pótlék összegének az emelését. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a T/7084-es számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét? (Szavazás.) 4 igen. Ki az, aki nem? (Szavazás.) 6 nem. Ki tartózkodott? (Szavazás.) 2 tartózkodás.

Megállapítom, hogy a bizottság a törvényjavaslatot 4 igen szavazattal, 6 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

A gyermekek védelméről címmel benyújtott H/7113. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Következő napirendi pontunk a gyermekek védelméről címmel H/7113. számon benyújtott határozati javaslat, amelynek a tárgysorozatba vételéről fogunk megint dönteni. Két előterjesztőnk is jelen van. De úgy látom, Kanász-Nagy Máté képviselő úr kívánja szóban kiegészíteni. Képviselő úr, öné a szó.

Kanász-Nagy Máté előterjesztése

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót. A gyermekek védelméről szóló határozati javaslatunk szintén egy korábbi előterjesztésünk, illetve javaslatunk újradolgozott része. Próbáltuk beépíteni azokat a szempontokat, amelyek korábbi bizottsági ülések alkalmával a kormánypártok részéről is fölmerültek. Kilenc pontból áll a javaslatcsomag, nyilván önök előtt van és láthatták. Itt alapvetően szabályozási kérdésekkel és forráskérdésekkel, pénzkérdésekkel foglalkozunk. Ezt aláhúznám, hogy amennyiben a gyermekjóléti rendszert, a gyermekvédelmi rendszert szeretnénk megerősíteni, ha ez egy valós kormányzati szándék, akkor csupán szabályozással ezt nem lehet megoldani, ugyanis ennek a rendszernek a finanszírozását kell javítani, ezen belül pedig kiemelten a szociális dolgozók bérezését szolgálni és javítani. Ezzel kapcsolatban fogalmaztunk meg nagyon különböző javaslatokat, és azt gondolom, ez a problémakör a mögöttünk lévő botránysorozat miatt - illetve talán még mindig benne vagyunk ennek a morális vetületeiben - nagyon is aktuális. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni? *(Jelzésre:)* Dr. Mészáros Lajos alelnök úré a szó.

DR. MÉSZÁROS LAJOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Szemünk fénye a gyermek, és azt gondolom, hogy a Fidesz-frakció és a kormány is azon dolgozik, hogy minél több védelmet biztosítsunk a gyermekeknek, ezért egy komplex törvénycsomag van készülőben, és bár egyet lehet érteni minden jobbító szándékkal és jobbító javaslattal, de várjuk meg ezt a komplex törvénycsomagot, akkor lehet rajta vitatkozni, lehet módosítani, és akkor be lehet építeni azokat a javaslatokat, amit az ellenzék jónak lát. *(Sebők Éva: És éljen a kényszerláthatás, igaz, Mészáros Lajos?)* Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm! Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Több hozzászólási igényt nem jeleztek, ezért a vitát lezárom, az előterjesztő képviselő úrnak adom meg a szót. Képviselő úr, öné a szó.

Kanász-Nagy Máté reagálása

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ előterjesztő (LMP): Köszönöm szépen. Az a probléma, hogy várunk, várunk és várunk, jó ideje várunk. Pontosan egy évvel ezelőtt, de talán még régebben is ugyanezt ígérték, hogy hamarosan jön ez a javaslat. Aki, ugye, ezt legutoljára megígérte, Varga Judit miniszter asszony, már nem miniszter, illetve nem is képviselő, tehát az a személy is eltűnt, aki legutóbb megígérte ezt a javaslatcsomagot. Úgyhogy engedjék meg, hogy kicsit szkeptikus legyek azzal kapcsolatban, hogy a kormányzat mit és hogyan fog benyújtani, illetve mikor fog benyújtani.

A helyzet eléggé akut, eléggé sürgető ennek a problémának a megoldása. Mi most erre vonatkozólag hoztunk egy javaslatot, hoztunk irányvonalakat. Tényleg nagyon sürget az idő, nincs időnk, egyszerűen nem tudunk várni. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/7113. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* 1 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 6. Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 4 igen szavazattal, 1 nem szavazat ellenében, 6 tartózkodással nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

A szociális ágazat dolgozóinak anyagi megbecsüléséről szóló H/7246. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Következő napirendi pontunk a szociális ágazat dolgozóinak anyagi megbecsüléséről szóló H/7246. számú határozati javaslat. Itt szintén a tárgysorozatba vételről fog a tisztelt bizottság dönteni. Az előterjesztő továbbra is az LMP részéről Kanász-Nagy Máté képviselő úr. Öné a szó. *(Sebők Éva távozik.)*

Kanász-Nagy Máté előterjesztése

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tulajdonképpen ez a korábbi vagy az egygel előbbi javaslatunknak egy konkrét pontja sokkal részletesebben, kimondottan a szociális ágazat dolgozóinak bérhelyzetével foglalkozik. Ugye, tudjuk azt, hogy jelenleg a nemzetgazdasági átlagbér, ez a legutolsó friss KSH-statisztika: 655.600 forint, ez egy bruttó összeg. Ehhez képest a szociális dolgozók átlagban bruttó 300 és 400 ezer forint között keresnek. Itt különböző munkakörökről van szó, de a legjobb esetben sem éri el ezeknek a munkaköröknek a fizetése a nemzetgazdasági átlagbér 60 százalékát, sőt vannak olyan esetek, ahol az 50 százalékát sem éri el.

Maga a miniszterelnök úr volt az, aki múlt héten a parlamentben azt mondta az azonnali kérdések órájában, hogy a fizetések, nem mondom, hogy jók, illetve azt is hozzátette, hogy a kollégák kevés pénzért dolgoznak. Tehát itt úgy látszik, hogy legmagasabb kormányzati szintről, a kormányfő részéről is történt egy komoly elismerés, illetve beismerés, hogy ezzel a területtel kezdeni kell valamit, a szociális dolgozók megbecsülése irányába kellenek kormányzati lépések. A probléma az, hogy továbbra sem látjuk ezeket a kormányzati lépéseket, úgyhogy ezzel a javaslattal mi ezt szorgalmaznánk. Köszönöm.

Hozzászólás

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr, a vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. Kovács Sándor alelnök, úr öné a szó.

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz) Köszönöm szépen. Én legelőször is szeretném ebben a környezetben, illetve innen is megköszönni a szociális gyermekvédelmi rendszerben dolgozóknak az áldozatos munkáját, és valóban a kollégák kevés pénzért dolgoznak, de azért említsük meg, hogy 2010-hez képest az átlag 137 372 forint egész pontosan - KSH-adat - 435 000 forintra emelkedett, ami kevés és valóban az átlag nemzetgazdasági átlaghoz viszonyítva kevesebb, de én bízom abban, hogy a kormány szándékának megfelelően emelve lesz a kollégáknak a bére. Még egyszer köszönöm szépen az áldozatos munkájukat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Több hozzászólási igényt nem látok, így a vitát lezárom. Képviselő úr, öné a szó, amennyiben reagálni kíván a vitában elhangzottakra.

Kanász-Nagy Máté reagálása

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP) előterjesztő: Egyetlenegy reflexió, köszönöm szépen. Nagyon sok esetben szoktak 2010-hez viszonyítani. Két viszonyítási pont van, mindig van egy abszolút viszonyítás és egy relatív viszonyítás. Az, hogy 137 000 forint, talán ez hangzott el, de korábban biztos, hogy ezt a választ kaptam Rétvári Bence államtitkár úrtól, a 137 000 forint abszolút értékben mennyi. Tehát annak a reálértéke most mit jelent? Ami 137 000 forintot ért 2010-ben, hogyha ezt követjük az inflációval, akkor ennek az összegnek most hol kéne lennie? Nem vagyok benne biztos, hogy a jelenlegi bérezési szint és ez, amit említett, 435 ezer forint, ez egyébként jobb helyzetet jelent, mint 2010-ben volt. És mindig van egy relatív viszonyítás, itt a nemzetgazdasági átlagbérhez érdemes viszonyítani. Jelenleg, még egyszer: a nemzetgazdasági átlagbérenek ez alig kétharmada, ez kevesebb mint 60 százaléka, alig több mint 50 százaléka, és szintén nem vagyok benne biztos, hogy a helyzet most jobb, mint 2010-ben volt, akár abszolút, akár relatív értékben. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. A szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/7246. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki nem? *(Nincs jelentkező.)* Ki az, aki tartózkodott? 10 tartózkodás. Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 3 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül és 10 tartózkodással nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

Az ápolási díj összegének a mindenkori minimálbérhez történő kötéséről szóló H/7247. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A 16. napirendi pontunk: az ápolási díj összegének a mindenkori minimálbérhez történő kötéséről szóló H/7247. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételéről fogunk dönteni. Újra Kanász-Nagy Máté képviselő úré a szó. Képviselő úr, parancsoljon!

Kanász-Nagy Máté előterjesztése

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen, nagyon rövid leszek. Szintén egy korábbi javaslatunk újra beadása, illetve egy 2004-es fideszes javaslatnak a szó szerinti újra beadása. Kizárólag a dátumokat és nyilván az aláírók személyét változtattuk meg. 2004-ben a Fidesz is azt vallotta, hogy aki munkát végez, annak legalább a minimálbér szintjét meg kell keresnie, márpedig az otthonápolás is munka, amiért jár a minimálbér - mondta a Fidesz 2004-ben. Mi ezt 2024-ben is így gondoljuk, ezért adtuk be ezt a javaslatunkat, aminek tehát a célja az ápolási díj összegének a mindenkori minimálbérhez történő kötése. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vitát megnyitom. Kérdezem, kíván hozzászólni. Kovács Sándor alelnök úr öné a szó.

Hozzászólás

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz) Köszönöm szépen. A 2. és 3. napirendi pontban ugyanerről kifejtettem a véleményemet. Az ápolási díj különböző ápolási állapotnak megfelelő ápolásról szól és nem egységes, ezért a nettóban is a gyodot említettem még meg, ami pedig a fogyatékos gyermekeknek az ápolásáról szól. Szabó Tímea képviselőtársammal akkor mentünk vitára, amikor azt mondta, hogy a kormány elengedi a kezét a felnőtteknek. Nem engedi el a kezét, tehát továbbra is azt gondoljuk,

hogy a 2. és 3. napirendi pontban elmondott érvek megállják a helyüket. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Több hozzászólót nem látok, így a vitát lezárom. Kanász-Nagy Máté képviselő úr kíván-e reagálni? Nem kíván reagálni, ezért szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/7247. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki nem támogatta? *(Nincs jelentkező.)* Ki az, aki tartózkodott. 10. Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 3 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül és 10 tartózkodással ismét nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

Az otthonápolás, otthonápolók, otthongondozók napjáról szóló H/7252. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

17. napirendi pontunk az otthonápolás, otthonápolók, otthongondozók napjáról szóló H/7252. számú határozati javaslat. Itt szintén a tárgysorozatba vételről fogunk dönteni. Ismét Kanász-Nagy Máté az előterjesztőnk. Képviselő úr, amennyiben ki kívánja szóban egészíteni, öné a szó.

Kanász-Nagy Máté előterjesztése

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen. Hát, ha már itt az összegek emelését nem tudja támogatni a kormány, a támogatási összegek emelését, akkor ez a szimbolikus javaslat szintén egy újra benyújtott javaslat: legalább egy szimbolikus plusz megbecsülést adjunk azoknak, akik bár nem professzionális segítők, de mégis a munkájuk kiemelt fontosságú és jelentőségű. Például azok, akik felnőtt hozzátartozójukat otthon ápolják. Mi azt javasoljuk, hogy legyen egy olyan külön emléknap, szakmai nap, ami az ő munkájuk szimbolikus megbecsülését szolgálja, ez nulla forint összegbe kerül. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Ugye, emlékszünk rá, hogy ezt több frakció többször is előterjesztette már. Bízom benne, hogy egyszer nyitott fülekre talál a kormánypártok részéről is.

A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. Kovács Sándor alelnök úré a szó.

Hozzászólás

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, tisztelt Elnök úr! Tisztelt Bizottság! Először is hadd reflektáljak arra a kijelentésre, hogy nem becsüljük meg az ápolókat. Azt gondolom, hogy február 19-e, Kossuth Zsuzsanna születésnapja minden ápolóra vonatkozik, és nem akarunk kivételt tenni az otthonápolók és a normál intézményrendszerben dolgozó ápolók között.

Egyébként pedig 2016-ban a szociális munkás napját is bevezettük, a szociális munka napját, amelyet egyik ellenzéki párt sem tudott támogatni. Annyit még hadd mondjak, hogy nem mi vagyunk a kormány, és nem mi támogatjuk az összegszerű emeléseket. Mi egy bizottság vagyunk, amely a parlamenti előterjesztésnek megfelelően a bizottság támogatását vagy nem támogatását nyújtja egy bizonyos napirend előterjesztésének. Csak azért mondom, hogy ne mondja azt, hogy a kormány nem akarja emelni ezeket az összegeket. Mi nem a kormányunk, mi a kormányzó párt frakciója vagyunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Érdekes rendreutasítás volt, próbáljuk értelmezni. Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni? *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólót nem látok, így a vitát lezárom. Képviselő úr, amennyiben reagálni kíván, akkor öné a szó.

Kanász-Nagy Máté reagálása

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen, erre mindenképpen. Tehát próbálok jóhiszemű lenni most a kormány irányába. Tehát a kormány akarná emelni ezeket az összegeket, és megemelné a családi pótlékot, megemelné a különböző családtámogatásokat, megemelné az ápolási díjat, de akkor önök - most úgy mondom, hogy önök, hogy mint Fidesz-frakció - ezt nem engedik neki. Én nagyon szomorú vagyok, ha ez így van, de lehet, hogy valamit félreértettem, de akkor egy következő bizottsági vita alkalmával ezt folytatjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Képviselő úr, ez azért a kormánypártok részéről egy mindennapos dolog. Emlékezzünk csak a svéd NATO-csatlakozásra, ahol tudjuk nagyon jól, hogy Orbán Viktor kézzel-lábbal szerette volna már ezelőtt egy évvel elfogadtatni, de hát ugye, a kormánypártok ellenálltak ennek a kormányfői nyomásnak. Legyen ez az ő bajuk.

Határozathozatal

Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/7252-es számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, kézfelemeléssel ezt jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás.

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 3 igen szavazattal, 8 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett nem vette tárgysorozatba.

A napirendi pont tárgyalását lezárom. Köszönöm szépen az LMP-nek.

Csak jelezném, hogy hatodik órája ülésezünk. Ez apró figyelmeztetés a kormánypárti képviselők számára, hogy így járunk, ha elmenekülnek amúgy a bizottsági ülés látogatása elől. Azt hiszem, hogy ez nem egy jó irány.

A kórházi fertőzések visszaszorításáról szóló H/6471. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A 18. előterjesztésünk következik, a kórházi fertőzések visszaszorításáról szóló H/6471. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételéről fog a tisztelt bizottság dönteni. Szabó Timea képviselő asszonynak adom meg a szót mint előterjesztőnek. Öné a szó.

Szabó Timea előterjesztése

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Valóban nem könnyű már így a hatodik órában ilyen fontos kérdésekről beszélni, ezért én is csatlakoznék elnök úrhoz abban, hogy a fideszes képviselőket hadd kérjük már meg, hogy ne szabotálják rendszeresen a Népjóléti Bizottság ülését, mert utána ilyen zsinórban kell nagyon-nagyon fontos, tényleg 22 napirendi pontot megtárgyalni, aminek a végére már nyilván mindenki teljesen ki van merülve.

Miközben a kórházi fertőzések elképesztően nagy probléma ma Magyarországon. Gondolom, hogy nem én vagyok az egyedüli, aki olvastam a Direkt36 oknyomozó portálnak a legelső cikksorozatát is ebben a kérdésben. Azóta, hogy én ezt benyújtottam - mert ez azért nem ma volt, hanem december 7-én -, ahhoz képest önök

annyiszor nem jöttek el, hogy december 7-e óta most, márciusban tudjuk ezt, három hónappal később tárgyalni. Azóta megjelent a Direkt36-nak már egy olyan részletes összesítése is kórházakra lebontva a kórházi fertőzések ügyéről, ami elképesztően ijesztő.

Tehát azt látjuk, hogy az elmúlt tíz évben gyakorlatilag ugrásszerűen nőttek Magyarországon az úgynevezett kórházi, nozokomiális fertőzések, és ezzel együtt a halálesetek száma is. Egy 2017-es felmérés azt mutatja, hogy Magyarországon évente több mint 78 ezer kórházi fertőzés történik, ami azt jelenti, hogy a kórházba kerülő emberek 3,5 százaléka, csaknem minden 25. ember fertőzést kap. Ez többszöröse egyébként annak, amit a Népegészségügyi Központ jelent hivatalosan. Évek óta megy sajnós a titkolózás ezen a téren. Ez nem csak vidéki kórházakat érint, sőt nagyon sok budapesti kórházat érint. Azt látjuk, hogy a Covid alatt volt valamiféle visszaszorulása ennek a kérdésnek, de azóta megint nagyon súlyos lett a probléma. Nem látjuk, hogy a kormány érdemben lépne ezekben a kérdésekben.

Ugye, egyrészt nagyon komoly adatok szerepeltek ebben a cikksorozatban, másrészt ez alapján nagyon komoly és konkrét ajánlásokat lehet megfogalmazni, hogy mivel lehet javítani ezen a helyzeten. Ugye kiderült az, hogy míg nálunk például ezer ápolási napra vetítve három hemokultúra-vizsgálatot végeznek, ez a szám az Egyesült Királyságban például 45 fölött van, tehát több mint a tízszerese. Míg nálunk 1,3 széklettenyésztés történik ezer ápolási napra, addig ott több mint 10, és szintén a minimálisan szükséges alapfeltétel a probléma kezelésében a nyílt, őszinte kommunikáció ebben a kérdésben.

A kormánypártok és a kormány által irányított kórházvezetések még mindig az eltitkolásban hisznek, mondván, hogy nem akarnak pánikot kelteni a betegek között. Szeretném elmondani, hogy a pánik már most van a betegek között. Nem azzal keltünk pánikot, ha transzparensen, őszintén és nyíltan kommunikálunk ezzel a problémával, hanem akkor, ha nem.

Mindenkinek van olyan ismerőse szerintem sajnós, akit akár daganatos betegséggel éppen műtöttek volna, de már a műtét előtt meghalt a kórházban kórházi fertőzésben, vagy a műtét után halt meg kórházi fertőzésben. Szóval ez nem játék, ez Magyarországon egy rettenetesen súlyos probléma, és a Párbeszéd-Zöldek által benyújtott javaslatban - ami egy határozati javaslat, tehát a kormány kedve szerint kidolgozhatja ennek a részleteit - a következők szerepelnek.

Meg kell emelni '24 végéig - tehát, mondjuk, ennek az évnek a végéig, ami azért nem olyan kevés idő -, legalább az EU-s átlag szintjére a kórházi fertőzéseket feltáró laborvizsgálatok számát, igazítsák a mintavétel szabályait a nemzetközi infektológiai protokollhoz, és tekintsék prioritásnak a kórházak az ezzel kapcsolatos jelentéstételi kötelezettségüket.

Egy másik pontja az, hogy hozzák ezeket transzparens módon nyilvánosságra és hozzáférhetően kezeljék ezeket az adatokat. Ugye, a Direkt36 is leírta, hogy nekik külön erre szakosodott biostatistikusokat kellett alkalmazni, hogy azt az értelmezhetetlen adathalmazt, amit az állam rendelkezésre bocsátott... - mondom még egyszer, tehát ezt szakmai alapon tudták a végén szétszálazni, hogy az értelmezhető legyen, mert nincs egy egységes protokoll arra, hogy hogyan, milyen módon kell ezeket akár osztályokra lebontva kezelni. Pedig, ha megnézzük akár a Dél-pesti Kórházat, akár most már a Margit Kórházat - ugye, önök 2018-ban kirúgták a Margit Kórház akkori igazgatóját, Badacsonyi Szabolcsot, és odatették a teljesen alkalmatlan Szentes Tamást, akit egyébként azóta kirúgtak, majd a Margit Kórházban a nyolcszorosára ment fel azóta a különböző kórházi fertőzések száma a különböző osztályokon.

Tehát azért nézzék meg, hogy mi történik ezekben a kórházakban, hogy nem szakmai alapon neveznek ki önök embereket, hanem politikai lojalitás alapján. Ne attól

féljenek, hogy ez nyilvánosságra kerül, hanem attól, hogy meghalnak a betegek. A Párbeszéd-Zöldek javaslatában is az szerepel, tehát ez nem egy bűnbakkeresés. Itt nem azért kell ezeket nyilvánosságra hozni, hogy utána akár az intézményeket büntessék, vagy az intézményvezetőket büntessék, hanem az ellenkezője. Ahogy a nyugat-európai országokban is, hogy segítsék ezeket az intézményeket a különböző protokollokkal, képzésekkel abban, hogy hogyan lehet javítani ezeken a helyzeteken.

A következő pontban szeretnénk, ha egy olyan új infektológiai protokollt alakítana ki a kormány június 30-áig, amiben takarítási útmutatás szerepel például. Én dolgoztam segédápolóként a János Kórházban, ahol egyébként azért, mert nem volt pénz, mert annyira elvonták már az egészségügyi ellátásból a pénzt, a kórház nem tudott máson spórolni - ez szerepel egyébként a cikksorozatban is, nagyon sok kórházban dolgozó ember szólalt meg -, a takarító személyzetet rúgták ki, és közmunkások takarítottak. A saját szememmel, láttam, hogy a Margit Kórház kardiológiai osztályán - bocsánat, de tényleg ez történt - a hányást feltakarította az éppen aznap dolgozó közmunkás takarító, és ugyanazzal a felmosóronggyal és felmosóvödörrel ment a következő szobába takarítani a következőt. És csodálkozunk? Nem az ő hibája. A főnővérnek sincs arra kapacitása és ideje minden osztályon, hogy minden egyes nap újra kiképezze az éppen aznap odaküldött közmunkás takarítót, azért, mert az állam nem képes normális takarítást kifizetni a kórházakban.

Tehát azt követeljük többek között, hogy 35 milliárd forintot különítsen el a kormány, ami nem egy nagy összeg - az atlétikai vb-nek a töredéke, csak mondom -, 35 milliárd forint pluszforrást a takarításra, a stratégiaalkotásra és az eszközbeszerzésre.

Szintén azt kezdeményezzük ebben a javaslatban, hogy frissítsék a 2012-ben megjelent „Tájékoztató a fertőtlenítéséről - A betegellátásban és a járványügyi gyakorlatban alkalmazható fertőtlenítő eljárások” című kézikönyvet. Ez egy megjelent és régen alkalmazott kézikönyv, ezt felül kell vizsgálni, például a klórtartalmú tisztítószeres használatának a hatékonyságát is, mert azóta az újonnan megjelent superbaktériumokkal kapcsolatban például kiderült, hogy ezek már nem alkalmasak vagy nem hatékonyak többek között a Clostridioides ellen sem.

Szintén kérjük azt, hogy az infektológiai protokollt tartsák be az ápoló és takarító személyzet részére tartott rendszeres képzésekkel és támogatásokkal. Ezek nem olyan nagyon nehéz dolgok, mindössze azt kérjük, hogy a tagadás helyett erre legyen valódi politikai akarat és minimális elköteleződés az ügyben. És erre a célra létrehozott kórházi szakmai fórumot is állítsanak fel, ami állítólag valahogy megtörtént vagy történik, de semmit nem tudunk erről. Pintér Sándor a meghallgatásán említette, hogy van, vagy lesz egy ilyen, de azóta se híre, se hamva ennek a dolognak.

Egyébként ő azt is mondta, hogy a régi, kikopott gyakorlatok újraélesztésével akarják csökkenteni a fertőzések számát. Nem tudjuk, hogy vajon ezek azok-e, amiket mi itt felsoroltunk, de mindenesetre jó lenne tudni. Ha esetleg elfárad majd egyszer Pintér Sándor belügyminiszter az elnök úr meghívására, akkor többek között erről is jó lenne valamit tudni. Tehát legyen egy ilyen fórum, amelyik támogatja és ösztönzi a tudásmegosztást, a tapasztalatcserét a kórházak között ezen a téren, és összeszedi a legjobb hazai és külföldi gyakorlatokat. Én kérem önöket, ez megint csak nem egy pártoktól függő javaslat, ez egy pártokon felülemelkedő javaslat, mindannyiunk érdeke.

Hadd meséljem el - ez mondjuk, nem közvetlenül a kórházi fertőzésekhez kapcsolódik -, hogy mit tettek önök az egészségügyi ellátással. Egy ismerősöm, aki egyébként Fidesz-szavazó, fát vágott a kertjében a minap, és elvágta a kezét. Bementek az esztergomi kórházba, ahol is közölte vele a sebészorvos, hogy sajnos nem tudja összevarrni az ujját, mert nincsen cérna. Ezzel azt szeretném mondani, hogy amikor az

egészségügyi ellátás lepusztításáról beszélünk, mondjuk, mi a Párbeszéd-Zöldekben, akkor ez nem valami ellenzéki hóbort, ez az önök szavazóit ugyanúgy érinti, mint a mi szavazóinkat. Tehát, ha erre nem vagyunk hajlandóak közösen áldozni, akkor itt hatalmas, nem baj lesz, hanem hatalmas baj van, mert már nemcsak az állami ellátásban vannak hónapos várólisták, hanem már a magánellátásban is hónapos várólisták vannak.

Megjegyzem, szintén egy másik ismerősöm, sőt egy családtag - MR-vizsgálatra jövőre kapott volna időpontot az állami ellátásban - kénytelen volt elmenni a magánellátásba, és 100 ezer forintot kellett kifizetnie egy darab MR-vizsgálatért. Ez azért nagyon nincs rendben akkor, amikor életünk végéig fizetjük a társadalombiztosítási - most már – adót, önöknek köszönhetően, nem járulékot.

Én arra szeretném önöket kérni, hogy vegyék komolyan, most már fejezzük be a tagadást a kórházi fertőzésekkel kapcsolatban is, és legalább csak azért támogassák a kórházi fertőzésekről szóló javaslatunkat, hogy beszéljünk erről a plenáris ülésen. Nem kell minden pontot támogatniuk, sőt ez nem egy törvényjavaslat, hanem egy határozati javaslat, tehát önökön múlik, hogy ezt hogy vezetik be, de legalább foglalkozzunk a plenáris ülésen ezzel a kérdéssel. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Mielőtt megnyitnám a vitát és megadnám a szót a bizottság tagjai számára, azért emlékeztetném a bizottság tisztelt kormánypárti képviselőit, hogy 2023. október 31-én önök voltak azok, akik nem engedték meg, hogy erről a kérdéstről a bizottság érdemi párbeszédet vagy vitát folytasson, hiszen egyszerűen levetették a szokott módon a bizottság napirendi javaslatáról a kórházi higiénéval kapcsolatos kormány meghallgatást, és azt mondták, hogy ez nem más, mint politikai hisztériakeltés az én részemről. Majd nagyjából két hét múlva Pintér Sándor miniszteriuma bejelentette, hogy ki fognak dolgozni egy új protokollt, mert valóban a kórházi higiénia és a kórházi fertőzések aránya minden határon túllépett.

Tehát ezek tudtával vitáznak most erről a kérdéstről, és utána szavazzák le ismét nyilvánvaló módon magát a határozati javaslatot, és viseljék magukon annak az ódiomát, hogy akár önök miatt halnak majd meg betegek a kórházakban, csak azért, mert egyszerűen menekülnek ettől a témától is, mint minden mástól.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Bizottság! A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni? *(Jelzésre:)* Dr. Pesti Imre alelnök úr, öné a szó.

Hozzászólások

DR. PESTI IMRE (FIDESZ), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Igaz, hogy az ötödik vagy a hatodik órában vagyunk itt, de mi ezt örömmel tesszük, hiszen a hazát szolgáljuk, és nekem ez nem jelent problémát, ha éjfélig kell itt maradni, amikor a magyar egészségügyről vagy a magyar szociális ellátásról van szó. Lehet, hogy ez önöknek probléma, nekünk, nekem ez nem probléma.

A pánik kérdése. Kedves képviselőtársam, igaza van, valóban pánik van. A szakmaiatlan, politikavezérelt, értelmetlen hozzászólásoktól van pánik. Ha valamit az egészségügyben lehet tenni, az a pánikkeltés, és ha valami a legtöbbet árt az egészségügynek, az a pánikkeltés.

Aztán különösen nem támasztja alá a szakmai hozzászólást, hogy a Direkt36-ból idéz. A Direkt36 újságírójától idéz, és két példát hoz fel: az Amerikai Egyesült Államokat és Angliát. Ez az a két ország, amelyik nyilvánossá teszi a fertőzés adatokat. *(Szabó Timea: Nem csak ez a kettő.)* De igen. *(Szabó Timea: Németország is.)* Sem Nyugat-Európában, sem Észak-Európában nem szokták nyilvánosságra hozni, és nem

azért, mert titkolni kell, azért, mert ez egy szakmai kérdés, és nem úgy értékelendő, ahogy ezt a nem szakértők értékelik.

Kezdjük sorjában! Hemokultúrapárok. Nem, még korábban. Magyarországon van jelentés, a nemzeti nozokomiális surveillance rendszer 2004 óta működik amerikai mintára. Rendszeresen jelentést tesz, amerikai mintára működik. Kétfajta fertőzésről van szó: specifikus és nem specifikus fertőzésről. A nem specifikus fertőzésen kívül is lehet, amit kívülről hozhatunk be, és kívül is vannak, ilyenek a hasmenéses betegségek, de ilyen volt tulajdonképpen a Covid is. És vannak specifikus betegségek, amelyek kórházban alakulnak ki, speciális, multirezisztens kórokozók okozzák leginkább. Ez egy multikauzális, tehát nem csak egyetlen ok vezet egy ilyen fertőzés kialakulásához, nagyon-nagyon sok oka van. A látogatóktól kezdve, a használt antibiotikumokon keresztül az intenzív osztályon kezelt egyéb betegek mind-mind-mind befolyásolhatják.

Hogy mit, mennyit érdemes, mit lehet ezekből az adatokból levonni? Az amerikai The Centers for Disease Control állásfoglalása szerint jelenleg nem létezik olyan tudományosan megalapozott és validált módszer, amely a kórházak közötti különbséget kiegyenlítve, összehasonlításra alkalmas módon tudná az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések gyakoriságát megmutatni. Ugyanez a megállapítás a magyar szakma részéről is érvényes.

Nézzük akkor az előbb említett adatokat! Való igaz, hogy Magyarországon hemokultúrapárok vizsgálatában kevesebb van, mint az európai uniós átlag. Így igaz. Ugyanakkor, ha megnézzük a kórházi fertőzések arányát, akkor kiderül, hogy Németországban több vizsgálatot végeznek, mint Magyarországon, ugyanakkor Németországban, Hollandiában sokkal több kórházi fertőzés van, mint Magyarországon. Ezzel nem azt szeretném mondani, hogy... OECD-adatképviselő asszony, képviselő asszony... *(Szabó Timea: Magyarországon nem hozzák nyilvánosságra...)* Tehát ezzel nem azt szeretném... Befejezem, befejezem. Kérem, szóljon rá a kofára. *(Szabó Timea: Tessék, mit mondott?)* A kofára.

ELNÖK: Legyen szíves, azért adja meg a kellő tiszteletet a képviselő asszonynak! Ne haragudjon, azért ez a hangnem a Fidesz-irodában lehet, hogy elfogadható, hogy kofázza a nőket, de drága alelnök úr! Tehát, azért legyen szíves, térjen már vissza a normalitás talajára! Lekofázza a képviselőt, a képviselőnőt lekofázza? Hát, milyen magatartás ez? Ne haragudjon, maga mégiscsak egy művelt, intelligens ember elvileg. Nem szégyelli magát? Kérjen elnézést, legyen szíves! Kérjen elnézést!

DR. PESTI IMRE (Fidesz), a bizottság alelnöke: Majd akkor, ha nem szól bele a beszélgetésbe.

ELNÖK: Kérjen, elnézést, legyen szíves! Hát milyen dolog az, hogy lekofázza itt a képviselő asszonyt? *(Szabó Timea: Semmi gond, majd kap egy kis nyilvánosságot.)* Hát, hol él maga? Könyörgöm! Szégyellje magát!

DR. PESTI IMRE (Fidesz), a bizottság alelnöke: Annak van szégyellnivalója, aki olyan plakátokat tesz ki, hogy a társai hányingert kapnak a plakáttól. Na, azoknak a képviselőknak van szégyelleni valójuk, és akkor folytatnám, és szeretném, ha nem szólnának bele.

Az eredmények: kétségtelen tény, hogy a Covid-időszak alatt a nem specifikus járványok 50 százalékkal nőttek. De 2022 óta a multirezisztens kórokozók okozta fertőzések 13 százalékkal csökkentek. Az is kétségtelen tény, hogy a véráramfertőzések is 22 százalékkal mérséklődtek. Mindezek alapján nyugodtan mondhatjuk azt, hogy a

kórházi fertőzések ellen küzdeni kell, zéró toleranciát kell tanúsítani, de a szakirodalmi adatok egyértelműen igazolják, hogy a kórházi fertőzések maximum 30 százaléka kerülhető el, sajnos több nem.

Mit tesz a kormányzat? Tudomásul kell venni, valóban, ebben az évben a takarításra szánt összeg majdnem megduplázódott a kórházakban. Tehát igenis történt ebben előrelépés. A másik, hogy az OKFÓ, a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ, illetve az Antibiotikum Bizottság együttműködésével komoly szakmai ajánlás készül. Ez év végére kész lesz, itt felméri a mikrobiológiai, diagnosztikai kapacitásokat, figyelembe veszik, hogy ez mennyi finanszírozást igényel, és az a küzdelem, ami korábban is zajlott, lehet, hogy nem elégséges, de ebben a feladatkörben igenis jelentős erőfeszítéseket teszünk 2024-ben, hogy maximális mértékben visszaszorítsuk a kórházi fertőzéseket.

Hozzáteszem, hogy a kórházi fertőzések nincsenek eltitkolva, de ez a szakmának szóló adat, és ezekből olyan következtetések, amelyeket a képviselő asszony levon, azok nem validak, és nem segítik, hanem gátolják a betegellátást, pánikot keltenek és feleslegesek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem, ki kíván hozzászólni. Dr. Komáromi Zoltán alelnök úr, öné a szó.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Először csak egy megjegyzés a takarítással kapcsolatban. Mai nap, tehát most január 1-jétől a főnővér már nemcsak a takarítás kapacitásába nem tud beleszólni, hanem semmibe se. Ugyanis Budapesten tavaly nyár óta és az egész országban idén január 1-je óta a Pénzügyminisztérium egyik intézménye szervezi a takarítást. És hogy ez mégis mit jelent, azt elmondanám saját példámon.

Kétszer feküdtem a Honvédkórház sebészetén múlt évben, nem jó szándékomból, de így hozta a sorsom. Az első alkalommal hét napig feküdtem bent, ezalatt három nap takarítottak, négy nap nem volt takarító a szobában - sebészeti osztályról beszélünk, posztoperatív osztályról beszélünk -, a szemeteskukát minden nap kiürítették reggel és este, de felmosás, felületfertőtlenítés nem volt. És amikor megkérdeztem a nyugdíjba ment sebész főorvost, hogy ez hogy lehet, akkor mondta, hogy most már ők túl vannak az első meglepetésen, de közölték velük, hogy az osztály részéről nincs utasítási jogkörük az osztálytakarító, takarító iránt, csak a KEF-en keresztül tehetnek szóvá dolgokat. De mivel nem volt semmiféle válasz az első napoknak a reflexióira, úgy voltak velem, hogy ők lemondtak erről, és nem idegeskednek.

Az első alkalommal egy Klebsiella beta-laktám pozitív fertőzéssel jöttem ki, amit már akkor mutattunk ki, amikor már nem voltam a kórházban, de mikor kontrollra visszamentem, dokumentáltam, visszavittem hozzájuk, és mondták, hogy ezt nem tudják beépíteni a Honvédkórház nozokomiális regiszterébe, merthogy nem a kórházban történt. Az, hogy két nappal kijövetel után lett kész az első tenyésztés eredménye, az már nem a kórházi fertőzés kategóriája.

És hogy még jobban javítsam a statisztikát: a novemberi bent fekvésemnél egy szintén béta-laktám pozitív Escherichia colival jöttem ki, amit szintén nem tudtak beregisztrálni, és akkor kezdtem el utánanézni, de most ma megnéztem szintén, és itt a kérdés, hogy: tudod-e, hogy melyik év nozokomiális regisztere utolérhető az NNGYK, vagy mit tudom én, minek a honlapján? Mert az a baj, hogy '21-es, tehát még a '22-es sem jelent meg, és azért legalább a szakmának tudni kellene ezt a dolgot.

Abban egyetértünk, hogy nem kell pánikot kelteni. Na de, amikor olyan adatszolgáltatási kötelezettség van, aminek tényleg '12-ben van az utolsó jelzett dokumentuma... Egyébként a szakmai protokoll a nozokomiális fertőzések

megelőzésére 2009-ben lejárt. Azóta nem csinálta meg a szakmai kollégium, illetve nem illesztették be a jogszabályba.

15 éve a fertőtlenítőszer megváltoztak, az antibiotikumok megváltoztak, a rezisztens baktériumtörzsek, minden megváltozott. Tehát egyszerűen itt nincs rend, és hiába nézek utána, és ha ebben tudtok valami konkrétumot mondani, akkor én megköszönném, hogy a kormányzat hol tart, mert hogy ígérik, ígérik, hitegetnek minket, de ettől nem lesz jobb a helyzet.

Mert, ha már csak annyi lenne, hogy detektálnák a jelenlegi állapotokat, ha az lenne a helyzet. És a takarítás. A Honvédkórházba nyáron Jászberényből hoztak takarítószemélyzetet nap mint nap, akik gyakorlatilag, amikor végeztek a Honvédban, átmentek egy másik kórházba, és utána hazavitték őket, tehát délutáni takarításról már szó sem lehetett. Egyszer egy nap jöttek, de mondom, ebben az ürítés volt a legfontosabb dolog.

Ha kiszervezünk egy ilyen fontos szolgáltatást a kórházaktól, akkor legalább az utasítási jogkörének meg kéne maradnia, mondjuk, a kórház higiénikusának meg az osztály főnővérének, mert végül is személyükben ők felelnek annak az intézménynek a működőképességéért. Ez tényleg, tényleg nagyon fura dolog. És az, hogy megduplázódtak a takarítás költségei, ez azt jelenti, hogy a KEF drágábban számolja el, ugyanis - és ez megint kórházigazgatóktól származó adat - amiből ők megoldották helyi érdekű erővel a takarítást, a mosatást, egyebet, azt a KEF 1,8-as, 2,5-ös szorzóval számozta be, és a minőség, a megbízhatóság nem éri el azt a szintet.

Itt most legutóbb a takarításokról volt szó, hogy hány millió négyzetmétert kell a KEF-nek takaríttatnia. Azt hiszem, hogy 3,5 millió négyzetméter Magyarországon a kórházak, és nincs benne az egyetem, nincs benne az egyház. Tehát egyszerűen egy központból nem lehet minőségbiztosítást vagy minőségi munkát elrendelni, ellenőrizni. Ráadásul a KEF a két héttel ezelőtt tartott kórházszövetségi konferencián panaszkodott arra, hogy nekik ezt most át kellett venni, és nincsenek fölkészülve még a szervezésre meg az akut dolgok megoldására sem, nemhogy az ellenőrzésére, holott aki csinál egy tevékenységet - az én logikám szerint -, abba beletartozik, hogy a munka minőségbiztosítását és ellenőrzését elvégezze, ha már más nem jogosult rá.

Én ezért mondom, hogy itt nagyon sok sebből vérzik ez, de én azt tartom jónak, és itt ez a határozati javaslat is, dobjuk tovább és lökjük tovább, itt most már tényleg valamit kellene csinálni. Ha a kormányzat kész van vele, ha már készülnek ezek a dolgok, akkor hozzák ki, legyen egy szakmai egyeztetés, a szakmai kollégium kapjon direkt felkérést arra, hogy csinálja meg a szakmai protokollt, az NNGYK csinálja meg a szakmai protokoll alapján a fertőtlenítési és egyéb belső gyakorlati protokollokat. Tehát a feladatokat, azt hiszem, mindnyájan ismerjük, csak haladjunk már!

Itt ez azt jelenti, hogy jelentős többletköltség jelentkezik a kórházaknál, mert egy véráramfertőzés vagy egy még odabent detektált kórházi polirezisztens fertőzés... - Olyan antibiotikumneveket tanultam meg a múlt évben a saját fertőzésem kapcsán, amikről én az egyetemen, de nemhogy az egyetemen, én dolgoztam még három évvel ezelőtt háziorkosként, nem olvastam, úgy kellett utánanézni, mert már csak arra nem volt rezisztens például az E. coli. Máylim volt, hogy a Klebsiella a Sumetrolimra nem volt rezisztens, és azzal sikerült kitakarítani, de ez tényleg emberek életét veszélyezteti.

Az adatszolgáltatást villámgyorsan meg kéne csinálni. Én azt hittem, hogy január elsejétől már változni fog annyira a rendszer, hogy legalább ezek az adatok a szakma számára tiszták legyenek, hogy lássuk, hogy mivel, mekkora bajjal állunk szemben.

Abban meg nem értünk egyet, hogy pánikkeltés, ha minden adatot nyilvánosságra hozunk. Ha azokat az adatokat a betegek számára érthető formában,

hosszaférhetően letesszük az asztalra - gondoljuk végig, hogy egy csípőízületi vagy térdízületi műtétnél van egy iszonyú hosszú várólista, és a beteg, aki hamarabb szeretne műtétet jutni, és nincs millió forintja, vagy két-három millió forintja, akkor a várólista alapján próbál valamilyen kórházat válogatni -, ha e mellett a várólista mellett ott lenne, hogy mennyi volt a reoperáció, hogy mennyi volt a posztoperatív fertőzések száma - nem kéne úgy, mint Angliában, mondjuk, orvosra lebontva megcsinálni, de az adott osztályra, az adott kórházra igen -, ez tényleg egy olyan minőségi adat, ami a beteg döntését már befolyásolná.

És továbbmegyek egy lépéssel, ha a NEAK látja, hogy egy kórházban évről évre, hónapról hónapra nem tudnak mit kezdeni a nozokomiális fertőzésekkel, még intézkedési tervük sincs, vagy az nem válik be, akkor annak a biztosítónak a fizetését kellene máris befolyásolni, hogy nem attól a kórháztól veszem meg a szolgáltatást, és nem oda kényszerítem a beteget, hogy ott műttesse meg magát, és utána a biztosító zsebéből megy a szövődményeknek a kifizetése. Tehát ez egy szoros rendszer, és ebben ez a szelet egy nagyon fontos szelet, mert sokba kerül, a betegek életét megkeseríti, a gyógyulásukat lassítja vagy lehetetlenné teszi.

Én igazából úgy gondolom, ha abban lenne verseny az intézmények között, hogy kinek jobbak az ilyen típusú adatai, hogy kik, milyen metodikával javítottak ezeken az adatokon, akkor mint jó gyakorlat, ezt át lehet vinni több helyre is, mert lehet, hogy az egyik kórháznak sokkal rátermettebb higiénikus csapata van, mint a másiknak, vagy egy budapesti kórházban lehet, hogy jobban hozzáfér a laborvizsgálatokhoz, és a protokollját úgy tudja megcsinálni, hogy sokkal több vizsgálatot csinált, mint mondjuk, a mátészalkai, de ha valami beválik, akkor azt főleg az OKFŐ-n keresztül lehetne továbbadni.

Én úgy gondolom, nekem az a célom, hogy ez a kórházi rendszer jól működjön, és ennek ez egy nagyon-nagyon fontos dolga. És ha beszélünk róla nemcsak itt, kamarai együttesben, hanem tényleg a parlament elé kerül, ha a minisztérium is kénytelen felgyorsulni ehhez a dologhoz, hozza az adatokat, és jönnek a jogszabálytervezetek, amit a szakma le tud csekkolni, akkor előrébb haladnánk vele, így meg csak ugyanarról beszélünk és ugyanabban az állapotban vagyunk, mint egy éve, két éve, öt éve, és ez nem jó, mert ebből sajnos nem jön ki jó eredmény. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Kérdezem, ki kíván hozzászólni? *(Jelzésre:)*
Dr. Pesti Imre alelnök úr, öné a szó.

DR. PESTI IMRE (FIDESZ), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Felüdülés volt Komáromi Zoltán alelnök úr hozzászólása. Szakmai hozzászólás volt, külön köszönöm szépen. Sőt, tudunk is együttműködni. Az, hogy legyen rend, és minél hamarabb készüljön el az a fajta szakmai protokoll, amelyet ugyan bevállalt az OKFŐ és a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ, hogy az minél hamarabb készüljön, legyen arról vita, én ezt mindenféleképpen tovább fogom vinni, és a rend megteremtésében partner vagyok, mert ez egy szakmai hozzászólás volt. Szót tudtunk érteni ebben, és nem csak hogy szót értettünk, hanem talán egyet is értettünk. Ez teljesen rendben van.

A takarítás kérdése. Ez mindig egy nagyon kényes kérdés. Sok évet dolgoztam én magam is kórházban, csak egyet most megjegyeznék, hogy a takarítással gond van, meg lesz is gond, ez egészen biztos, de azért azt elmondja, azzal, hogy most kiszerveződött ez a kórházakból, a kórháznak nem kell finanszíroznia a takarítást - eddig úgy volt, hogy a kórház költségvetése finanszírozta, ezt most nem kell már finanszíroznia -, kvázi ennek az összege ott maradt a kórházban, kvázi ilyen tekintetben

többletforráshoz jutott a kórház. Természetesen ez csak egy része, ettől még a takarítás nem lesz jobb, és az igényes helyzet megint nem lesz jobb, de van lehetőség benne.

Külön kérem, hogy azok, akik nem ezt tapasztalják, jelezzék folyamatosan, én magam partner vagyok abban, hogy ezt továbbvigyem, és jelezzem a minisztériumnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem, ki kíván még hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Több hozzászólót nem látok. Megadom a szót az előterjesztőnek. Képviselő asszony, öné a szó.

Szabó Timea reagálása

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Ez nagyon tipikus fideszes hozzászólás volt megint, egyrészt, hogy szóljon rá a kofára, azaz rám - csak hogy világos legyen a jegyzőkönyv számára, és ezt Pesti Imre fideszes képviselő mondta az imént nekem -, és az is nagyon beszédes, ha egy nő mondja ugyanazt, mint egy férfi, akkor a férfi milyen szakmai módon mondja, bezzeg a nő hülye, és nem ért hozzá, ugye, tisztelt képviselőtársam? Pontosan ugyanazokat a problémákat mondtam fel, mint Komáromi Zoltán, csak ön azt hiszi, azzal mutatja, hogy mennyire együttműködő, ha a férfi kollégája felé azt mutatja, hogy ő igen, ő ért hozzá, de hát, ki vagyok én mégiscsak nőként.

Szeretném megmutatni önnek ezt a statisztikát *(Felmutat egy papírt.)*, ami azt mutatja - ez egy 2022-es statisztika -, hogy a Clostridium difficile-fertőzések 1000 ápolási napra a Szent Margit Kórházban 298, a ceglédi Toldy Ferenc Kórházban 288, az Onkológiai Intézetben 232, a Honvédkórházban 199, a Bács-Kiskun Megyei Kórházban 188, és így mehetnének sorba. Multirezisztens kórokozóknál is ilyen borzalmas adatok vannak, illetve a véráramfertőzésekben az első a Dél-Pesti Centrumkórház, aztán a Kardiológiai Intézet, az Irgalmasrendi Kórház.

Tehát ezek adatok! Én ezeket nem a kisujjamból szopom ki, tisztelt képviselőtársam! Bármennyire szeretné ön ezt úgy beállítani, mint hogyha mi ezt valahonnan kitalálnánk, és pánikot keltenénk. Még egyszer: pánik az van! És sajnos nem igaz az sem, amit ön mondott, hogy csak Angliában hozzák nyilvánosságra a kórházi fertőzésekre vonatkozó adatokat.

Itt van előttem többek között a német példa. Németországban a kórházi fertőzéseket az állami Robert Koch Intézet és a Kórházhigiéniai Fertőzésprevenzési Bizottság nevű független testület monitorozza. A bizottság állítja az egészségügyi intézményekben követhető fertőzésprevenzési szabályokat is. Ezek betartását a helyi egészségügyi hatóságok és a kórházak saját szakértőcsapata ellenőrzi.

Ott 2001-ben vezettek be egy fertőzések elleni védelemről szóló törvényt, ahol minden kórháznak jelentéstételi kötelezettsége van, és ezt nyilvánosságra is hozzák. Szintén itt van az osztrák példa előttem, és még sorolhatnánk. Úgyhogy sajnos nem igaz az, amit ön állít, hogy itt csak Angliában hozzák nyilvánosságra. És az OECD-adatok alapján azért áll olyan jól Magyarország ezekben, pontosan azért, mert itt van a legnagyobb titkolózás az országban, és nincsenek nyilvánosságra hozva.

Többek között ez látszik abból is, hogy minden évben több receptet írtak fel a Clostridiumra a kórházak, mint amennyi esetet az NNGYK felé jelentettek. Hát akkor, hogy lehet, hogy több clostridiumos gyógyszert írtak fel, mint ahány eset volt, ha nem azért, mert eltitkolták?

Teljesen nyilvánvaló. A különbség évenként 15 százalék körül mozog, ami 165 500 - attól függ, hogy mekkorára nézzük ezt a spektrumot - bejelentés nélküli esetet takar. Ez arra utal, hogy legalábbis a Clostridium esetében nagyon komolyan rejtve maradnak ezek az adatok.

Tehát még egyszer: Pesti Imre képviselőtársam, ön ebben nem mond igazat. És hiába állítja be úgy, hogy én pánikot keltek ebben. Nem én keltem a pánikot. Ön szerint én végigmegyek Magyarország összes kórházán, kiállok a kórház bejárata elé, és azt mondom, hogy ide senki ne menjen be, mert meghal?

Hát, szó sincs erről! Az a baj, hogy sok esetben a betegek nem jönnek ki. Bizonyos statisztikák szerint a kórházi fertőzést kapott betegek 40 százaléka meghal Magyarországon.

Szintén szeretném mondani, hogy akkor ne csak angliai példákat említsünk, jó? 1000 ápolási nap alatt összesen 7,4 liter alkoholos kézfertőtlenítőt használtak el a magyar kórházakban. A sor másik végén álló országokban 50 liter fölött van ez a szám. Az uniós átlag 20 liter. Tehát az uniós átlag harmadát használják fel a magyar kórházak kézfertőtlenítőtől, mert ezt is lespórolják.

1000 kórházi ágyra Magyarországon 43 nővér jutott. Ezzel a legutolsók vagyunk az uniós átlagban, ahol 270 ugyanez a szám. Tehát 43 nővér jut 1000 betegre Magyarországon, és 270 az uniós átlag; csak hogy a pánikkeltésről beszéljünk.

A magyar kórházakban az ágyak 1,4 százaléka van egyágyas kórtermekben. Ez a legalacsonyabb arány az Unióban. A sor másik végén Franciaország volt vagy van, 50 százalékos aránnyal. Amikor Magyarország kapott egy rakat uniós pénzt, hogy felújítsák a Budapesten kívüli, Közép-Magyarországon kívüli kórházakat, ott történt némi javulás ezen a téren, azért van 1,4 százalék, egyébként még annyi sem lenne. Úgyhogy azt gondolom, hogy továbbra is úgy tűnik, hogy ön a tagadásban és a politikai hisztériakeltésben van, nem mi vagyunk ebben.

Az, hogy az Országos Onkológiai Intézetben - az Onkológiai Intézetben! - a többszörösére ment föl a kórházi fertőzések száma az elmúlt évben, az szerintem nagyon-nagyon aggasztó. Azért, mert lehet, hogy a felső 5 vagy 10 százalék mondjuk egy diagnosztikai vizsgálatra el tud menni magánkórházba vagy magánklinikára, de a rákot nem kezelik ott. És hogyha az Onkológiai Intézetben ilyen a helyzet, az azt jelenti, hogy akkor ott nagyon-nagyon rossz állapotok vannak az önkéntesek, az önkéntesek számára is, mert lehet, hogy Tiborc István és az Orbán klán el tud menni külföldre gyógyíttatni magát, esetleg önkéntes is, de azért szerintem mondjuk ez a felső 1 százalékra igaz, a 99 százalék meg mehet be már most rettegve a kórházakba, hogy elkap-e valami fertőzést.

Tehát én azt szeretném kérni önkéntestől, hogy vegyék komolyan azt, amit Komáromi doktor is mondott, amit az ellenzék is kér. És nem azért kérjük mi ezt, mert ellenzékiek vagyunk, hanem azért, mert mi merünk erről beszélni, önkéntes meg nem mernek erről beszélni, mert ez van kiadva önkéntesnek.

Ha nem akarják, hogy ez ellenzéki kérésre történjen, akkor oldják meg ezt saját maguk. De akkor oldják meg transzparensen, hogy lássuk, hogy ebben van javulás. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/6471. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét? Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 10. Tartózkodás, gondolom, nincs. Így van.

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 3 igen szavazattal, 10 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

Csak annyit jegyeznek meg a napirendi pont végén, hogy ilyen morális mélységekbe szerintem még a kormánypártok eddig nem nagyon jutottak el. Létezik olyan vita, ahol valaki - hogy mondjam? - túllép a franciás neveltetésén, de az, hogy egy

nőt megalázzon nőiességében és utána ne kérjen elnézést ezért, hanem fröcsögve még itt megint másra mutogat, ez önöket jellemzi mindenféleképpen. Azt hiszem, hogy szégyen.

Nem tudom - de gondolom, vannak gyermekei és unokái -, hogy fogja ezt előadni, hogy milyen nagyszerű tettet hajtott végre, hogy egy nőt sikerült megaláznia azért, mert nő, és azért, mert szólni mert. De hát, kérem szépen, ez a Fidesz.

**A gyermekvédelmi rendszer fejlesztéséről szóló H/7176. számú határozati javaslat
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

A 19. napirendi pontunk következik, a gyermekvédelmi rendszer fejlesztéséről szóló H/7176. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételéről fogunk dönteni. Az előterjesztő képviseletében megadom a szót Szabó Timea képviselő asszonynak. Képviselő asszony, öné a szó.

Szabó Timea előterjesztése

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Az előttünk fekvő javaslat a gyermekvédelmi rendszer fejlesztéséről szól, amivel a Párbeszéd-Zöldekkel már évek óta foglalkozunk, de hát a kegyelmi botrány kapcsán újra reflektorfénybe került ezt a téma. Én azt remélem, hogy most legalább tudunk ebben valami komolyabbat is előrelépni.

Ma már hallottuk többször azt, hogy készül valami nagy, átfogó csomag. Nem tudom, hogy mennyi idő szükségeltetik egy ilyen nagy, átfogó csomag elkészítésére, de most már többen is benyújtottunk többféle átfogó csomagot. Ha ezt az ellenzéki pártok meg tudják tenni, akkor azt gondolom, hogy egy kormányzó párttól is elvárható lenne, hogy ezt a jelenleginél gyorsabban megtegye.

Ráadásul pontosan tudjuk azt, hogy az 1997-es gyermekvédelmi törvény nagyon jó alapja a gyermekvédelemnek. Az egy a mai napig jó törvény. Azóta nyilvánvalóvá váltak némi hiányosságok, amit kell és lehet is pótolni, de itt csak részben van szó arról, hogy jogszabály-változtatásokra van szükség. Nagyrészt, azt hiszem, hogy politikai akarat és pénz kérdése az, hogy tudjuk-e működtetni magát a gyermekvédelmi rendszert, mert itt sok esetben inkább a végrehajtásról és a működtetésről van szó - és van ezzel a probléma -, mint a törvényi háttérről.

A Párbeszéd-Zöldek által benyújtott javaslatban több nagyon fontos pont is szerepel. Többek között az, hogy azonnal lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy pótolják a nagyon-nagyon komoly és súlyos szakemberhiányt a gyermekvédelemben. Az ombudsman gyakorlatilag több mint tíz éve minden évben leírja, hogy milyen nagy mértékű a pályaelhagyás a gyermekvédelemben, mert olyan megalázóan alacsonyak a fizetések, hogy több gyermekotthonban - szintén az előbb említett kórházakhoz hasonlóan - a gyerekekre már nem szakemberek vigyáznak, hanem közmunkások.

Ezt konkrétan leírta például a zalaegerszegi gyermekotthonnal kapcsolatban, a kalocsai gyermekotthonnal kapcsolatban, és pontosan ezekben az intézményekben fordulnak elő a legtöbbször gyerekbántalmazások. Nem feltétlenül szexuális abúzus, hiszen tudjuk, hogy az csak a jéghegy csúcsa, azért itt is nagyon komoly fizikai bántalmazásról és lelki, pszichés bántalmazásról van szó. A kalocsai gyermekotthonban - az ombudsman maga írta le - kulcsosomóval bántalmazták a gyerekeket, a zalaegerszegi gyermekotthonban büntetésképpen alsóneműre vetkőztették a gyerekeket, és mint a börtönben, gyakorlatilag szabadlevegő-megvonás jár vagy külön elzárás a gyerekeknél, ha szerintük, nem tudjuk, mit, de valamilyen kihágást követnek el.

Ezen csak úgy lehet változtatni - ahogy a javaslatunkban is szerepel -, ha egy minimális, 50 százalékos béremelést végrehajtanak a szociális ágazatban, és megbecsülik anyagilag is a gyermekvédelemben dolgozókat, és biztosítjuk azt, hogy ha ez a szakemberhiány nem is szűnik meg egyik napról a másikra, de legalább enyhül.

Szintén szerepel a javaslatunkban a jelzőrendszer megerősítése. Itt szó volt már korábban arról, hogy a kormány hozott egy rendeletet azzal kapcsolatban, hogy most akkor átvilágítják az intézmények vezetőit. Ez nem elégséges. Megint, egyrészt nem csak a vezetőket kell átvilágítani, hanem a portástól a nevelőkön át, a gondozóktól a takarítókön át, a konyhásoktól végig, egészen a legtetejéig, valóban, az intézményvezetőig bezárólag mindenkit. Ha csak az intézményvezetőket világítják át, az semmit nem fog érni ebben a tekintetben.

De ezzel a rendelettel nem ez a legnagyobb baj, hanem az, hogy megint nem a gyerekekből indul ki. A gyerekeknek kell egy azonnali felvilágosító programot indítani, hogy nekik mit kell tenni, milyen lehetőségeik vannak, hova kell fordulniuk, ha őket bántalmazzák bármilyen módon egy intézményben. A gyerekek nem tudják ezt. Nagyon sok esetben megfélemlítik őket az intézményen belül, ha jelzik ezt a problémát, s akkor különböző retorzió éri őket; látjuk sajnos a bicskei esetben is. De szintén vegyék elő az ombudsmani jelentéseket, ott ugyanez volt, azzal zsarolták őket, hogy majd, ha írásba adják - le kellett írniuk, hogy mi történt -, akkor, de amikor leírták a gyerekek, hogy mi történt, összetépték ezeket a leírt anyagokat, és eldugták. Tehát soha nem kerül oda a panasz, ahova kell.

A jelzőrendszer nem egy piros lámpa, amit elképzelünk, hanem az emberekből áll: az iskolákban a tanítók, a védőnők, az iskolaigazgatók, az óvodában az óvodai dolgozók, a gyámügy, a szülők, a rendőrség, az ombudsman, ebbe mindenki beletartozik. Ha ezt nem erősítjük meg - és ehhez nem kell törvényi szintű változás -, akkor nem lesz változás a gyermekvédelmi rendszerben. Szintén szükség van a jelzőrendszer tagjai számára állandó képzésre, monitorozásra és szupervízióra, nekik is segítséget kell nyújtani.

Egy külön pontban szerepel ebben a javaslatban a büntető törvénykönyv módosítása, amit én ma már pont tárgyaltam az Igazságügyi Bizottságban, és nem indokolták meg a fideszes képviselők, hogy mi a problémájuk vele, holott maga Orbán Viktor és Kocsis Máté is azt nyilatkozta, hogy a büntető törvénykönyv szigorítását támogathatónak tartják. A mi javaslatunk arról szól - jelenleg pedofil bűnelkövetők esetén érvényes csak a végleges foglalkozástól eltiltás -, hogy a pedofil bűnsegédlet miatt elítélt bűnelkövetők esetén is legyen ilyen. Például Kónya Endre esetében a bíróság saját hatáskörben szabta ki az öt év foglalkozástól eltiltást. Ha ő nem kap kegyelmet, sajnos kegyelmet kapott, tehát ez azt jelenti, hogy ő azonnal foglalkozhat gyerekekkel, de még a jobbik esetben is csak öt évig lett volna a távoltage, utána már újra dolgozhatott volna iskolapszichológusként, tanítóként, és újra foglalkozhatott volna gyerekekkel.

A mi javaslatunk azt mondja, hogy bárki, akit gyerekekkel szemben és nem csak szexuális abúzus, hanem bármi, bármilyen bántalmazás miatt, akár közvetetten is elítéltek jogerősen, arra is vonatkozzon az életfogytig tartó foglalkozástól eltiltás. Azt hiszem, hogy ez szintén pártfüggetlenül mindenki részéről támogatható.

Szintén szerepel a javaslatunkban az, hogy vizsgálják felül a családból történő kiemelések szabályrendszerét. Még mindig nagyon sok esetben fordul elő az, hogy szegénység miatt emelnek ki egy gyereket a családból, amit egyébként a magyar törvény is tilt, de sajnos a gyakorlatban ez megint csak nincsen megfelelő módon monitorozva, és ez nem tartalmazza, nem tükrözi a gyerekek mindenek felett álló érdekét, hiszen egy családból átkerül egy intézménybe, ahol - pontosan tudjuk most már - sokkal rosszabb dolga és helyzete van, mintha a családban nevelkedne.

Szintén szerepel a nevelőszülői rendszer átvilágítása. Katasztrofális állapotban van Magyarországon a nevelőszülői rendszer. Ezt is szintén az ombudsman írta le - ezek nem az én mondataim, még egyszer, hanem az ombudsman írta le -, hogy jogosan tisztességes anyagi juttatást kap, vagy kapnak a nevelőszülők a kormánytól vagy az államtól, de sajnos pont a legszegényebb régiókban emiatt ez egy biznisszé vált. Budapesten a nevelőszülői hálózat 3 százaléka működik, míg a kistelepüléseken - most nem tudom pontosan fejből, ez a papíromon van, hogy hány ezer főnél kisebb, azt hiszem, két- vagy háromezer főnél kisebb kistelepüléseken - működik a nevelőszülői hálózat túlnyomó többsége.

A gyakorlatban ez úgy néz ki, hogy hangosautóval mennek végig szó szerint a falun, és kiabálják, hogy ki szeretne nevelőszülő lenni. Nincsen egy belépőrendszer, nincsen egy felvételi szabályozás, nincsen megfelelő pszichológiai vizsgálat. Ezt kiszervezték az egyháznak, kiszervezték a Kiss-Rigó által vezetett Szent Ágotának, ahol nem tartják be ezeket. Tehát gyakorlatilag így fordulhatott elő sajnos az a nagyon súlyos eset, a nyíregyházi eset, ahol egy kisfiút holtan találtak egy autó csomagtartójában, mert egyszerűen nincsen megfelelő alkalmassági vizsga arra, hogy ki lehet nevelőszülő, és nemcsak alkalmassági vizsga, hanem utánkövetés sincsen, amely más országokban van. Nincsen egy támogató hálózat, nincsen egy rendes monitoringrendszer, egyszerűen azért, mert nincsen megfelelő számú szakember, nincs kapacitás arra, hogy ezt végezzék, és nincsen pénz ebbe téve. Hadd hangsúlyozzam még egyszer, hogy szerintem eleve óriási hiba az, hogy az állam ezt kiszervezte az egyháznak. Ez egy állami feladat. Miért a Szent Ágota végzi ennek az egész nevelőszülői rendszernek a működtetését?

Ki kell dolgozni egy olyan protokollt is, ami szintén segíti a nevelőszülőket, hogy ha kérésük vagy kérdésük van, problémájuk van, ha segítségre szorulnak, akkor kihez és hogyan kell fordulniuk. Ez egy külföldön nagyon is bevett gyakorlat, Magyarországon ez nem működik, és ez is szerepel a határozati javaslatunkban. Ahogy szintén szeretnénk azt elérni, hogy törvényben rendelkezünk arról, hogy gyermekeket nevelő családokat nem lehet elhelyezés nélkül kilakoltatni, vagy ne lehessen elhelyezés nélkül kilakoltatni. Azt hiszem, hogy ez sem baloldal-jobboldal kérdése, hanem emberség kérdése.

Tulajdonképpen nagyon sokáig lehetne még sorolni, hogy mi az, amire szükség van, de azért is nyújtottunk be határozati javaslatot, és nem egy salátatörvény-csomagot, mert a problémák háromnegyede nem a jogszabályi rendelkezésekkel van, hanem a végrehajtással, néhány jogszabályi rendelkezéssel, illetve mondom, például azzal, hogy több pénzt kell tenni a rendszerbe, és 50 százalékkal meg kell emelni a szakemberek fizetését. Ez nyilván egy költségvetési módosító javaslat, de a többi tulajdonképpen az, hogy segítsenek önök abban, hogy lehessen működtetni ezt a rendszert, hogy önmagában a már működő intézményekben ne lehessenek olyan visszaélések, mint ahogy Bicskén vagy Kalocsán vagy Zalaegerszegen vagy az ombudsman által is sokszor leírt intézményekben.

Ehhez kérjük az önök támogatását. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Dr. Mészáros Lajos alelnök úr.

Hozzászólások

DR. MÉSZÁROS LAJOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Minden rosszban van valami jó, és az elmúlt hónap eseményeit tekintve ez egy tragikus eseménysorozat volt leginkább az érintett gyermekek számára, de abból a szempontból viszont jó, hogy felszínre került és a figyelem középpontjába került ez a kérdés.

És azon felül, hogy most minden frakció megpróbál politikai hasznot kovácsolni ebből a kérdésből, én azért inkább elsősorban a jó szándék felől fognám meg ezt a kérdést, éppen ezért Szabó Timea képviselő asszony szavaival én 99 százalékban egyet tudok érteni, hogy ezzel feladat van, ezzel foglalkozni kell.

És azt gondolom, hogy komplexen át kell tekinteni a rendszert, prioritásokat kell felállítani, beavatkozási pontokat kell meghatározni, és olyan sorrendbe állítani, hogy a leghatékonyabb beavatkozási pontokon kell elindulni a rendszer fejlesztésében, de az biztos, hogy ez a rendszer fejlesztésre és változtatásra szorul, hiszen a legvédtelenebbek a gyermekek, és rajtuk segíteni kell. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Kérdezem, ki kíván még hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólási igényt nem látok, így a vitát lezárom. Szabó Timea képviselő asszony, ha kíván reagálni, öné a szó.

Szabó Timea reagálása

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm, elnök úr, csak nagyon röviden válaszolnék. A politikai haszon kérdéséről. Több mint hússzor nyújtottam be az elmúlt 13 évben különböző gyermekvédelmi javaslatokat, csak önök nem figyeltek rá, és minden alkalommal lesöpörték ezeket. Felteszem, most is le fogják szavazni ezt, csak szeretném mondani, hogy én el tudom küldeni önnek az Országgyűlés honlapjáról az összes általam benyújtott gyermekvédelmi javaslatot az elmúlt 13 évből. Nagyon hosszú lenne az a lista.

Tehát kérem, hogy mielőtt azt mondja, hogy politikai haszonszerzésből nyújtanánk be egy ilyen javaslatot előtte, akkor azért nézzen utána, hogy ez valóban így van-e. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/7176. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Kérem, kézfelemeléssel ezt jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 2. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 8.

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 3 igen szavazattal, 2 nem szavazat ellenében, 8 tartózkodás mellett nem vette tárgysorozatba. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

A gyermekvédelmi rendszer átvilágításához és reformjához szükséges eseti bizottság felállításáról címmel benyújtott H/7178. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Utolsó napirendi pontunk következik. A gyermekvédelmi rendszer átvilágításához és reformjához szükséges eseti bizottság felállításáról címmel benyújtott H/7178. számú határozati javaslat. Szintén a tárgysorozatba vételről fogunk dönteni. Elsőként szintén, ahogy eddig is, Szabó Timea képviselő asszonynak adom meg a szót. Képviselő asszony, öné a szó.

Szabó Timea előterjesztése

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Mielőtt esetleg még egyszer elhangozna az, hogy politikai haszonszerzésből vagy esetleg divat miatt nyújtjuk be ezt a javaslatot: ezt a javaslatomat több mint egy évvel ezelőtt már egyszer benyújtottam, pontosan a tragikus nyíregyházi eset után, amelyben azt javasoltam, hogy álljon fel egy eseti bizottság, egy kormánypártokból és ellenzéki

képviselőkből és civilekből álló paritásos vizsgálóbizottság, amely megnézi, alaposan megnézi, hogy mik a hiányosságai a gyermekvédelmi rendszernek, a nevelőszülői hálózatnak, feltérképezi a problémákat, a rendszer anyagi- és humánerőforrás-igényét, felméri a jogszabályi környezetet, a szupervíziót, a jelzőrendszert, ahogy itt már az előbb elhangzott, és közösen állapít meg javaslatokat.

Az általunk javasolt bizottság 28 tagból állna: 14 képviselő és 14 civil a szakma által delegált, amire természetesen a kormánypártok is tehetnének javaslatot, hogy milyen civil szervezeteket vagy szakértőket kívánának ebbe a bizottságba delegálni.

A célja az lenne, hogy legyen egy pártokon felülemelkedő közös olyan bizottság, amely igyekszik a szakértőkkel együtt közösen megmutatni ennek az országnak, hogy tudunk együtt dolgozni, és egy ilyen nagyon fontos kérdésben, mint a gyermekvédelem, nem az számít, hogy ki milyen párthoz tartozik, hanem az, hogy a legelesettebb gyermekeket és a legkiszolgáltatottabb gyerekeket valóban megvédjük a visszaélésektől. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. A vitát megnyitom. Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Dr. Mészáros Lajos alelnök úr, öné a szó.

DR. MÉSZÁROS LAJOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Csak a félreértés elkerülése végett: én nem a javaslat benyújtására értettem a politikai haszonszerzést, hanem arra a kommunikációs hadjáratra, ami a kérdés körül kialakult, és amit valamennyi politikai tényező igyekezett a saját hasznára fordítani. Ez mondjuk érthető is. Én ebben nem látok problémát, csak azt tartom hatékonynak, ha magára a problémára koncentrálnak, és ehhez jók ezek a benyújtott határozati javaslatok, hiszen ezt a későbbiekben, biztosra veszem, fel lehet használni egy kormány álláspontjának a kialakítására és az ő törvénykezési módosításaira és végrehajtásigyakorlat-módosításaira. Én ezt pozitívan értékelem.

A kommunikációs hadjárat számomra egy kicsit visszatetsző, de nyilván azt is megértem. Hangsúlyoztam, hogy azzal, ami ebben a beadványban szerepel, és amit ön itt az imént elmondott, én 99 százalékban egyetértek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Önnek igaza van. A kommunikációs hadjáratok általában visszatetszőek, mint az az 1500 milliárd forintos kommunikációs hadjárat is, amit a Rogán-művek hosszú-hosszú évek óta próbál letolni a magyar társadalom torkán, na, az igazán visszatetsző az undorító kék plakátjaikkal együtt.

Kérdezem, hogy ki kíván még hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Több hozzászólási szándékot nem látok, így a vitát lezárom. Megadom a szót a képviselő asszonynak. Szabó Timea képviselő asszony, öné a szó.

Szabó Timea reagálása

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm. Szintén csak egy gondolat. Higgyék el, őszintén, minket nem az érdekel, hogy kinek a javaslatát fogadják el a nap végén, hogy most úgymond mi aratjuk le a babérokat vagy önök. Egy fontos, hogy ezek a javaslatok a végén kerüljenek be akkor az önök által elfogadott vagy benyújtott javaslatcsomagba, mert ezek tényleg jobbító szándékú és propagandamentes javaslatok.

Tehát például az általam előbb említett büntető törvénykönyv szigorítása vagy ami korábban szóba került, hogy például a szülői felügyeletet reformáljuk meg, és ne csak a szülő kérhesse annak a megváltoztatását, hanem a közeli hozzátartozó is. A győri kettős gyerekgyilkosságot meg tudtuk volna ezzel előzni. Ezek olyan nagyon kézzelfogható javaslatok, amelyek, azt hiszem... Mi egyébként nem vagyunk alaphól

Btk.-szigorításpártiak, nem ebből szoktunk kiindulni, de például ebben a két esetben azt gondoljuk, hogy itt lehetne szigorítani a büntetési tételt is meg az előírást is.

Tehát azt kérjük, hogy ha még nem is szavazhatják önök meg, mert ellenzéki javaslat, azt kérjük, hogy azért lobbizzanak a saját kormányuknál, hogy ezek a javaslatok bekerüljenek az önök által vagy a kormány által benyújtott javaslatba. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Szavazás következik. Ki az, aki támogatja a H/7178. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét? Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot 3 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 10 tartózkodás mellett nem vette tárgysorozatba.

Utolsó napirendi pontunk az egyebek. Kérdezem, hogy van-e valakinek az egyebekben közlendőjre. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, bejelentem, hogy az ülés idestova a 7. órájába lépett.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen mindenkinek a munkát, a kitartást, találkozunk a következő ülésen. A következő bizottsági ülés március 18-án a délelőtti időszakban lesz, várhatóan 11 órától, de erről majd bővebb tájékoztatást és értesítést a későbbiek folyamán fogunk adni. Köszönöm szépen.

Szép estét és jó étvágyat mindenkinek az ebédhez, vacsorához, uzsonnához, tízóraihoz, kinek mihez!

(Az ülés befejezésének időpontja: 17 óra 10 perc)

Varga Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika, Farkas Cecília, Barna Beáta, Madarász Mária, Horváth Éva Szilvia és Lajtai Szilvia